

Yhteiseurooppalaiset ilmailumääräykset

JAR-FCL 1 Ohjaamomiehien lupakirjat (Lentokoneet)

Julkaistu
14 päivänä helmikuuta 1997

SISÄLLYSLUETTELO

JAR-FCL 1

OHJAAMOMIEHISTÖN LUPAKIRJAT (LENTOKONEET)

<i>Kohta</i>		<i>Sivu</i>
OSA 1 - VAATIMUKSET		
Yleistä ja julkaisuasu		1-0-1
LUKU A - YLEISET VAATIMUKSET		
JAR-FCL 1.001	Määritelmät ja lyhenteet	1-A-1
JAR-FCL 1.005	Soveltaminen	1-A-2
JAR-FCL 1.010	Oikeus toimia ohjaamomiehistön jäsenenä	1-A-3
JAR-FCL 1.015	Lupakirjojen, kelpuutusten, valtuutusten, hyväksyntöjen ja todistusten hyväksyminen	1-A-4
JAR-FCL 1.020	Sotilaspalveluksen hyvittäminen	1-A-4
JAR-FCL 1.025	Lupakirjojen ja kelpuutusten voimassaolo	1-A-5
JAR-FCL 1.030	Kokeiden järjestäminen	1-A-5
JAR-FCL 1.035	Lääketieteellinen kelpoisuus	1-A-5
JAR-FCL 1.040	Lääketieteellisen kelpoisuuden heikkeneminen	1-A-6
JAR-FCL 1.045	Erytistapaukset	1-A-6
JAR-FCL 1.050	Lentoajan ja teorian tietojen hyväksi laskeminen	1-A-7
JAR-FCL 1.055	Koulutusorganisaatiot ja rekisteröidyt kouluttajat	1-A-7
JAR-FCL 1.060	60 vuotta täyttäneen lupakirjanhaltijan oikeuksien rajoittaminen	1-A-7
JAR-FCL 1.065	Lupakirjan myöntänyt valtio	1-A-8
JAR-FCL 1.070	Vakituinen asuinpaikka	1-A-8
JAR-FCL 1.075	Ohjaamomiehistön lupakirjojen rakenne ja sisältö	1-A-8
JAR-FCL 1.080	Tyhjä	1-A-9
JAR-FCL 1.005, liite 1	Vähimmäisvaatimukset JAR-FCL-lupakirjan tai valtuutuksen myöntämiseksi JAA:n jäsenvaltion myöntämän kansallisen lupakirjan tai valtuutuksen perusteella	1-A-10
JAR-FCL 1.015, liite 1	Vähimmäisvaatimukset JAA:n ulkopuolisten valtioiden myöntämien lupakirjojen hyväksymiseksi	1-A-12
JAR-FCL 1.055, liite 1	Lupakirjoja ja kelpuutuksia varten koulutusta antavat lentokoulutusorganisaatiot	1-A-13
JAR-FCL 1.055, liite 2	Tyypikoulutusorganisaatiot, jotka antavat koulutusta ainoastaan lupakirjan haltijoille tyypikelpuutuksia varten	1-A-23
JAR-FCL 1.075, liite 1	Ohjaamomiehistön lupakirjoja koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset	1-A-27

Kohta

Sivu

LUKU B - LENTO-OPPILAS

JAR-FCL 1.085	Vaatimukset	1-B-1
JAR-FCL 1.090	Vähimmäisikä	1-B-1
JAR-FCL 1.095	Lääketieteellinen kelpoisuus	1-B-1

LUKU C - YKSITYISLENTÄJÄN LUPAKIRJA - PPL(A)

JAR-FCL 1.100	Vähimmäisikä	1-C-1
JAR-FCL 1.105	Lääketieteellinen kelpoisuus	1-C-1
JAR-FCL 1.110	Oikeudet ja ehdot	1-C-1
JAR-FCL 1.115	Lupakirjaan liittyvät erityiskelpuutukset	1-C-1
JAR-FCL 1.120	Lentokokemus ja lentoajan hyväksi laskeminen	1-C-1
JAR-FCL 1.125	Kurssi	1-C-1
JAR-FCL 1.130	Teoriakoe	1-C-2
JAR-FCL 1.135	Lentokoe	1-C-2
JAR-FCL 1.125, liite 1	Yksityislentäjäkurssi - Yhteenveto	1-C-3
JAR-FCL 1.125, liite 2	Kouluttajien rekisteröiminen yksityislentäjäkoulutusta varten	1-C-5
JAR-FCL 1.125, liite 3	Rekisteröintihakemuslomakkeessa annettavat tiedot	1-C-6
JAR-FCL 1.130 & 1.135, liite 1	Teoria- ja lentokoe yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten	1-C-7
JAR-FCL 1.135, liite 2	Yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten vaadittavan lentokokeen sisältö	1-C-10

LUKU D - ANSIOLENTÄJÄN LUPAKIRJA - CPL(A)

JAR-FCL 1.140	Vähimmäisikä	1-D-1
JAR-FCL 1.145	Lääketieteellinen kelpoisuus	1-D-1
JAR-FCL 1.150	Oikeudet ja ehdot	1-D-1
JAR-FCL 1.155	Lentokokemus ja lentoajan hyväksi laskeminen	1-D-1
JAR-FCL 1.160	Teoriatiedot	1-D-2
JAR-FCL 1.165	Lentokoulutus	1-D-2
JAR-FCL 1.170	Taito	1-D-3
JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1), liite 1	Yhdistetty liikennelentäjäkurssi (ATP(A))	1-D-4
JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(2), liite 1	Yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa ja mittarilentokelpuutusta (CPL(A)/IR) varten	1-D-7
JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(3), liite 1	Yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten	1-D-10
JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(4), liite 1	Ositettu kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten	1-D-12

<i>Kohta</i>		<i>Sivu</i>
JAR-FCL 1.170, liite 1	Lentokoe ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten	1-D-14
JAR-FCL 1.170, liite 2	Ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten vaadittavan lentokokeen sisältö	1-D-16

LUKU E - MITTARILENTOKELPUUTUS - IR(A)

JAR-FCL 1.175	Tapaukset, joissa mittarilentokelpuutus vaaditaan	1-E-1
JAR-FCL 1.180	Oikeudet ja ehdot	1-E-1
JAR-FCL 1.185	Voimassaoloaika, voimassaolon jatkaminen ja kelpuutuksen uusiminen	1-E-1
JAR-FCL 1.190	Kokemus	1-E-1
JAR-FCL 1.195	Teoriatiedot	1-E-1
JAR-FCL 1.200	Englannin kielen käyttö	1-E-2
JAR-FCL 1.205	Lentokoulutus	1-E-2
JAR-FCL 1.210	Taito	1-E-2
JAR-FCL 1.200, liite 1	Mittarilentokelpuutus (IR(A)) - Englannin kielen käyttö	1-E-3
JAR-FCL 1.205, liite 1	Mittarilentokelpuutus (IR(A)) - Ositettu kurssi	1-E-4
JAR-FCL 1.210, liite 1	Mittarilentokelpuutus (IR(A)) - Lentokoe ja tarkastuslento	1-E-6
JAR-FCL 1.210, liite 2	Mittarilentokelpuutusta (IR(A)) varten vaadittavan lentokokeen/ tarkastuslennon sisältö	1-E-8

LUKU F - TYYPPI- JA LUOKKAKELPUUTUKSET (Lentokoneet)

JAR-FCL 1.215	Luokkakelpuutukset	1-F-1
JAR-FCL 1.220	Tyypikelpuutukset	1-F-1
JAR-FCL 1.225	Tapaukset, joissa tyyppi- tai luokkakelpuutus vaaditaan	1-F-1
JAR-FCL 1.230	Erytisluvat	1-F-1
JAR-FCL 1.235	Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Oikeudet, lukumäärä ja lentokoneversiot	1-F-2
JAR-FCL 1.240	Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Vaatimukset	1-F-2
JAR-FCL 1.245	Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Voimassaoloaika, voimassaolon jatkaminen ja kelpuutusten uusiminen	1-F-2
JAR-FCL 1.250	Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutus - Ehdot	1-F-4
JAR-FCL 1.255	Yhden ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutus - Ehdot	1-F-4
JAR-FCL 1.260	Luokkakelpuutus - Ehdot	1-F-4
JAR-FCL 1.261	Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Tietopuolinen opetus ja lentokoulutus	1-F-4
JAR-FCL 1.262	Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Taito	1-F-5
JAR-FCL 1.240 & 1.295, liite 1	Lentokoe ja tarkastuslento tyyppi- tai luokkakelpuutuksia ja liikennelentäjän lupakirjaa (ATPL) varten	1-F-6

<i>Kohta</i>		<i>Sivu</i>
JAR-FCL 1.240 & 1.295, liite 2	Liikennelentäjän lupakirjaa (ATPL) tai tyyppikelpuutusta varten vaadittavan koulutuksen, lentokokeen ja tarkastuslennon sisältö usean ohjaajan lentokoneilla	1-F-9
JAR-FCL 1.240, liite 3	Luokka- tai tyyppikoulutuksen sekä lentokokeen ja tarkastuslennon sisältö yksi- ja monimoottorisilla yhden ohjaajan lentokoneilla	1-F-19
JAR-FCL 1.261(a), liite 1	Luokka- ja tyyppikelpuutuksia varten vaadittaviin lentokokeisiin ja tarkastuslentoihin liittyvät teoriakoulutusvaatimukset	1-F-23

LUKU G - LIIKENNELENTÄJÄN LUPAKIRJA - ATPL(A)

JAR-FCL 1.265	Vähimmäisikä	1-G-1
JAR-FCL 1.270	Lääketieteellinen kelpoisuus	1-G-1
JAR-FCL 1.275	Oikeudet ja ehdot	1-G-1
JAR-FCL 1.280	Lentokokemus ja lentoajan hyväksi laskeminen	1-G-1
JAR-FCL 1.285	Teoriatiedot	1-G-1
JAR-FCL 1.290	Lentokoulutus	1-G-2
JAR-FCL 1.295	Taito	1-G-2
JAR-FCL 1.285, liite 1	Ositettu teoriakurssi liikennelentäjän lupakirjaa (ATPL(A)) varten	1-G-3

LUKU H - OPETTAJAKELPUUTUKSET (Lentokoneet)

JAR-FCL 1.300	Koulutuksen antaminen - Yleistä	1-H-1
JAR-FCL 1.305	Opettajakelpuutukset ja valtuutus - Jaottelu	1-H-1
JAR-FCL 1.310	Opettajakelpuutukset - Yleistä	1-H-1
JAR-FCL 1.315	Opettajakelpuutukset - Voimassaoloaika	1-H-1
JAR-FCL 1.320	Lennonopettajan kelpuus (FI(A)) - Vähimmäisikä	1-H-1
JAR-FCL 1.325	FI(A) - Rajoitetut oikeudet	1-H-1
JAR-FCL 1.330	FI(A) - Oikeudet ja vaatimukset	1-H-2
JAR-FCL 1.335	FI(A) - Pääsyvaatimukset	1-H-2
JAR-FCL 1.340	FI(A) - Kurssi	1-H-3
JAR-FCL 1.345	FI(A) - Taito	1-H-3
JAR-FCL 1.350	FI(A) - Kelpuutuksen myöntäminen	1-H-3
JAR-FCL 1.355	FI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	1-H-3
JAR-FCL 1.360	Tyyppikouluttajan kelpuus (usean ohjaajan lentokoneet) (TRI(MPA)) - Oikeudet	1-H-4
JAR-FCL 1.365	TRI(MPA) - Vaatimukset	1-H-4
JAR-FCL 1.370	TRI(MPA) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	1-H-4
JAR-FCL 1.375	Luokkakelpuutuskouluttajan kelpuus (yhden ohjaajan lentokoneet) (CRI(SPA)) - Oikeudet	1-H-5
JAR-FCL 1.380	CRI(SPA) - Vaatimukset	1-H-5
JAR-FCL 1.385	CRI(SPA) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	1-H-5
JAR-FCL 1.390	Mittarilentokouluttajan kelpuus (IRI(A)) - Oikeudet	1-H-6
JAR-FCL 1.395	IRI(A) - Vaatimukset	1-H-6
JAR-FCL 1.400	IRI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	1-H-6

<i>Kohta</i>		<i>Sivu</i>
JAR-FCL 1.405	Simulaattorikouluttajan valtuutus (SFI(A)) - Oikeudet	1-H-6
JAR-FCL 1.410	SFI(A) - Vaatimukset	1-H-6
JAR-FCL 1.415	SFI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	1-H-7
JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1	Lentokokeen ja suullisen teoriakuulustelun järjestäminen lennonopettajan kelpuutusta (FI(A)) varten	1-H-8
JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 2	Lennonopettajan kelpuutusta (FI(A)) varten vaadittavan lentokokeen, suullisen teoriakuulustelun ja tarkastuslennon sisältö	1-H-10

LUKU I - TARKASTUSLENTÄJÄT (Lentokoneet)

JAR-FCL 1.420	Tarkastuslentäjät - Jaottelu	1-I-1
JAR-FCL 1.425	Tarkastuslentäjät - Yleistä	1-I-1
JAR-FCL 1.430	Tarkastuslentäjät - Valtuutuksen voimassaolo	1-I-1
JAR-FCL 1.435	Tarkastuslentäjä (FE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-1
JAR-FCL 1.440	Tyypitarkastuslentäjä (TRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-2
JAR-FCL 1.445	Luokkakelpuutustarkastuslentäjä (CRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-2
JAR-FCL 1.450	Mittaritarkastuslentäjä (IRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-2
JAR-FCL 1.455	Simulaattoritarkastuslentäjä (SFE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-2
JAR-FCL 1.460	Lennonopettajien tarkastuslentäjä (FIE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset	1-I-2

LUKU J - TEORIAKOULUTUSVAATIMUKSET JA TEORIAKOKEIDEN JÄRJESTÄMINEN AMMATTILENTÄJÄN LUPAKIRJOJA JA MITTARILENTOKELPUUTUKSIA VARTEN

JAR-FCL 1.465	Vaatimukset	1-J-1
JAR-FCL 1.470	Teoriakokeiden sisältö	1-J-1
JAR-FCL 1.475	Kysymykset	1-J-1
JAR-FCL 1.480	Koemenettely	1-J-1
JAR-FCL 1.485	Hakijan velvollisuudet	1-J-2
JAR-FCL 1.490	Hyväksytyin suorituksen kriteerit	1-J-2
JAR-FCL 1.495	Hyväksytyin suorituksen voimassaolo	1-J-2

ALKUSANAT

- 1 Euroopan ilmailujärjestelmät ovat aikojen kuluessa kehittyneet rakenteeltaan ja yksityiskohdiltaan hyvin erilaisiksi. Sen vuoksi katsottiin tarpeelliseksi laatia yhtenäiset vaatimukset.

Eräiden Euroopan valtioiden siviili-ilmailuviranomaiset ovat sopineet yhteisistä, kattavista ja yksityiskohtaisista ilmailumääräyksistä, joita kutsutaan nimellä *Joint Aviation Requirements (JAR)*. Niiden tarkoituksena on vähentää yhteishankkeisiin liittyviä tyyppihyväksyntäongelmia, helpottaa ilmailutuotteiden vientiä ja tuontia, tehdä Euroopan valtiossa suoritetun huollon hyväksyminen helpommaksi toisen Euroopan valtion siviili-ilmailuviranomaiselle ja säännellä kaupallista ilmakuljetustoimintaa sekä ohjaajan lupakirjojen myöntämistä ja voimassaoloa.

Ohjaamomiehistöön lupakirjoja koskevia yhteiseurooppalaisia ilmailumääräyksiä (JAR-FCL) on valmisteilla kaikkia lupakirjaluokkia varten, jotta lupakirjoja ja kelpuutuksia voitaisiin käyttää ilman eri muodollisuuksia missä tahansa JAA:n jäsenvaltiossa. Tämä asiakirja on valmistunut 8.10.1996, mutta lisämateriaalia laaditaan parhaillaan lausuntokierrosta (NPA) varten.

- 2 Lupakirjoja koskeva JAR (JAR-FCL) perustuu rakenteeltaan pääosin ICAO Annex 1:een, mutta jaotteluita on tarpeen mukaan lisätty. Vaatimuksissa on käytetty Annex 1:n sisältöä, jota on tarvittaessa täydennetty olemassa olevista eurooppalaisista määräyksistä saadulla soveltuvalla materiaalilla.

- 3 JAR-FCL on julkaistu ilman kansallisia varauksia. On sovittu, että JAR-FCL:ää sovelletaan ensin käytäntöön ja näin saatu kokemus otetaan huomioon sitä tulevaisuudessa muutettaessa.

JAA:han kuuluvat siviili-ilmailuviranomaiset ovat valmiita kokemusten perusteella piankin muuttamaan näitä vaatimuksia. Joitakin muutoksia saatetaan tehdä jo hyväksymisen ja lopullisen täytäntöönpanon välisen siirtymäajan kuluessa.

- 4 Tulevien JAR-FCL-määräysten valmistelu ja kohdassa 3 tarkoitettu muuttaminen tapahtuvat JAA:n lausuntokierrosmenettelyn (Notice of Proposed Amendment, NPA) mukaisesti. Tätä menettelyä noudattaen minkä tahansa yhteistyöhön osallistuvan valtion siviili-ilmailuviranomainen ja mikä tahansa määräysvalmistelua ohjaavassa komiteassa (Joint Steering Assembly, JSA) edustettuna oleva järjestö voi ehdottaa muutoksia JAR-FCL:ään.

- 5 Siviili-ilmailuviranomaiset ovat sopineet siitä, etteivät ne yksipuolisesti ryhdy muuttamaan kansallisia vaatimuksiaan ilman, että ne ovat sovittujen menettelytapojen mukaisesti ensin ehdottaneet JAR-FCL:n muuttamista.

- 6 Sellaisten JAR-FCL:ssä käytettävien termien, joilla on yleisempää merkitystä, määritelmät ja lyhenteet annetaan julkaisussa JAR-1, Määritelmät ja lyhenteet. Vain JAR-FCL:ään liittyvien termien määritelmät ja lyhenteet annetaan kuitenkin kohdissa JAR-FCL 1.001, IEM FCL 1.001 ja IEM FCL 1.475(b).

- 7 JAR-FCL:n tekstiin tehdyt muutokset julkaistaan tavallisesti ensin ns. oranssipaperimuutoksina (Orange Paper Amendments). Oranssipaperimuutokset ovat erillisiä sivuja, jotka sisältävät lausuntokierroksen jälkeen hyväksytyjä, muutettuja kohtia.

Tällaisia sivuja julkaisemalla vältetään kokonaisten lukujen uudelleen sivuttamiselta, ja niiden avulla uudet tekstit on myös helppo tunnistaa. Sivuille mainitaan voimaantulopäivä, jonka jälkeen nämä määräykset ovat samanarvoisia kuin JAR-FCL:n muut määräykset ja niitä myös sovelletaan samoin. Kun oranssipaperimuutokset sisällytetään painettuun tekstiin, ne julkaistaan uutena "muutoksena".

- 8 Uusi, muutettu ja korjattu teksti on lihavoiduissa hakasulkeissa, kunnes seuraava muutos julkaistaan.
- 9 JAR-FCL:n osa 1 sisältää lentokoneen ohjaajia koskevat vaatimukset.
JAR-FCL:n osa 2 sisältää helikopterin ohjaajia koskevat vaatimukset.
JAR-FCL:n osa 3 sisältää lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset.
- 10 Tässä asiakirjassa noudatetaan seuraavaa käytäntöä:
- (a) Imperatiivimuotoa ('on tehtävä') käytetään ilmaisemaan pakollista vaatimusta. Se voi esiintyä varsinaisissa JAR-määräyksissä.
 - (b) Konditionaalimuotoa ('olisi tehtävä') käytetään ilmaisemaan suositusta. Se esiintyy yleensä AMC- ja IEM-teksteissä.
 - (c) 'Voida' -verbiä käytetään ilmaisemaan, että asia kuuluu tapauksesta riippuen viranomaisen, alalla toimivien tai hakijan harkintavaltaan.
 - (d) Indikatiivimuoto ('tehdään') ilmaisee pakollista vaatimusta. Sitä käytetään ilmoittamaan, että kyseessä on viranomaiselle kuuluva velvollisuus.
- 11 Kun JAR-FCL:ssä viitataan 'kaupalliseen ilmakuljetukseen', vastaavista vaatimuksista määrätään JAR-OPS 1:ssä ja 3:ssa.

JOHDANTO

JAR-FCL 1

JAR-FCL 1:een kuuluu kaikkiaan 10 lukua. Niissä määrätään vaatimuksista, jotka on täytettävä lentokoneen ohjaajan lupakirjan ja kelpuutusten saamiseksi ja voimassa pitämiseksi, sekä koulutusorganisaatioita, hyväksytyjä kursseja ja tarkastuslentäjän valtuutuksia koskevista vaatimuksista.

Kun JAR-FCL 1:ssä viitataan muihin JAR-määräyksiin, jotka eivät vielä ole tulleet voimaan, kyseisen JAR-määräyksen voimaantuloon asti sovelletaan vastaavia kansallisia säännöksiä.

OSA 1 - VAATIMUKSET

1 YLEISTÄ

Tämä osa sisältää ohjaamomiehistön lupakirjoja koskevat vaatimukset.

2 JULKAISUASU

2.1 Jokaisella sivulla on julkaisupäivä tai muutosnumero, jolla kyseistä sivua on muutettu tai se on julkaistu uudelleen.

2.2 Alaotsikot on kursivoitu.

2.3 Uusi, muutettu ja korjattu teksti osoitetaan lihavoiduilla hakasulkeilla, kunnes seuraava muutos julkaistaan.

LUKU A - YLEISET VAATIMUKSET

<p>JAR-FCL 1.001 Määritelmät ja lyhenteet (Katso IEM FCL 1.001)</p> <p>Ilma-alusryhmä (Category of aircraft):</p> <p>Ilma-aluksen ryhmittely tiettyjen perusominaisuuksien mukaan, esim. lentokone, helikopteri, purjelentokone, ilmapallo.</p> <p>Lupakirjan muuntaminen (Conversion of a licence):</p> <p>JAR-FCL-lupakirjan myöntäminen JAA:n ulkopuolisen valtion myöntämän lupakirjan perusteella.</p> <p>Koululentoaika (Dual instruction time):</p> <p>Lentoaika tai mittariaika maassa, jona henkilö saa lentokoulutusta asianmukaisesti hyväksytyltä kouluttajalta.</p> <p>Lentoaika (Flight time):</p> <p>Aika siitä hetkestä, jolloin ilma-alus lähtee ensimmäisen kerran omalla tai ulkopuolisella voimalla liikkeelle lentoonlähtöä varten, siihen hetkeen, kun se lennon päätyttyä lopullisesti pysähtyy.</p> <p>Lentoaika päällikköoppilaana (Flight time as student pilot-in-command, SPIC):</p> <p>Lentoaika, jona lennonopettaja ei vaikuta lennon suoritukseen tai ohjaa ilma-alusta, vaan ainoastaan tarkkailee oppilasta tämän toimiessa ilma-aluksen päällikön tehtävissä.</p> <p>Mittariaika (Instrument time):</p> <p>Mittarilentoaika tai mittariaika maassa.</p> <p>Mittarilentoaika (Instrument flight time):</p> <p>Aika, jona ohjaaja ohjaa ilma-alusta pelkästään mittarien avulla.</p> <p>Mittariaika maassa (Instrument ground time):</p> <p>Aika, jona ohjaaja saa mittarilentokoulutusta synteettisessä koulutuslaitteessa (STD).</p>	<p>Miehistöyhteistyö (Multi-crew co-operation):</p> <p>Ohjaamomiehistön toiminta päällikön johtamana yhteistyötä tekevien miehistön jäsenten työryhmänä.</p> <p>Usean ohjaajan lentokoneet (Multi-pilot aeroplanes):</p> <p>Lentokoneet, joiden käyttöön hyväksyntä edellyttää vähimmäismiehistöön kuuluvan vähintään kaksi ohjaajaa.</p> <p>Yö (Night):</p> <p>Aika iltahämärän (civil twilight) päättymisestä aamuhämärän alkamiseen tai muu auringonlaskun ja auringonnousun välinen aika, jonka asianomainen viranomainen on määritellyt.</p> <p>Muut koulutuslaitteet (Other training devices):</p> <p>Muut koulutukseen käytettävät laitteet kuin lentosimulaattorit, lentokoulutuslaitteet tai lento- ja suunnistusmenetelmien koulutuslaitteet (FNPT), jotka soveltuvat koulutukseen, jossa täydellinen ohjaamoympäristö ei ole välttämätön.</p> <p>Yksityislentäjä (Private pilot):</p> <p>Ohjaaja, jonka lupakirja ei oikeuta toimimaan ilma-aluksen ohjaajana korvausta vastaan harjoitettavassa lentotoiminnassa.</p> <p>Ammattilentäjä (Professional pilot):</p> <p>Ohjaaja, jonka lupakirja oikeuttaa toimimaan ilma-aluksen ohjaajana korvausta vastaan harjoitettavassa lentotoiminnassa.</p> <p>Tarkastuslento (Proficiency check):</p> <p>Taidon osoittaminen kelpuutuksen uusimiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi ja siihen liittyvä tarkastuslentäjän mahdollisesti vaatima suullinen kuulustelu.</p>
--	---

Kelpuutus (Rating):

Lupakirjaan tehty merkintä, joka määrittää kyseistä lupakirjaa koskevat erityiset ehdot, oikeudet tai rajoitukset.

Kelpuutuksen tai hyväksynnän uusiminen (Renewal of e.g. a rating or approval):

Kelpuutuksen tai hyväksynnän vanhentua tehtävä hallinnollinen toimenpide, jolla tiettyjen vaatimusten täyttämisen jälkeen uusitaan kelpuutuksen tai hyväksynnän oikeudet määrättyksi lisäajaksi.

Kelpuutuksen tai hyväksynnän voimassaolon jatkaminen (Revalidation of e.g. a rating or approval):

Kelpuutuksen tai hyväksynnän voimassa ollessa tehtävä hallinnollinen toimenpide, jolla lupakirjan haltijan sallitaan tiettyjen vaatimusten täyttämisen jälkeen käyttää kelpuutuksen tai hyväksynnän mukaisia oikeuksia määrätyn lisäajan.

Yhden ohjaajan lentokoneet (Single-pilot aeroplanes):

Lentokoneet, jotka on hyväksytty yhden ohjaajan käytettäväksi.

Lentokoe (Skill test):

Taidonnäyte, joka annetaan lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämistä varten, ja siihen liittyvä tarkastuslentäjän mahdollisesti vaatima suullinen kuulustelu.

Yksinlentoaika (Solo flight time):

Lentoaika, jona lento-oppilas on yksin ilma-aluksessa.

TMG-moottoripurjelentokone (Touring Motor Glider, TMG):

Moottoripurjelentokone, jossa on kiinteästi asennettu moottori ja potkuri, joita ei voi vetää sisään, ja jolla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus. Sen on lentokäsikirjansa mukaan voitava lähteä lentoon ja nousta omalla moottorivoimallaan.

Ilma-alustyyppi (Type of aircraft):

Samaan tyyppiin kuuluvat kaikki ilma-alukset, joilla on sama perusrakenne, niine muutoksineen, joiden seurauksena ilma-aluksen käsittely- tai lento-ominaisuudet tai ohjaamomiehistön kokoonpano eivät muutu.

Lyhenteet on selitetty kohdassa IEM FCL 1.001.

JAR-FCL 1.005 Soveltaminen

(Katso JAR-FCL 1.005, liite 1)

(Katso AMC FCL 1.005 ja 1.015)

(a) *Yleistä*

(1) JAR-FCL:n vaatimuksia on sovellettava 1 päivän heinäkuuta 1999 jälkeen kaikkiin koulutus- ja koejärjestelyihin sekä viranomaiselle jätettyihin lupakirja-, kelpuutus-, valtuutus-, hyväksymis- ja todistushakemuksiin.

(2) Milloin JAR-FCL:ssä mainitaan lupakirja, kelpuutus, valtuutus, hyväksyntä tai todistus, sillä tarkoitetaan JAR-FCL:n mukaisesti annettua lupakirjaa, kelpuutusta, valtuutusta, hyväksyntää tai todistusta. Kaikissa muissa tapauksissa määritellään tarkemmin, mitä lupakirjaa (esim. ICAOn tai kansallinen lupakirja) tarkoitetaan.

(3) Kaikkien JAR-FCL:ssä mainittujen synteettisten koulutuslaitteiden, joilla korvataan ilma-alus koulutuksessa, on oltava viranomaisen hyväksymiä ja käyttäjällä on oltava viranomaisen hyväksyntä niiden käyttöön kyseisiä harjoituksia varten.

(4) Näissä määräyksissä lentokoneisiin ei lueta kansallisen määritelmän mukaisia ultrakevyitä lentokoneita, ellei erikseen toisin mainita.

(b) *Siirtymäkauden järjestelyt*

(1) Ennen 1 päivää heinäkuuta 1999 aloitetun kansallisten määräysten mukaisen koulutuksen perusteella voidaan myöntää lupakirjoja tai kelpuutuksia kansallisten määräysten mukaisesti edellyttäen, että kyseiseen lupakirjaan tai kelpuutukseen vaadittava koulutus päättyy ja kokeet suoritetaan ennen 30 päivää kesäkuuta 2002.

(2) JAA:n jäsenvaltioiden kansallisten määräystensä mukaisesti ennen 1 päivää heinäkuuta 1999 myöntämät tai edellä olevan (1) alakohdan mukaisesti myönnettyt lupakirjat, kelpuutukset, valtuutukset, hyväksynnät ja lääketieteelliset kelpoisuustodistukset pysyvät voimassa entisin oikeuksin, kelpoisuuksin ja mahdollisin rajoituksin. Kaikkien vaatimusten, joita noudatetaan 1 päivän tammikuuta 2000 jälkeen uusittaessa tällaisia lupakirjoja, kelpuutuksia, valtuutuksia, hyväksyntöjä ja lääketieteellisiä kelpoisuustodistuksia tai jatkettaessa niiden voimassaoloa, on kuitenkin oltava JAR-FCL:n mukaisia, ellei (4) alakohdassa toisin määrätä.

(3) JAA:n jäsenvaltion kansallisten määräystensä mukaisesti ennen 1 päivää heinäkuuta 1999 myöntämän tai edellä olevan (b)(1) alakohdan mukaisesti myönnetyn lupakirjan haltija voi hakea lupakirjan myöntäneeltä valtiolta vastaavaa JAR-FCL:n mukaista lupakirjaa, joka laajentaa oikeudet muihin valtioihin kuten kohdassa JAR-FCL 1.015(a)(1) määrätään. Tällaisen lupakirjan saadakseen hakijan on täytettävä JAR-FCL 1.005:n liitteessä 1 luetellut vaatimukset.

(4) JAA:n jäsenvaltion kansallisten määräysten mukaisesti myönnetyn lupakirjan haltijan, joka ei täysin täytä JAR-FCL 3:n (Lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset) osan 1 vaatimuksia, on sallittava jatkaa kyseisen kansallisen lupakirjan mukaisten oikeuksien käyttämistä.

(c) *Tarkastuslentäjien kansallisten valtuutusten voimassaolon jatkuminen.* Ennen JAR-FCL:n voimaantulopäivää kansallisen valtuutuksen saaneet tarkastuslentäjät voidaan valtuuttaa JAR-FCL-tarkastuslentäjiksi edellyttäen, että he osoittavat viranomaiselle JAR-FCL:n ja JAR-OPS:n tuntemuksen. Valtuutus on voimassa enintään 3 vuotta. Tämän jälkeen valtuutus voidaan uusia vain, jos kohtien JAR-FCL 1.425(a) ja (b) vaatimukset täyttyvät.

JAR-FCL 1.010 Oikeus toimia ohjaamomiehistön jäsenenä

(a) Lupakirja ja kelpuutus

(1) Henkilö ei saa toimia JAA:n jäsenvaltiossa rekisteröidyn siviililentokoneen oh-

jaamomiehistön jäsenenä ilman voimassa olevaa, JAR-FCL:n vaatimusten mukaista ja hoidettavien tehtävien edellyttämää lupakirjaa ja kelpuutusta tai kohdissa JAR-FCL 1.085 ja/tai 1.230 tarkoitettua valtuutusta. Lupakirjan on oltava:

(i) JAA:n jäsenvaltion myöntämä; tai

(ii) muun ICAOn sopimusvaltion myöntämä ja hyväksytty käytettäväksi JAR-FCL 1.015(b):n tai (c):n mukaisesti.

(2) Ohjaajat, joilla on kansallinen moottoripurjelentäjän lupakirja, kelpuutus tai valtuutus, saavat käyttää myös TMG-moottoripurjelentokoneita kansallisten määräysten mukaisesti.

(3) Ohjaajat, joilla on rajoitettu kansallinen yksityislentäjän lupakirja, saavat käyttää lupakirjan myöntäneessä valtiossa rekisteröityjä lentokoneita tämän valtion ilmatilassa kansallisten määräysten mukaisesti.

(b) *Lupakirjan mukaisten oikeuksien käyttäminen.* Lupakirjan tai kelpuutuksen haltijan on toimittava kyseiseen lupakirjaan tai kelpuutukseen kuuluvien oikeuksien rajoissa.

(c) *Valitukset, oikeuksien rajoitukset ja peruutukset*

(1) JAA:n jäsenvaltio voi milloin tahansa kansallisia menettelyjään noudattaen toimia valitusten johdosta, peruuttaa JAR-FCL:n mukaisesti myöntämänsä lupakirjan, kelpuutuksen, valtuutuksen, hyväksynnän tai todistuksen kokonaan tai määrääjäksi taikka rajoittaa sen antamia oikeuksia, jos on todettu, ettei hakija tai lupakirjan haltija ole täyttänyt tai ei enää täytä JAR-FCL:n tai lupakirjan myöntäneen valtion kansallisen lainsäädännön vaatimuksia.

(2) Jos JAA:n jäsenvaltio toteaa, että toisen JAA:n jäsenvaltion JAR-FCL-lupakirjan hakija tai haltija ei ole täyttänyt tai ei enää täytä JAR-FCL:n tai sen valtion kansallisen lainsäädännön vaatimuksia, jossa ilma-luksella lennetään, kyseisen JAA:n jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta lupakirjan myöntävälle tai myöntäneelle valtiolle ja JAA:n pääkonttorin lupakirjaosastolle (Licensing Division). JAA:n jäsenvaltio voi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti määrätä, että

lupakirjan hakija tai haltija, joka on edellä mainitusta syystä asianmukaisesti ilmoitettu lupakirjan myöntäneelle valtiolle ja JAA:lle, ei saa turvallisuussyistä toimia ohjaajana kyseisessä valtiossa rekisteröidyssä ilma-aluksessa tai missään ilma-aluksessa tämän valtion ilmatilassa.

JAR-FCL 1.015 Lupakirjojen, kelpuutusten, valtuutusten, hyväksyntöjen ja todistusten hyväksyminen
(Katso JAR-FCL 1.015, liite 1)
(Katso AMC FCL 1.005 ja 1.015)

(a) *JAA:n jäsenvaltioiden myöntämät lupakirjat, kelpuutukset, valtuutukset, hyväksyntät ja todistukset*

(1) Jos henkilöllä, organisaatiolla tai toiminnolla on JAA:n jäsenvaltion viranomaisen antama, JAR-FCL:n vaatimusten ja siinä määrättyjen menettelyjen mukaisesti myönnetty lupakirja, kelpuus, valtuutus, hyväksyntä tai todistus, on muiden JAA:n jäsenvaltioiden hyväksyttävä tällaiset lupakirjat, kelpuutukset, valtuutukset, hyväksyntät ja todistukset ilman muodollisuuksia.

(2) JAR-FCL:n vaatimusten ja siinä määrättyjen menettelyjen mukaisesti 8 päivän lokakuuta 1996 jälkeen annettu koulutus on hyväksyttävä JAR-FCL-lupakirjoja ja -kelpuutuksia myönnettäessä edellyttäen, ettei JAR-FCL:n mukaisia lupakirjoja myönnetä ennen 30 päivää kesäkuuta 1999.

(b) *JAA:n ulkopuolisten valtioiden myöntämät lupakirjat*

(1) JAA:n jäsenvaltion viranomainen voi harkintansa mukaan hyväksyä JAA:n ulkopuolisen valtion myöntämän lupakirjan käytettäväksi kyseisessä JAA-valtiossa rekisteröidyssä ilma-aluksessa. Ammattilentäjän lupakirjan haltijoiden, jotka haluavat käyttää ansiolentotoimintaan tarvittavia oikeuksia, on täytettävä JAR-FCL 1.015:n liitteessä 1 luetellut vaatimukset.

(2) Ammattilentäjän lupakirja voidaan hyväksyä enintään yhdeksi vuodeksi hyväksymispäivästä edellyttäen, että alkuperäinen lupakirja pysyy voimassa. Lupakirjan hyväksyminen edelleen tämän jälkeen käytettäväksi JAA:n jäsenvaltiossa rekisteröidyssä ilma-

aluksessa edellyttää JAA-valtioiden suostumusta sekä JAA:n sopiviksi katsomien ehtojen täyttämistä. JAA:n jäsenvaltion hyväksymän lupakirjan käyttäjän on noudatettava JAR-FCL:n vaatimuksia.

(3) Edellä kohdissa (1) ja (2) annetut vaatimukset eivät ole voimassa silloin, kun JAA:n jäsenvaltiossa rekisteröity ilma-alus on vuokrattu JAA:n ulkopuoliselle lentotoiminnan harjoittajalle, mikäli lentotoiminnan harjoittajan kotivaltio on ottanut vuokrauksen ajaksi vastuulleen JAR-OPS 1.165:ssä tarkoitettua teknisen ja/tai operatiivisen valvonnan. Asianomaisen JAA-valtion viranomainen voi hyväksyä JAA:n ulkopuolisessa valtiossa toimivan lentotoiminnan harjoittajan ohjaamomiehistön lupakirjat harkintansa mukaan edellyttäen, että hyväksynnän antamat oikeudet rajoitetaan koskemaan vain vuokrausajaksi, nimettyjä ilma-aluksia ja tiettyä lento-toimintaa, johon JAA-valtiossa toimiva lentotoiminnan harjoittaja ei suoraan tai välillisesti osallistu miehistöineen vuokrauksen tai muun kaupallisen järjestelyn kautta.

(c) *JAA:n ulkopuolisen valtion myöntämän lupakirjan muuntaminen.* JAA:n ulkopuolisen valtion myöntämä lupakirja voidaan muuntaa JAR-FCL-lupakirjaksi edellyttäen, että asiasta on olemassa JAA:n ulkopuolisen valtion ja JAA:n välinen sopimus. Tämän sopimuksen on perustuttava lupakirjojen vastavuoroiseen hyväksymiseen ja sen on varmistettava, että JAA:n ulkopuolisen valtion ja JAA:n koulutus- ja koevaatimusten turvallisuustasot vastaavat toisiaan. Sopimusta on tarkistettava määräajoin siten kuin JAA:n ulkopuolinen valtio ja JAA keskenään sopivat. Sopimuksen mukaisesti muunnetussa lupakirjassa on oltava merkintä siitä JAA:n ulkopuolisesta valtiosta, jonka lupakirjaan muunnettu lupakirja perustuu. Muut jäsenvaltiot eivät ole velvollisia hyväksymään tällaista lupakirjaa.

JAR-FCL 1.020 Sotilaspalveluksen hyvitäminen

Hyvityksen hakeminen:

Sotilaspalveluksessa ohjaamomiehistön jäsenenä olevien tai olleiden henkilöiden, jotka hakevat JAR-FCL:n mukaista lupakirjaa tai kelpuutusta, on osoitettava hakemuksensa sen valtion viranomaiselle, jossa he palvele-

vat tai ovat palvelleet. Viranomainen voi harkintansa mukaan ottaa huomioon sotilaspalveluksessa hankitut tiedot, kokemuksen ja taidon tarkastellessaan JAR-FCL-lupakirjan tai -kelpuutuksen vaatimusten täyttymistä. Hyvityksen myöntämisperusteet on ilmoitettava JAA:lle. Tällaisten lupakirjojen oikeudet on rajoitettava lupakirjan myöntäneessä valtiossa rekisteröityihin ilma-aluksiin, kunnes JAR-FCL 1.005:n liitteessä 1 luetellut vaatimukset täyttyvät.

JAR-FCL 1.025 Lupakirjojen ja kelpuutusten voimassaolo

(a) Lupakirjan haltija ei saa käyttää JAA:n jäsenvaltion myöntämän lupakirjan tai kelpuutuksen mukaisia oikeuksia, ellei hän ylläpidä kelpoisuutta täyttämällä JAR-FCL:n asiinkuuluvat vaatimukset.

(b) Lupakirjan voimassaolo määräytyy siihen sisältyvien kelpuutusten ja lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voimassaolon perusteella.

(c) Lupakirja myönnetään enintään viideksi vuodeksi. Tämän viiden vuoden jakson kuluessa viranomainen kirjoittaa lupakirjan uudelleen:

(1) kun kelpuutus on myönnetty tai uusittu;

(2) kun lupakirjan kohta XII on täynnä eikä tyhjiä rivejä ole jäljellä;

(3) hallinnollisista syistä;

(4) viranomaisen harkinnan mukaan, kun kelpuutuksen voimassaoloa jatketaan.

Viranomainen siirtää voimassaolevat kelpuutukset uuteen lupakirjaan.

Lupakirjan haltijan on haettava lupakirjan uudelleen kirjoittamista viranomaiselta.

Hakemukseen on liitettävä tarvittavat asiakirjat.

JAR-FCL 1.030 Kokeiden järjestäminen

(a) *Tarkastuslentäjien valtuuttaminen.* Viranomaisen nimeää ja valtuuttaa luotettavia

ja tarvittavan pätevyyden omaavia henkilöitä tarkastuslentäjiksi ottamaan viranomaisen puolesta vastaan lentokokeita ja tarkastuslentoja. Tarkastuslentäjien minimipätevyysvaatimukset annetaan JAR-FCL:n luvussa I. Viranomaisen ilmoittaa jokaiselle tarkastuslentäjälle kirjallisesti hänen vastuunsa ja oikeutensa.

(b) *Tarkastuslentäjien lukumäärä.* Viranomaisen päättää tarvitsemiensa tarkastuslentäjien lukumäärästä ottaen huomioon ohjaintien määrän ja maantieteellisen sijoittumisen.

(c) *Tarkastuslentäjien ilmoittaminen lentokoulutusorganisaatioille ja rekisteröidyille kouluttajille.* Viranomaisen ilmoittaa jokaiselle hyväksytylle lentokoulutusorganisaatioille tai rekisteröidylle kouluttajalle tarkastuslentäjät, jotka se on nimennyt ottamaan vastaan lentokokeita yksityis-, ansio- ja liikennelentäjän lupakirjoja ja mittarilentokelpuuksia varten kyseisessä lentokoulutusorganisaatiossa. Tarkastuslentäjä ei saa tarkastaa sellaista hakijaa, jolle hän on antanut lennonopetusta kyseistä lupakirjaa tai mittarilentokelpuutusta varten, ellei viranomaisen ole erikseen antanut siihen suostumustaan kirjallisesti.

(d) *Lentokokeeseen osallistumisen edellytykset.* Ennen lupakirjaa tai kelpuutusta varten vaadittavaan lentokokeeseen osallistumista hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut siihen liittyvä teoriakoe. Viranomaisen voi kuitenkin myöntää poikkeuksia tästä vaatimuksesta niille hakijoille, jotka osallistuvat yhdistetylle lentokoulutuskurssille. Teoriakoetta varten annettava koulutus on aina oltava suoritettu loppuun ennen lentokokeeseen osallistumista. Hakija voi osallistua lentokokeeseen vasta, kun koulutuksesta vastaava organisaatio tai henkilö on suositellut häntä siihen; tämä ei kuitenkaan koske liikennelentäjän lupakirjaa varten vaadittavia lentokokeita.

JAR-FCL 1.035 Lääketieteellinen kelpoisuus (Katso IEM FCL 1.035)

(a) *Terveystila.* Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen haltijan on oltava henkisesti ja fyysisesti kykenevä käyttämään turvallisesti kyseisen lupakirjan mukaisia oikeuksia.

(b) *Lääketieteellinen kelpoisuustodistus.* Voidakseen hakea lupakirjaa tai käyttää sen mukaisia oikeuksia lupakirjan hakijalla tai haltijalla on oltava JAR-FCL 3:n (Lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset) mukaisesti annettu ja lupakirjan oikeuksien edellyttämä lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

(c) *Ilmailulääketieteellinen kelpoisuus.* Tutkimuksen jälkeen hakijalle on ilmoitettava, onko hän kelpaava vai kelpaamaton, tai jätettävä hakijan kelpoisuus viranomaisen ratkaistavaksi. Valtuutetun ilmailulääkäri on kerrottava hakijalle hänen kelpoisuuteensa liittyvistä lääketieteellisistä, toiminnallisista tai muista seikoista, jotka saattavat rajoittaa lentokoulutusta tai lupakirjan oikeuksia. Mikäli annetaan rajoitettu lääketieteellinen kelpoisuustodistus, jonka haltija voi toimia ilma-aluksen päällikön tehtävissä ainoastaan, jos mukana on varmistusohjaaja, viranomaisen antaa ohjeet, jotka selvittävät varmistusohjaajalle hänen tehtävänsä ja vastuunsa (katso IEM FCL 1.035).

JAR-FCL 1.040 Lääketieteellisen kelpoisuuden heikkeneminen

Lupakirjan haltija tai lento-oppilas ei saa käyttää lupakirjan eikä siihen liittyvän kelpuutuksen tai luvan mukaisia oikeuksia silloin, kun hän on tietoinen lääketieteellisen kelpoisuutensa heikkenemisestä, joka saattaisi estää häntä turvallisesti käyttämästä näitä oikeuksia. Hänen on ilman tarpeetonta viivytystä pyydettävä ohjeet viranomaiselta tai valtuutetulta ilmailulääkäriltä, jos hän saa tietää:

- joutuvansa yli 12 tuntia kestävään sairaala- tai poliklinikkahoitoon
- joutuvansa leikkaukseen tai muuhun invasiiviseen (elimistön sisälle ulottuvaan) toimenpiteeseen
- joutuvansa käyttämään säännöllisesti lääkkeitä
- tarvitsevansa säännöllisesti silmälaseja.

JAR-FCL 3:n (Lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset) mukaisesti annetun lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen haltijan, joka:

(a) loukkaantuu vakavammin siten, ettei hän kykene toimimaan ohjaamomiehistön jäsenenä; tai

(b) sairastuu siten, että hän on 21 päivän ajan tai sitä pidempään estynyt toimimasta ohjaamomiehistön jäsenenä; tai

(c) on raskaana,

on ilmoitettava viranomaiselle kirjallisesti vammasta tai raskaudesta sekä sairaudesta heti, kun se on kestänyt yli 21 päivää. Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voimassaolon katsotaan väliaikaisesti lakkaavan, kun vamma on saatu, raskaus todettu tai sairaus kestänyt edellä mainitun ajan, ja:

(1) vamman tai sairauden ollessa kyseessä lääketieteellinen kelpoisuustodistus tulee taas voimaan, kun haltija on käynyt lääkärintarkastuksessa viranomaisen määrämällä tavalla ja todettu kelpaavaksi toimimaan ohjaamomiehistön jäsenenä, tai kun viranomaisen on riittäviksi katsominsa perusteiden vapauttanut haltijan lääkärintarkastuksen vaatimuksesta; ja

(2) raskauden ollessa kyseessä viranomaisen voi palauttaa lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voimaan sellaiseksi ajaksi ja sellaisin perusteiden, jotka se katsoo riittäviksi. Todistus tulee joka tapauksessa uudelleen voimaan sen jälkeen, kun haltija on raskauden päätyttyä käynyt lääkärintarkastuksessa viranomaisen määrämällä tavalla ja todettu kelpaavaksi jatkamaan toimintaa ohjaamomiehistön jäsenenä.

JAR-FCL 1.045 Erytyistapaukset

(a) JAR-FCL:n määräykset eivät kata kaikkia mahdollisia tilanteita. Jos JAR-FCL:n soveltamisesta olisi määräysten tarkoituksen vastaisia seurauksia tai on kehitetty uusia koulutus- tai koejärjestelyitä, jotka poikkeavat vaadituista, hakija voi pyytää asianomaiselta viranomaiselta poikkeuslupaa. Poikkeuslupa voidaan myöntää vain, jos voidaan osoittaa, että poikkeava menettely varmistaa vähintään saman turvallisuustason tai johtaa siihen.

(b) Poikkeusluvut jaetaan lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin (yli 6 kuukautta). Pitkäaikainen poikkeuslupa voidaan myöntää vain JAA:n FCL-komitean suostumuksella.

JAR-FCL 1.050 Lentoajan ja teoriatietojen hyväksi laskeminen*(a) Lentoajan hyväksi laskeminen*

(1) Ellei JAR-FCL:ssä toisin määrätä, lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiseen vaadittava lentoaika on oltava lennetty samaan ryhmään kuuluvalla ilma-aluksella kuin se, jota varten lupakirjaa tai kelpuutusta haetaan.

(2) Ilma-aluksen päällikkö tai koulutettava ohjaaja

(i) Lupakirjan tai kelpuutuksen hakijalla on oikeus laskea hyväkseen kaikkien yksinlentojen, koululentojen ja päällikkönä lennettyjen lentojen lentoaika lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiseen vaadittavaksi kokonaislentoajaksi täysimääräisenä.

(ii) Liikennelentäjän yhdistetyn lentokoulutuskurssin suorittaneella on oikeus laskea hyväkseen enintään 50 tuntia päällikköoppilaana saadusta mittariajasta liikennelentäjän lupakirjan ja monimoottorityyppi- tai luokkakelpuutuksen myöntämiseen vaadittavaksi päällikkönä lennetyksi lentoajaksi.

(iii) Ansiolentäjän lupakirjan ja mitarilentokelpuutuksen yhdistetyn lentokoulutuskurssin suorittaneella on oikeus laskea hyväkseen enintään 50 tuntia päällikköoppilaana saadusta mittariajasta ansiolentäjän lupakirjan tai monimoottorityyppi- tai luokkakelpuutuksen myöntämiseen vaadittavaksi päällikkönä lennetyksi lentoajaksi.

(3) Perämies

(i) Ohjaajan lupakirjan haltijalla, joka toimii perämiehenä ilma-aluksessa, on oikeus laskea hyväkseen enintään 50 % perämiehenä suorittamiensa lentojen lentoajasta korkeamman luokan lupakirjan myöntämiseen vaadittavaksi kokonaislentoajaksi.

(ii) Ohjaajan lupakirjan haltijalla, joka perämiehenä toimiessaan hoitaa ilma-aluksen päällikön valvonnassa päällikön tehtäviä, on oikeus laskea hyväkseen tämä lentoaika korkeamman luokan lupakirjan myöntämiseen vaadittavaksi kokonaislentoajaksi täysimääräisenä, mikäli valvontamenetelmästä sovitaan viranomaisen kanssa.

(b) Teoriatietojen hyväksi laskeminen

(lisätään myöhemmin)

JAR-FCL 1.055 Koulutusorganisaatiot ja rekisteröidyt kouluttajat
(Katso JAR-FCL 1.055, liitteet 1 ja 2)
(Katso JAR-FCL 1.125, liite 2)

(a) Lentokoulutusorganisaatioiden, jotka haluavat tarjota koulutusta ammattilentäjän lupakirjoja ja niihin liittyviä kelpuutuksia varten, sekä tyypikoulutusorganisaatioiden, jotka haluavat tarjota koulutusta lupakirjan haltijoille vain tyypikelpuutuksia varten, on oltava viranomaisen hyväksymiä. Lento- ja tyypikoulutusorganisaatioiden hyväksymisvaatimukset annetaan JAR-FCL 1.055:n liitteissä 1 ja 2.

(b) Kouluttajien, jotka haluavat tarjota koulutusta vain yksityislentäjän lupakirjaa varten, on ilmoitauduttava viranomaisen rekisteriin (katso JAR-FCL 1.125). Lentokoulutusorganisaatiot voivat antaa koulutusta myös yksityislentäjän lupakirjaa varten, ja tyypikoulutusorganisaatiot voivat antaa koulutusta myös tyypikelpuutusta hakeville yksityislentäjän lupakirjan haltijoille.

(c) Tietopuoliseen opetukseen erikoistuvien organisaatioiden on oltava viranomaisen hyväksymiä siten kuin määrätään JAR-FCL 1.055:n liitteen 1 niissä osissa, jotka liittyvät niiden antamaan erityiskoulutukseen.

JAR-FCL 1.060 60 vuotta täyttäneen lupakirjanhaltijan oikeuksien rajoittaminen

(a) *Ikä 60 - 64 vuotta.* 60 vuotta täyttänyt lupakirjanhaltija ei saa toimia kaupallisessa ilmakuljetuksessa lentokoneen ohjaajana, paitsi:

(1) usean ohjaajan miehistön jäsenenä edellyttäen, että

(2) tällainen lupakirjanhaltija on ainoa 60 vuotta täyttänyt ohjaamomiehistön jäsen.

(b) *Ikä 65 vuotta.* 65 vuotta täyttänyt lupakirjanhaltija ei saa toimia lentokoneen ohjaajana kaupallisessa ilmakuljetuksessa.

JAR-FCL 1.065 Lupakirjan myöntänyt valtio

(a) Hakijan on osoitettava täyttävänsä hyväksyttävästi kaikki lupakirjan myöntämistä koskevat vaatimukset sen valtion viranomaiselle, jonka valvonnassa lupakirjaa varten on saatu koulutus ja suoritettu kokeet. Lupakirjan myöntämisen jälkeen tästä valtiosta käytetään nimitystä "lupakirjan myöntänyt valtio" [katso JAR-FCL 1.010(c)].

(b) Lisäkelpuutuksia voidaan hankkia JAR-FCL:n vaatimusten mukaisesti missä tahansa JAA:n jäsenvaltiossa, ja lupakirjan myöntänyt valtio merkitsee ne lupakirjaan.

(c) Hallinnollisten toimenpiteiden, kuten voimassaolon jatkamisen, helpottamiseksi lupakirjan haltija voi myöhemmin siirtää lupakirjan toiseen JAA:n jäsenvaltioon, jos hänen työpaikkansa tai vakituinen asuinpaikkansa on tässä valtiossa (katso JAR-FCL 1.070). Kyseisestä valtiosta tulee tämän jälkeen lupakirjan myöntänyt valtio, jolle siirtyy vastuu edellä (a) alakohdassa tarkoitettusta lupakirjan myöntämisestä. Hakijalla voi samanaikaisesti olla vain yksi lentokoneen ohjaajan JAR-FCL-lupakirja.

JAR-FCL 1.070 Vakituinen asuinpaikka

Vakituisella asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö yleensä asuu kunkin kalenterivuoden aikana vähintään 185 päivää henkilökohtaisten ja työhön liittyvien siteiden vuoksi, tai jos henkilöllä ei ole työhön liittyviä siteitä, sellaisten henkilökohtaisten siteiden vuoksi, jotka osoittavat läheisen yhteyden kyseisen henkilön ja hänen asuinpaikkansa välillä.

JAR-FCL 1.075 Ohjaamomiehistön lupakirjojen rakenne ja sisältö (Katso JAR-FCL 1.075, liite 1)

JAA:n jäsenvaltiossa JAR-FCL:n mukaisesti myönnetyn ohjaamomiehistön lupakirjan rakenne on seuraava:

(a) *Sisältö.* Kohdan numero painetaan aina kohdan otsikon yhteyteen. JAA:n lupakirjan vakiomalli esitetään JAR-FCL 1.075:n liitteessä 1. Kohdat I - XI ovat "pysyviä" kohtia ja kohdat XII - XIV "muuttuvia", jotka voivat olla lupakirjalomakkeesta erillisessä tai irrotettavissa olevassa osassa. Kaikkien erillisten tai irrotettavissa olevien osien on oltava selvästi tunnistettavissa kyseisen lupakirjan osiksi.

(1) Pysyvät kohdat

(I) Lupakirjan myöntänyt valtio.

(II) Lupakirjan nimi.

(III) Sarjanumero, jonka alussa on lupakirjan myöntäneen valtion postitunnus ja sen jälkeen arabialaisista numeroista ja/tai latinalaisista kirjaimista koostuva tunnus.

(IV) Lupakirjan haltijan nimi (latinalaisin aakkosin, jos maan kielessä käytetään muuta kirjaimistoa).

(V) Haltijan osoite.

(VI) Haltijan kansallisuus.

(VII) Haltijan allekirjoitus.

(VIII) Lupakirjan myöntänyt viranomainen ja mahdolliset ehdot.

(IX) Voimassaolo ja lupakirjan antamat oikeudet.

(X) Lupakirjan antaneen virkailijan allekirjoitus ja myöntämispäivämäärä.

(XI) Viranomaisen sinetti tai leima.

(2) Muuttuvat kohdat

(XII) Kelpuutukset (luokka, tyyppi, opettaja jne.) ja niiden voimassaolon päättämispäivät. Radiopuhelimenhoitajan kelpuutus voi olla lupakirjalomakkeella tai erillisenä todistuksena.

(XIII) Lisäselvitykset (rajoituksiin liittyvät erityismerkinnät ja merkinnät oikeuksista).

(XIV) Viranomaisen mahdollisesti vaatimat lisätiedot.

(b) *Valmistusmateriaali.* Paperin tai muun käytettävän materiaalin on oltava sellaista, joka estää tietojen muuttamisen ja poistamisen tai jossa muutokset ja poistot näkyvät helposti. Kaikkien lupakirjaan tehtyjen merkintöjen ja poistojen on selvästi oltava viranomaisen hyväksymiä.

(c) *Väri.* JAR-FCL:n mukaisesti myönnettävissä lentolupakirjoissa on käytettävä valkoista materiaalia.

(d) *Kieli.* Lupakirjat on kirjoitettava asianomaisen maan kielellä ja englanniksi sekä niillä muilla kielillä, jotka viranomaisen katsoo tarpeellisiksi.

JAR-FCL 1.080 Tyhjä

JAR-FCL 1.005, liite 1

Vähimmäisvaatimukset JAR-FCL-lupakirjan tai valtuutuksen myöntämiseksi JAA:n jäsenvaltion myöntämän kansallisen lupakirjan tai valtuutuksen perusteella

[Katso JAR-FCL 1.005(b)(3)]

(Katso AMC FCL 1.005 ja 1.015)

1 Ohjaajan lupakirjat

JAA:n jäsenvaltion kansallisten vaatimustensa mukaisesti myöntämä ohjaajan lupakirja voidaan korvata JAR-FCL-lupakirjalla tietyin ehdoin. Tällaisen lupakirjan korvaamista varten haltijan on:

(a) osoitettava tarkastuslennolla täyttävänsä kohdassa JAR-FCL 1.245 annetut tyyppi- tai luokkakelpuutusten voimassaolon jatkamista koskevat vaatimukset kyseessä olevan lupakirjan oikeuksien mukaan;

(b) osoitettava viranomaista tyydyttävällä tavalla tuntevansa JAR-OPS:n ja JAR-FCL:n asiaankuuluvat osat (katso AMC FCL 1.005 ja 1.015);

(c) osoitettava JAR-FCL 1.200:n mukainen englannin kielen taito, jos lupakirjaan liittyy mittarilentokelpuus;

(d) täytettävä alla olevassa taulukossa annetut kokemusvaatimukset ja mahdolliset lisävaatimukset:

Kansallinen lupakirja	Kokonaislentoaika tunteina	JAA:n lisävaatimukset	Myönnettävä JAR-FCL-lupakirja ja mahdolliset ehdot	Ehtojen poistaminen	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL-A	>1500 päällikkönä usean ohjaajan lentokoneissa	Ei lisävaatimuksia	ATPL-A	Ei koske	(a)
ATPL-A	>1500 usean ohjaajan lentokoneissa	Ei lisävaatimuksia	kuten (c)(4)	kuten (c)(5)	(b)
ATPL-A	>500 usean ohjaajan lentokoneissa	Osoitettava viranomaiselle AMC FCL 1.470(a):ssa määrätty tiedot lennon suunnittelusta ja suorituksesta	ATPL-A tyyppikelpuutuksella, joka oikeuttaa toimimaan vain perämiehenä	Osoitettava kyky toimia päällikkönä siten kuin JAR-FCL 1.240:n liitteessä 2 vaaditaan	(c)
CPL/IR, läpäissyt ICAO:n ATPL-teoriakokeen lupakirjan myöntäneessä JAA:n jäsenvaltiossa	>500 usean ohjaajan lentokoneissa	(i) osoitettava viranomaiselle AMC FCL 1.470(a):ssa määrätty tiedot lennon suunnittelusta ja suorituksesta (ii) täytettävä kohtien JAR-FCL 1.250(a)(1) ja (2) muut vaatimukset	CPL/IR, sisältäen JAR-FCL:n mukaisen ATPL-teoriakoulutuksen	Ei koske	(d)
CPL/IR-A	>500 usean ohjaajan lentokoneissa	(i) läpäistävä JAR-FCL:n mukainen ATPL-teoriakoe lupakirjan myöntäneessä JAA:n jäsenvaltiossa * (katso taulukon alla oleva teksti) (ii) täytettävä kohtien JAR-FCL 1.250(a)(1) ja (2) muut vaatimukset	CPL/IR, sisältäen JAR-FCL:n mukaisen ATPL-teoriakoulutuksen	Ei koske	(e)

Kansallinen lupakirja	Kokonaislentoaika tunteina	JAA:n lisävaatimukset	Myönnettävä JAR-FCL-lupakirja ja mahdolliset ehdot	Ehtojen poistaminen	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR-A	>500 päällikkönä yhden ohjaajan lentokoneissa	Ei lisävaatimuksia	CPL/IR, tyyppi- tai luokkakelpuutukset vain yhden ohjaajan lentokoneisiin	hankkimalla usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutus siten kuin JAR-FCL 1.240:ssa vaaditaan	(f)
CPL/IR-A	<500 päällikkönä yhden ohjaajan lentokoneissa	Osoitettava viranomaiselle kohdissa AMC FCL 1.470(b) ja (c) määrätty tiedot lennon suunnittelusta ja suorituksesta	kuten (4)(f)		(g)
CPL-A	>500 päällikkönä yhden ohjaajan lentokoneissa	Ei lisävaatimuksia	CPL, tyyppi- tai luokkakelpuutukset vain yhden ohjaajan lentokoneisiin		(h)
CPL-A	<500 päällikkönä yhden ohjaajan lentokoneissa	kuten 3(g)	kuten (4)(h)		(i)

* Ansioalentäjän lupakirjan haltijoiden, joilla jo on usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutus, ei tarvitse suorittaa liikennelentäjän lupakirjaan vaadittavaa teoriakoetta jatkaessaan toimintaa samassa lentokonetyypissä, mutta heille ei hyvitetä liikennelentäjän teoria-koulutusta JAR-FCL-lupakirjaa varten. Jos he tarvitsevat uuden tyyppikelpuutuksen toista usean ohjaajan lentokonetta varten, heidän on täytettävä yllä olevan taulukon sarakkeessa (3), riveillä (e) - (i) annetut vaatimukset.

2 Opettajakelpuutuksen muuntaminen

Kansallinen kelpuutus, valtuutus tai oikeudet	Kokemus	JAA:n lisävaatimukset	Myönnettävä JAA:n kelpuutus
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)	Kuten JAR-FCL:ssä vaaditaan kyseistä kelpuutusta varten	Osoitettava tuntevansa JAR-FCL:n ja JAR-OPS:n asiaankuuluvat osat siten kuin kohdissa AMC FCL 1.005 ja 1.015 määrätään	FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)

3 Simulaattorikouluttajan valtuutus

JAA:n jäsenvaltion kansallisten vaatimustensa mukaisesti antama simulaattorikouluttajan valtuutus voidaan korvata JAR-FCL:n mukaisella valtuutuksella, jos haltija täyttää alla olevassa taulukossa annetut kokemuksvaatimukset ja mahdolliset lisävaatimukset:

Kansallinen valtuutus	Kokemus	JAA:n lisävaatimukset	Myönnettävä JAA:n valtuutus
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI	>1500 tuntia ohjaajana usean ohjaajan lentokoneissa tai kolmen vuoden kokemus simulaattorikouluttajana usean ohjaajan lentokoneita varten	(i) hakijalla on oltava tai oltava ollut JAA:n jäsenvaltion myöntämä ammattilentäjän lupakirja tai viranomaista tyydyttävä muu kuin JAR-FCL-lupakirja; (ii) hakijan on oltava suorittanut vastaavan tyyppikurssin simulaattoriosuus, mukaan lukien miehistöyhteistyö	SFI

Valtuutus myönnetään enintään kolmeksi vuodeksi.
Valtuutuksen uusiminen edellyttää JAR-FCL 1.415:n vaatimusten täyttämistä.

JAR-FCL 1.015, liite 1**Vähimmäisvaatimukset JAA:n ulkopuolisten valtioiden myöntämien lupakirjojen hyväksymiseksi**

(Katso JAR-FCL 1.015)

1 Seuraavassa annetaan vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat JAA:n ulkopuolisen valtion myöntämän ohjaajan lupakirjan hyväksymistä JAA:n jäsenvaltiossa.

Kaupalliseen ilmakuljetukseen ja muuhun ansiolentotoimintaan oikeuttavat ohjaajan lupakirjat

2 JAA:n jäsenvaltio voi tietyin ehdoin hyväksyä sellaisen ohjaajan lupakirjan, jonka JAA:n ulkopuolinen valtio on myöntänyt ICAO Annex 1:n mukaisesti, käytettäväksi kyseisessä JAA-valtiossa rekisteröidyillä lentokoneilla lennettäessä (ei kuitenkaan lennonopetuksessa). Tällaisen lupakirjan hyväksymistä varten:

(a) haltijan on osoitettava lentokokeessa täyttävänsä kohdassa JAR-FCL 1.245 annetut tyyppi- tai luokkakelpuutusten voimassaolon jatkamista koskevat vaatimukset kyseessä olevan lupakirjan oikeuksien mukaan;

(b) haltijan on osoitettava viranomaista tyydyttävällä tavalla tuntevansa JAR-OPS:n ja JAR-FCL:n asiankuuluvat osat (katso AMC FCL 1.005 ja 1.015);

(c) haltijan on osoitettava JAR-FCL 1.200:n mukainen englannin kielen taito;

(d) haltijalla on oltava voimassa oleva JAR-FCL:n edellyttämä luokan 1 lääketieteellinen kelpoisuustodistus;

(e) haltijan on täytettävä ne julkaistut lisävaatimukset, jotka asianomainen JAA:n jäsenvaltio katsoo tarpeellisiksi; ja

(f) haltijan on täytettävä alla olevan taulukon sarakkeessa 2 annetut kokemusvaatimukset sarakkeessa (3) mainittua toimintaa varten:

Lupakirja	Kokonaislentoaika tunteina	Hyväksytty toiminta	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(A)	>1500 tuntia päällikkönä usean ohjaajan lentokoneissa	Kaupallinen ilmakuljetus usean ohjaajan lentokoneilla päällikkönä	(a)
ATPL(A) tai CPL(A)/IR*	>1500 tuntia päällikkönä tai perämiehenä lentokoneissa, joihin lentotoimintamääräysten mukaan vaaditaan useampia ohjaajia	Kaupallinen ilmakuljetus usean ohjaajan lentokoneilla perämiehenä JAR-OPS:n mukaisesti	(b)
CPL(A)/IR	>1000 tuntia päällikkönä kaupallisessa ilmakuljetuksessa mittarilentokelpuutuksen saamisen jälkeen	Kaupallinen ilmakuljetus yhden ohjaajan lentokoneilla päällikkönä	(c)
CPL(A)/IR	>1000 tuntia yhden ohjaajan lentokoneissa päällikkönä, tai perämiehenä, jos lentotoimintamääräysten mukaan vaaditaan kaksi ohjaajaa	Kaupallinen ilmakuljetus yhden ohjaajan lentokoneilla perämiehenä JAR-OPS:n mukaisesti	(d)
CPL(A)	>700 tuntia muissa kuin JAR-22:n mukaisesti tyyppihyväksytyissä lentokoneissa, josta 200 tuntia siinä tehtävässä, jota varten hyväksyntää haetaan, ja 50 tuntia kyseisessä tehtävässä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana	Muu lentotoiminta kuin kaupallinen ilmakuljetus	(e)

* Usean ohjaajan lentokoneissa toimivien ansiolentäjän lupakirjan ja mittarilentokelpuutuksen haltijoiden on oltava osoittanut ICAOn liikennelentäjän lupakirjaa varten vaadittavat tiedot ennen lupakirjan hyväksymistä.

JAR-FCL 1.055, liite 1

Lupakirjoja ja kelpuutuksia varten koulutusta antavat lentokoulutusorganisaatiot

JOHDANTO

1 Lentokoulutusorganisaatio (FTO) on organisaatio, jolla on henkilöstö, välineistö ja tarkoitukseen soveltuva toimintaympäristö ja joka tarjoaa lennonopetusta ja/tai synteettistä lentokoulutusta sekä mahdollisesti tiettyihin koulutusohjelmiin kuuluvaa tietopuolista opetusta.

2 Lentokoulutusorganisaation, joka haluaa antaa JAR-FCL:n vaatimukset täyttävää hyväksyttyä koulutusta, on hankittava JAA:n jäsenvaltion viranomaisen hyväksyntä. Jäsenvaltion viranomainen ei myönnä tällaista hyväksyntää, ellei:

(a) organisaation päätoimipaikka ja pääkonttori sijaitse kyseisessä jäsenvaltiossa;

(b) organisaatiota omista jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset kokonaan tai pääosin ja ellei se pysy näiden omistuksessa;

(c) viranomainen pysty valvomaan, että JAR-FCL:n vaatimukset täyttyvät; ja

(d) organisaatio täyty kaikkia JAR-FCL:n vaatimuksia (katso AMC FCL 1.055 (lisätään myöhemmin)).

Tässä liitteessä annetaan lentokoulutusorganisaation hyväksynnän myöntämistä, voimassaolon jatkamista ja muuttamista koskevat vaatimukset.

HYVÄKSYNNÄN HANKKIMINEN

3 Hyväksyntää hakevan lentokoulutusorganisaation on esitettävä viranomaiselle kohdan 32 vaatimukset täyttävät toiminta- ja koulutuskäsikirjat. Organisaation on laadittava viranomaisesta tyydyttävät menetelmät, joilla varmistetaan kaikkien asiaankuuluvien JAR-FCL:n vaatimusten täytyminen. Näihin menetelmiin on kuuluttava organisaation laatu järjestelmä, jonka avulla puutteet havaitaan nopeasti korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Hakemuksen käsittelyn jälkeen organisaatio tarkastetaan sen varmistamiseksi, että se täyttää tämän liitteen vaatimukset. Jos organisaatio läpäisee tarkastuksen, hyväksyntä myönnetään ensin yhdeksi vuodeksi ja sen voimassaoloa voidaan myöhemmin jatkaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

4 Kaikkien kurssien on oltava hyväksytyjä (katso IEM FCL 1.055 (lisätään myöhemmin)).

5 Viranomainen valvoo kurssien tasoa ja suorittaa tarkastuksia osallistumalla koululennoille oppilaiden kanssa. Tällaisten käyntien aikana viranomaisen on saatava tutkia koulutuskirjanpitoa, organisaation myöntämiä lupia ja valtuutuksia, teknisiä matkapäiväkirjoja, oppimateriaalia ja muuta tarvittavaa aineistoa sekä päästävä seuraamaan oppitunteja ja tehtävän- ja palautteenantoa. Viranomainen toimittaa käynnistä laaditun raportin jäljennöksen kyseiselle lentokoulutusorganisaatiolle.

6 Viranomainen muuttaa hyväksyntää tai peruuttaa sen kokonaan tai määräajaksi, jos jokin hyväksyntävaatimus tai -normi ei enää täyty hyväksyttävän vähimmäistason mukaisesti.

7 Jos lentokoulutusorganisaatio haluaa muuttaa hyväksyttyä kurssia tai toiminta- tai koulutuskäsikirjaansa, sen on hankittava muutoksille viranomaisen hyväksyntä ennen niiden käyttöönottoa. Organisaation ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa viranomaiselle päivittäisen toimintansa vähäisistä muutoksista. Mikäli on epävarmaa, voidaanko ehdotettua muutosta pitää vähäisenä, on asia selvitettävä viranomaiselta.

8 Lentokoulutusorganisaatio voi sopia koulutusjärjestelyistä muiden koulutusorganisaatioiden kanssa tai perustaa sivutoimipisteitä muille lentopaikoille osana koulutusjärjestelyjään, jos viranomaisen sen hyväksyy.

TALOUDELLISET EDELLYTYKSET

9 Lentokoulutusorganisaation on osoitettava viranomaista tyydyttävästi, että hyväksytyjen normien mukaisen lentokoulutuksen järjestämiseksi on käytettävissä riittävä rahoitus.

JOHTO JA HENKILÖSTÖ

10 Johdon rakenteen on oltava sellainen, että jokaisen organisaatiotason henkilöstöä valvovilla on korkean laatutason ylläpitoon tarvittava kokemus ja ominaisuudet. Lentokoulutusorganisaation toimintakäsikirjassa on esitettävä johdon yksityiskohtainen rakenne, josta ilmenevät henkilökohtaiset vastuut.

11 Lentokoulutusorganisaation on osoitettava viranomaiselle, että sen palveluksessa on riittävä määrä asianmukaisesti koulutettua ja pätevää henkilöstöä. Yhdistetyillä kursseilla kolme henkilöstön jäsentä on nimitettävä kokopäivätoimisesti seuraaviin tehtäviin:

Koulutuspäällikkö
Päälennonopettaja
Päteoriakouluttaja

Ositetuilla kursseilla nämä tehtävät voidaan yhdistää ja niihin voidaan nimetä yksi tai kaksi henkilöä, jotka voivat annettavan koulutuksen laajuuden mukaan olla joko kokopäivätoimisia tai osa-aikaisia. Vähintään yhden henkilöstön jäsenen on oltava kokopäivätoiminen.

12 Osa-aikaisten kouluttajien määrän on oltava annettavan koulutuksen laajuuteen nähden viranomaista tyydyttävä.

13 Kaikkien oppilaiden määrän suhde lennonopettajien määrään, koulutuspäällikköä lukuun ottamatta, ei yleensä saa olla suurempi kuin 6 : 1. Runsaasti valvontaa tai käytännön harjoituksia vaativissa teoriakoulutusaineissa ryhmän koon on normaalisti oltava enintään 12 oppilasta.

KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ

14 Koulutuspäälliköllä on kokonaisvastuu lentokoulutuksen, synteettisen lentokoulutuksen sekä tietopuolisen opetuksen riittävästä yhteensovittamisesta sekä yksittäisten oppilaiden edistymisen valvonnasta. Koulutuspäälliköllä on oltava laaja kokemus toiminnasta lennonopettajana ammatilentäjän lupakirjoja varten ja hyvä johtamistaito. Koulutuspäälliköllä on myös oltava sellainen ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetty ammatilentäjän lupakirja ja kelpuutukset, jotka kyseisiä lentokoulutuskursseja varten tarvitaan, tai hänellä on oltava ollut tällainen lupakirja niiden kolmen vuoden aikana, jotka edelsivät hänen ensimmäistä nimitystään koulutuspäälliköksi.

PÄÄLENNONOPETTAJA

15 Päälennonopettaja vastaa lennonopettajien ja simulaattorikouluttajien valvonnasta sekä kaiken lentokoulutuksen ja synteettisen lentokoulutuksen yhdenmukaistamisesta. Päälennonopettajalla on oltava:

- (a) korkeimman luokan ammatilentäjän lupakirja kyseessä olevien lentokoulutuskurssien mukaan;

(b) kyseessä olevia lentokoulutuskursseja varten tarvittavat kelpuutukset;

(c) lennonopettajan kelpuutus vähintään yhtä kurssilla käytettävää lentokonetyyppiä varten; ja

(d) 1000 tunnin lentokokemus päällikkönä ja sen lisäksi vähintään 1000 tunnin kokemus kyseessä oleviin lentokoulutuskursseihin liittyvistä lennonopettajan tehtävistä, josta 200 tuntia saa olla mittariaikaa maassa.

KOULUTTAJAT, LUKUUN OTTAMATTA SYNTEETTISEN LENTOKOULUTUKSEN ANTAJIA

16 Kouluttajilla on oltava:

(a) ammattilentäjän lupakirja ja niiden lentokoulutuskurssien edellyttämät kelpuutukset, joita heidät nimitetään pitämään;

(b) kyseessä olevaan kurssin osaan tarvittava opettajakelpuutus, esim. mittarilennonopettaja, lennonopettaja, tyyppikouluttaja tai luokkakelpuutuskouluttaja; tai

(c) viranomaisen lupa tietyn koulutuksen antamiseen lentokoulutusorganisaatiossa (katso JAR-FCL 1.300).

17 Enimmäislentoaikojen, enimmäislentotyöaikojen ja lennonopettajien opetustehtävien välisten vähimmäislepoaikojen on oltava viranomaista tyydyttäviä.

KOULUTTAJAT, JOTKA ANTAVAT SYNTEETTISTÄ LENTOKOULUTUSTA

18 Lentokoulutuslaitteessa tai FNPT I:ssä annettavaa koulutusta varten opettajalla on oltava tai oltava aiemmin ollut ammattilentäjän lupakirja sellaisin kelpuutuksin, joita kyseessä olevat kurssit edellyttävät, sekä kouluttajakokemusta. Lentosimulaattorissa ja/tai FNPT II:ssä annettavaa koulutusta varten opettajalla on oltava lennonopettajan tai tyyppikouluttajan kelpuutus tai oikeus toimia simulaattorikouluttajana.

PÄÄTEORIAKOULUTTAJA

19 Pääteoriakouluttaja vastaa teoriakouluttajien valvonnasta ja kaiken tietopuolisen opetuksen yhdenmukaistamisesta. Pääteoriakouluttajalla on oltava käytännön kokemusta ilmailun alalta. Lisäksi hänen on oltava suorittanut opetusmenetelmiä koskeva kurssi tai hänellä on oltava runsaasti kokemusta tietopuolisen opetuksen antamisesta.

TEORIAKOULUTTAJAT

20 Lupakirjaa ja mittarilentokelpuutusta varten vaadittavien oppiaineiden teoriakouluttajilla on oltava soveltuva kokemus ilmailusta. Ennen tehtävään nimittämistään heidän on osoitettava pätevyytensä antamalla opetusnäyte laatimaansa aineistoa käyttäen niistä aiheista, joita heidän on tarkoitus opettaa.

KOULUTUSKIRJANPITO

21 Lentokoulutusorganisaation on pidettävä seuraavat tiedot ajan tasalla ja säilytettävä ne vähintään viiden vuoden ajan käyttäen toiminnan edellyttämää hallintohenkilöstöä:

(a) tiedot yksittäisille oppilaille annetusta teoria-, lento- ja synteettisestä lentokoulutuksesta;

(b) opettajien määrääjoin antamat yksityiskohtaiset selvitykset oppilaan edistymisestä, mukaan lukien arvostelut, sekä tiedot edistymisen seuraamiseksi suoritetuista välitarkastuslentoista ja kokeista; ja

(c) henkilökohtaiset tiedot, kuten lääketieteellisten kelpoisuustodistusten, kelpuutusten yms. voimasaolon päättymispäivät.

22 Koulutuskirjanpidon muodosta on määrättävä koulutuskäsikirjassa.

23 Lentokoulutusorganisaation on toimitettava koulutuskirjanpito ja selvitykset viranomaiselle tämän vaatimalla tavalla.

KOULUTUSSUUNNITELMA

24 Koulutussuunnitelma on laadittava jokaista erilaista kurssia varten. Suunnitelmaan on kuuluttava lentokoulutuksen ja tietopuolisen opetuksen jaottelu joko viikoittain tai opetusvaiheen mukaan esitettynä, luettelo vakioharjoituksista ja yksityiskohtaisen koulutusohjelman tiivistelmä. Etenkin synteettinen lentokoulutus ja tietopuolinen opetus on ajoitettava siten, että oppilaat voivat lentoharjoituksissa soveltaa maassa saamiaan tietoja. Opetus olisi järjestettävä niin, että koulutuksen aikana havaitut ongelmat voidaan ratkaista myöhemmässä koulutusvaiheessa. Koulutussuunnitelman sisällön ja järjestyksen on oltava viranomaista tyydyttävä.

KOULUTUKSESSA KÄYTETTÄVÄT LENTOKONEET

25 Käytössä on oltava riittävä määrä kyseessä oleville kurseille soveltuvia lentokoneita. Jokaisessa lentokoneessa on oltava kaksoisohjaimet lennonopettajan ja oppilaan käytettäviksi. Ohjaajalta toiselle siirrettäviä ohjaimia ei hyväksytä. Lentokalustoon on kuuluttava kyseessä olevien kurssien mukaan myös yksi tai useampia lentokoneita, jotka soveltuvat sakkauksen harjoitteluun ja syöksykierteen välttämisen opetukseen sekä yksi tai useampia lentokoneita, joissa on mittarisääolosuhteiden jäljittelyyn tarvittava varustus.

26 Koulutuksessa saa käyttää vain sellaisia lentokoneita, jotka viranomainen on hyväksynyt koulutustarkoituksia varten.

LENTOPAIKAT

27 Kotilentopaikalla ja kaikilla muilla lentopaikoilla, joilla lentokoulutusorganisaatiolla on sivutoimipiste ja joilla annetaan lentokoulutusta, on oltava vähintään seuraava varustus:

(a) vähintään yksi kiitotie tai lentoonlähtöalue, jolla koulutuksessa käytettävillä lentokoneilla voidaan suorittaa normaali lentoonlähtö tai lasku suurimmalla sallitulla lentoonlähtö- tai laskumassalla, sen mukaan kumpi tulee kysymykseen:

(i) tyynellä (tuulen nopeus enintään neljä solmua) lämpötilassa, joka on kyseisen alueen lämpimimmän kuukauden vuorokauden maksimilämpötilojen keskiarvo,

(ii) ylittäen kaikki lentoonlähdon lentoradalla olevat esteet vähintään 50 jalan korkeusvaralla,

(iii) käyttäen voimalaitteita, laskutelinettä ja laippoja valmistajan suositusten mukaan, ja

(iv) siirtyen pehmeästi maasta irtoamisesta parasta kohoamisnopeutta vastaavaan nopeuteen ilman, että siihen tarvitaan poikkeuksellisia ohjaajantaitoja tai menetelmiä;

(b) tuulen suunnan osoitin, joka on nähtävissä maanpinnan tasolta jokaisen kiitotien päästä;

(c) kiinteät kiitotievalot, jos lentopaikkaa käytetään yölentokoulutukseen; ja

(d) lennonjohtopalvelu, paitsi jos koulutuksen vaatimukset voidaan turvallisesti täyttää hoitamalla radioyhteys maan ja ilma-alueen välillä muulla tavoin ja jos viranomaisen sen hyväksyy.

LENTOTOIMINTAAN LIITTYVÄT TILAT

28 Käytettävissä on normaalisti oltava seuraavat tilat:

(a) valvontatila, jossa on lentotoiminnan valvontaan tarvittava varustus;

(b) lennonsuunnittelutila, jossa on seuraavat varusteet ja tiedot:

- tarvittavat voimassa olevat kartat;
- voimassa olevat AIS-tiedot;
- ajan tasalla olevat säätiedot;
- viestintäyhteys lennonjohtoon ja valvontatilaan;
- kartat, joista ilmenevät tavallisesti käytetyt matkalentoreitit;
- kartat, joista ilmenevät voimassa olevat kielto-, vaara- ja rajoitusalueet;
- muu lentoturvallisuuteen liittyvä aineisto.

(c) kooltaan ja määrältään riittävät huoneet tai erilliset tilat tehtävän- ja palautteenantoa varten;

(d) asianmukaiset toimistotilat hallintohenkilöstöä varten sekä työtilat, joissa lennonopettajat voivat kirjoittaa raportit oppilaista, täyttää päiväkirjat jne;

(e) kalustetut miehistötilat opettajia ja oppilaita varten.

TIETOPUOLISEN OPETUKSEN TILAT JA VÄLINEET

29 Tietopuolista opetusta varten on oltava käytettävissä seuraavat tilat ja välineet:

(a) kulloisenkin oppilasmäärän mukaan riittävät opetustilat;

(b) soveltuvat tietopuoliseen opetukseen tarvittavat havaintovälineet;

(c) välineet radiopuhelinliikenteen koulutusta ja kokeita varten;

(d) käsikirjasto, joka sisältää koulutusohjelman kattavat julkaisut;

(e) opetushenkilöstön työhuoneet.

PÄÄSYVAATIMUKSET

30 Jotta oppilas voidaan hyväksyä koulutukseen, hänellä on oltava kyseistä lupakirjaa varten vaadittava lääketieteellinen kelpoisuustodistus ja hänen on täytettävä lentokoulutusorganisaation asettamat pääsyvaatimukset, jotka viranomaisen on hyväksynyt.

KOULUTUSKÄSIKIRJA JA TOIMINTAKÄSIKIRJA

31 Lentokoulutusorganisaation on laadittava ja pidettävä ajan tasalla koulutuskäsikirja ja toimintakäsikirja siten, että henkilöstö pystyy niissä olevien tietojen ja ohjeiden avulla hoitamaan tehtävänsä ja

oppilaat saavat ohjeet kurssivaatimusten täyttämiseksi. Lentokoulutusorganisaation on annettava koulutuskäsikirjan, toimintakäsikirjan ja organisaation hyväksymisasiakirjojen sisältämät tiedot henkilöstön ja tarvittaessa oppilaiden saataville. Muutosmenettely on selvitettävä ja muutoksia valvottava asianmukaisesti.

32 Koulutuskäsikirjoissa on annettava jokaisen koulutusvaiheen vaatimukset, päämäärät ja opetustavoitteet, jotka oppilaiden on täytettävä tai saavutettava.

33 Toimintakäsikirjoissa on annettava eri henkilöstöryhmien, kuten lennonopettajien, simulaattori-kouluttajien, teoriakouluttajien sekä lentotoiminta- ja huoltohenkilöstön, tehtävissään tarvitsemat tiedot.

KOULUTUSKÄSIKIRJAT

34 Viranomaisen hyväksymiä yhdistettyjä tai ositettuja lentokoulutuskursseja järjestävän organisaation koulutuskäsikirjoissa on oltava seuraavat tiedot:

Osa 1 - Koulutussuunnitelma

Kurssin tavoite (liikennelentäjän lupakirja, ansiolentäjän lupakirja ja mittarilentokelpuus, ansiolentäjän lupakirja)	Selvitys siitä, mitä oppilaan odotetaan saavuttavan koulutuksen tuloksena, taitotaso ja koulutusta koskevat rajoitukset.
Pääsyaatimukset	Vähimmäisikä, koulutusvaatimukset (mukaan lukien kielitaito), lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset Asianomaisen valtion asettamat vaatimukset
Aiemman kokemuksen hyväksyminen	Hyväksyntä hankittava viranomaiselta ennen koulutuksen alkua
Yksityiskohtaiset koulutusohjelmat	Lentokoulutusohjelma (yksimoottoriset), lentokoulutusohjelma (monimoottoriset), synteettisen lentokoulutuksen ohjelma sekä tietopuolisen opetuksen ohjelma
Aikataulu ja kuhunkin koulutusohjelmaan käytettävä aika viikkoina	Kurssijärjestelyt ja koulutusohjelmien aikojen yhteensovittaminen
Koulutussuunnitelma	Lento-, teoria-, ja synteettisen lentokoulutuksen päivä- ja viikkoohjelmien yleiset järjestelyt. Huonosta säästä johtuvat rajoitukset. Oppilaiden enimmäiskoulutusajat (lento-, teoria- ja synteettinen koulutus) esim. päivässä /viikossa/kuukaudessa. Oppilaiden työaika rajoitukset. Koulu- ja yksinlentojen kestoajat eri koulutusvaiheissa. Lentotuntien enimmäismäärä päivässä/yössä; koululentojen enimmäislukumäärä päivässä/yössä. Työjaksojen välinen vähimmäislepoaika.
Koulutuskirjanpito	Tietoja ja asiakirjoja koskevat tietosuoja- ja turvallisuusohjeet. Läsnäolotiedot. Koulutuskirjanpidon kuvaus. Koulutustietojen ja oppilaiden lentopäiväkirjojen tarkistuksista vastaavat henkilöt. Koulutuskirjanpidon tarkistusmenettelyt ja tarkistusten tiheys. Koulutuskirjanpidossa käytettävät merkinnät. Lentopäiväkirjaan tehtäviä merkintöjä koskevat säännöt.
Turvallisuuskoulutus	Henkilökohtaiset vastuut. Tärkeimmät harjoitukset. Pakkotilanneharjoitukset (suoritus tiheys). Tarkastuslennot (suoritus tiheys eri koulutusvaiheissa). Vaatimukset, jotka on täytettävä ennen ensimmäistä yksinlentoa päivällä, yöllä, matkalentoa yksin jne.

Kokeet ja tarkastuslennot	<p>Tarkastuslennot (a) Välitarkastuslennot (b) Koulun omat lopputarkastuslennot</p> <p>Teoriakokeet (a) Välikokeet (b) Koulun omat loppukokeet</p> <p>Hyväksyminen kokeeseen. Säännöt kertauskoulutuksesta, joka on suoritettava ennen kokeen uusimista. Arvosanat ja kirjanpito. Ohjeet koetehtävien laadinnasta, kysymystyypeistä ja arvostelusta, kokeen hyväksytyyn suorittamiseen vaadittava taso. Ohjeet kysymysten analysoinnista ja tarkistamisesta sekä kokeiden muuttamisesta. Kokeen uusimismenettelyt.</p>
Koulutuksen tehokkuus	<p>Henkilökohtaiset vastuut. Yleinen arviointi. Osastojen välinen yhteistyö. Yksittäisten oppilaiden heikon edistymisen toteaminen ja toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Opettajien vaihtamismenettely. Opettajanvaihdosten enimmäismäärä oppilasta kohti. Sisäinen palautejärjestelmä koulutuksen puutteiden havaitsemiseksi. Oppilaan koulutuksen keskeyttämistä koskevat säännöt. Kuri. Asiakirjat ja raportointi.</p>
Yhdenmukaistaminen ja vaatimustaso eri koulutusvaiheissa	<p>Henkilökohtaiset vastuut. Yhdenmukaistaminen. Yhdenmukaistamisvaatimukset ja -menetelmät. Kokeiden arvosteluperusteiden soveltaminen.</p>

Osa 2 - Tehtävänanto ja lentoharjoitukset

Lentoharjoitukset	<p>Yksityiskohtainen selvitys kaikkien koulutuksessa käytettävien lentoharjoitusten sisällöstä jaoteltuna pää- ja alaotsikoita käyttäen suoritusjärjestykseen. Sisällön olisi normaalisti oltava lennonopettajakurssia koskevien vaatimusten mukainen.</p>
Luettelo lentoharjoituksista	<p>Edellä tarkoitettujen harjoitusten lyhennetty luettelo, jossa annetaan vain pää- ja alaotsikot nopeaa tarkistusta varten. Tämän luettelon olisi mieluiten oltava tukevalehtisenä rengaskirjasena, jota lennonopettajat voivat helposti käyttää.</p>
Kurssin rakenne - Koulutusvaiheet	<p>Selvitys siitä, miten kurssi jaetaan vaiheisiin, miten lentoharjoitukset jakautuvat eri koulutusvaiheisiin ja miten ne järjestetään sen varmistamiseksi, että ne suoritetaan oppimisen kannalta parhaassa järjestyksessä ja tärkeimmät (pakkotilanne)harjoitukset toistuvat riittävän usein. Lisäksi on annettava kuhunkin koulutusvaiheeseen ja harjoitusryhmään opetusohjelman mukaan käytettävä tuntimäärä sekä välitarkastuslentojen ajankohdat jne.</p>

Kurssin rakenne - Koulutusohjelmien yhteensovittaminen	Tietopuolisen opetuksen, synteettisen lentokoulutuksen ja lentokoulutuksen yhteensovittaminen siten, että oppilaat voivat lentoharjoituksissa soveltaa tietopuolisessa opetuksessa ja synteettisessä lentokoulutuksessa saamia tietoja.
Oppilaan edistyminen	Oppilaan edistymisvaatimukset sekä lyhyt mutta tarkka selvitys siitä, mitä ja millä tasolla oppilaan on osattava ennen siirtymistä seuraavaan lentokoulutusvaiheeseen. Lisäksi on annettava vaadittu vähimmäiskokemus lentotunteina, mitkä harjoitukset on suoritettava hyväksytysti jne. ennen tiettyjä tärkeitä harjoituksia, kuten yölentoa.
Opetusmenetelmät	Lentokoulutusorganisaation vaatimukset, jotka koskevat erityisesti tehtävänantoa tai ennen lentoa annettavaa neuvontaa ja lennon jälkeistä palautetta, koulutusohjelmien ja -ohjeiden noudattamista, yksinlennoille kelpuuttamista jne.
Välitarkastuslennot ja -kokeet	Kokeiden pitäjille ja tarkastuslentäjille tarkoitettut ohjeet välitarkastuslentojen ja -kokeiden järjestämisestä ja niihin liittyvien asiakirjojen laadinnasta.
Termien määritelmät	Tärkeimpien termien määritelmät tarpeen mukaan.
Liitteet	Välitarkastuslentojen ja -kokeiden arvostelulomakkeet. Koulun omien lopputarkastuslentojen ja -kokeiden arvostelulomakkeet. Tarvittavat lentokoulutusorganisaation todistukset kokemuksesta, pätevyydestä jne.

Osa 3 - Synteettinen lentokoulutus

Rakenne pääosin sama kuin osassa 2.

Osa 4 - Tietopuolinen opetus

Rakenne pääosin sama kuin osassa 2, mutta kustakin aineesta on lisäksi annettava koulutuksen erittely ja opetustavoitteet. Yksittäisten oppituntien suunnitelmissa on oltava maininta tarvittavista opetusvälineistä.

TOIMINTAKÄSIKIRJA

35 Hyväksytyjä yhdistettyjä tai ositettuja lentokoulutuskursseja järjestävän organisaation toimintakäsikirjaan on sisällyttävä seuraavat asiat:

(a) Yleistä

- kaikkien toimintakäsikirjan osien luettelo ja kuvaus
- hallinto (toiminnot ja organisaatio)
- vastuut (johto- ja hallintohenkilöstö)
- oppilaiden kuri ja rangaistustoimet
- luvan antaminen lentojen suorittamiseen
- lento-ohjelman laatiminen (lentokoneiden määrän rajoittaminen huonolla säällä)
- lentokoneen päällikkyys ja päällikön tehtävät

- matkustajien kuljettaminen
- lentokoneen asiakirjat
- asiakirjojen säilyttäminen
- kirjanpito ohjaamomiestöjen kelpoisuudesta (lupakirjat ja kelpuutukset)
- lääketieteellisten kelpoisuustodistusten ja kelpuutusten voimassaolon jatkaminen
- lennonopettajien lentotyöjakso- ja lentoaikarajoitukset
- oppilaiden lentotyöjakso- ja lentoaikarajoitukset
- lennonopettajien lepoajat
- oppilaiden lepoajat
- ohjaajien lentopäiväkirjat
- lennonsuunnittelu (yleistä)
- turvallisuus (yleistä) - varustus, radiokuuntelun ylläpito, vaaratekijät, onnettomuudet ja vaaratilanteet (sekä niistä ilmoittaminen), varmistusohjaajat jne.

(b) Tekniset seikat

- lentokoneen kuvaus
- lentokoneen käyttö (mukaan lukien tarkistuslistat, rajoitukset, lentokoneen huollot ja tekniset matkapäiväkirjat asiaankuuluvien JAR-vaatimusten mukaisesti jne.)
- pakkotilannemenetelmät
- radio- ja radiosuunnistuslaitteet
- sallitut puutteet

(c) Reittitoiminta

- suoritusarvot (määräykset, lentoonlähtö, matkalento, lasku jne.)
- lennonsuunnittelu (polttoaine, voiteluaine, alin turvallinen lentokorkeus, suunnistuslaitteet jne.)
- kuormaus (kuormauslaskelmat, massa, massakeskiö, rajoitukset)
- sääminimit (lennonopettajat)
- sääminimit (oppilaat eri koulutusvaiheissa)
- koulutusreitit tai -alueet

(d) Henkilöstön koulutus

- lentohenkilöstön tasosta ja pätevyydestä vastaavien henkilöiden nimittäminen
- peruskoulutus
- kertauskoulutus
- yhdenmukaistamiskoulutus
- tarkastuslennot
- koulutus vaativampiin tehtäviin
- lentokoulutusorganisaation henkilöstön pätevyyden arviointi

JAR-FCL 1.055, liite 2

Tyypikoulutusorganisaatiot, jotka antavat koulutusta ainoastaan lupakirjan haltijoille tyypikelpuuksia varten [kurssien hyväksymisestä määrätään myös kohdassa JAR-FCL 1.261(d)]

JOHDANTO

1 Tyypikoulutusorganisaatio (TRTO) on organisaatio, jolla on henkilöstö, välineistö ja tarkoitukseen soveltuva toimintaympäristö ja joka tarjoaa tyypikoulutusta, miehistöyhteistyökoulutusta ja/tai synteettistä lentokoulutusta sekä mahdollisesti tiettyihin koulutusohjelmiin kuuluvaa tietopuolista opetusta.

2 Tyypikoulutusorganisaation, joka haluaa antaa JAR-FCL:n vaatimukset täyttävää hyväksyttyä koulutusta, on hankittava JAA:n jäsenvaltion viranomaisen hyväksyntä. Jäsenvaltion viranomainen ei myönnä tällaista hyväksyntää, ellei:

(a) organisaation päätoimipaikka ja pääkonttori sijaitse kyseisessä jäsenvaltiossa;

(b) organisaatiota omista jäsenvaltiot ja/tai jäsenvaltioiden kansalaiset kokonaan tai pääosin ja ellei se pysy näiden omistuksessa;

(c) viranomainen pysty valvomaan, että JAR-FCL:n vaatimukset täyttyvät; ja

(d) organisaatio täyty kaikkia JAR-FCL:n vaatimuksia (katso AMC FCL 1.055 (lisätään myöhemmin)).

Tässä liitteessä annetaan tyypikoulutusorganisaation hyväksynnän myöntämistä, voimassaolon jatkamista ja muuttamista koskevat vaatimukset.

HYVÄKSYNNÄN HANKKIMINEN

3 Hyväksyntää hakevan tyypikoulutusorganisaation on esitettävä viranomaiselle kohtien 16 ja 25 - 27 vaatimukset täyttävät toiminta- ja koulutuskäsikirjat, mukaan lukien laatujärjestelmät, sekä koulutus-suunnitelmat. Hakemuksen käsittelyn jälkeen organisaatio tarkastetaan sen varmistamiseksi, että se täyttää tämän liitteen vaatimukset. Jos organisaatio läpäisee tarkastuksen, hyväksyntä myönnetään ensin yhdeksi vuodeksi ja sen voimassaoloa voidaan myöhemmin jatkaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

4 Kaikkien kurssien on oltava hyväksytyjä (katso IEM FCL 1.055 (lisätään myöhemmin)).

5 Viranomainen muuttaa hyväksyntää tai peruuttaa sen kokonaan tai määräajaksi, jos jokin hyväksyntävaatimus tai -normi ei enää täyty hyväksyttävän vähimmäistason mukaisesti.

6 Jos tyypikoulutusorganisaatio haluaa muuttaa hyväksyttyä kurssia tai toiminta- tai koulutuskäsikirjaansa, sen on hankittava muutoksille viranomaisen hyväksyntä ennen niiden käyttöönottoa. Organisaation ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa viranomaiselle päivittäisen toimintansa vähäisistä muutoksista. Mikäli on epävarmaa, voidaanko ehdotettua muutosta pitää vähäisenä, on asia selvitettävä viranomaiselta.

7 Tyypikoulutusorganisaatio voi sopia koulutusjärjestelyistä muiden koulutusorganisaatioiden kanssa tai perustaa sivutoimipisteitä muille lentopaikoille osana koulutusjärjestelyjään, jos viranomainen sen hyväksyy.

8 Tyypikoulutusorganisaation on osoitettava viranomaista tyydyttävästi, että hyväksytyjen normien mukaisen lentokoulutuksen järjestämiseksi on käytettävissä riittävä rahoitus.

TARKASTUKSET

9 Alkutarkastuksen lisäksi viranomaisen tekee tarkastuskäyntejä sen varmistamiseksi, että tyyppikoulutusorganisaatio täyttää JAR:ien ja hyväksynnän vaatimukset.

10 Tällaisten käyntien aikana viranomaisen on saatava tutkia koulutuskirjanpitoa, organisaation myöntämiä lupia ja valtuutuksia, teknisiä matkapäiväkirjoja, oppimateriaalia ja muuta tarvittavaa aineistoa sekä päästävä seuraamaan oppitunteja ja tehtävän- ja palautteenantoa. Käynnistä laaditun raportin jäljennös toimitetaan kyseiselle tyyppikoulutusorganisaatiolle.

JOHTO JA HENKILÖSTÖ

11 Johdon rakenteen on oltava sellainen, että jokaisen organisaatiotason henkilöstöä valvovilla on korkean laatutason ylläpitoon tarvittava kokemus ja ominaisuudet. Tyyppikoulutusorganisaation toimintakäsikirjassa on esitettävä johdon yksityiskohtainen rakenne, josta ilmenevät henkilökohtaiset vastuut.

12 Organisaation on nimitettävä viranomaista tyydyttävä koulutuspäällikkö. Koulutuspäällikön tehtäviin on kuuluttava sen varmistaminen, että tyyppikoulutusorganisaatio täyttää JAR-FCL:n vaatimukset. Tämä henkilö on viime kädessä vastuussa suoraan viranomaiselle.

13 Tyyppikoulutusorganisaation henkilöstön on oltava riittävä koulutustavoitteiden saavuttamiseksi. Jokaisen kouluttajan tehtävät on määriteltävä kirjallisesti.

TYYPPIKOULUTTAJA

14 Tyyppikouluttajilla on oltava:

(a) ammattilentäjän lupakirja ja niiden lentokoulutuskurssien edellyttämät kelpuutukset, joita heidät nimitetään pitämään;

(b) tyyppikouluttajan kelpuutus kurss(e)illa käytettäviä lentokoneita varten; tai

(c) viranomaisen lupa tietyn koulutuksen antamiseen tyyppikoulutusorganisaatiossa (katso JAR-FCL 1.300).

KOULUTTAJAT, JOTKA ANTAVAT SYNTEETTISTÄ LENTOKOULUTUSTA

15 Lentokoulutuslaitteessa annettavaa koulutusta varten opettajalla on oltava tai oltava aiemmin ollut ammattilentäjän lupakirja sekä niiden kurssien edellyttämä kouluttajakokemus, joita hänet nimitetään pitämään. Lentosimulaattorissa, lentokoulutuslaitteessa ja/tai FNPT II:ssa annettavaan tyyppikoulutukseen usean ohjaajan lentokoneita varten ja/tai miehistöyhteistyökoulutukseen vaaditaan tyyppikouluttajan kelpuutus tai oikeus toimia simulaattorikouluttajana.

OPETUKSEN TASO

16 Tyyppikoulutusorganisaation on luotava järjestelmä sen varmistamiseksi, että koulutuskeskuksen toiminta ja koulutus on järkevää ja tehokasta. Laatujärjestelmän avulla on määritettävä organisaation toimintaperiaatteiden, menetelmien ja koulutuksen riittävyys.

KOULUTUSKIRJANPITO

17 Tyypikoulutusorganisaation on pidettävä seuraavat tiedot ajan tasalla ja säilytettävä ne vähintään viiden vuoden ajan käyttäen toiminnan edellyttämää hallintohenkilöstöä:

(a) lento-oppilaan ennen kurssia ja kurssin aikana saamat arvostelut;

(b) tiedot yksittäisille oppilaille annetusta tietopuolisesta opetuksesta sekä lento- ja simulaattorikoulutuksesta; ja

(c) henkilökohtaiset tiedot tyypikoulutusorganisaation henkilöstöstä (lääketieteellisten kelpoisuustodistusten, kelpuutusten yms. voimassaolon päättymispäivät).

18 Koulutuskirjanpidon muodosta on määrättävä koulutuskäsikirjassa.

19 Tyypikoulutusorganisaation on toimitettava koulutuskirjanpito ja selvitykset viranomaiselle tämän vaatimalla tavalla.

KOULUTUSSUUNNITELMA

20 Koulutussuunnitelma on laadittava jokaista erilaista kurssia varten. Suunnitelmaan on kuuluttava lento- ja teoriakoulutuksen jaottelu joko viikoittain tai opetusvaiheen mukaan esitettynä, luettelo vakioharjoituksista ja yksityiskohtaisen koulutusohjelman tiivistelmä. Etenkin synteettinen lentokoulutus ja tietopuolinen opetus on ajoitettava siten, että oppilaat voivat lentoharjoituksissa soveltaa maassa saamiinsa tietoja. Opetus olisi järjestettävä niin, että koulutuksen aikana havaitut ongelmat voidaan ratkaista myöhemmässä koulutusvaiheessa.

KOULUTUKSESSA KÄYTETTÄVÄT LENTOKONEET

21 Jokaisessa lentokoneessa on oltava sellainen varustus, joka vaaditaan kyseessä olevan hyväksytyin kurssin koulutuserittelyssä.

LENTOKOULUTUSLAITTEET JA SIMULAATTORIT

22 Lentosimulaattorien, lento- ja suunnistusmenetelmien koulutuslaitteiden ja lentokoulutuslaitteiden on oltava viranomaisen hyväksymiä kyseessä olevia kurseja varten.

TILAT

23 Käytössä on oltava soveltuvat koulutustilat.

PÄÄSYVAATIMUKSET

24 Tyypikoulutusorganisaatio vastaa sen varmistamisesta, että oppilaat täyttävät vähintään JAR-FCL 1.250:n mukaiset tyypikoulutuksen aloittamisen ehdot.

KOULUTUSKÄSIKIRJA JA TOIMINTAKÄSIKIRJA

25 Tyypikoulutusorganisaation on laadittava ja pidettävä ajan tasalla koulutuskäsikirja ja toimintakäsikirja siten, että henkilöstö pystyy niissä olevien tietojen ja ohjeiden avulla hoitamaan tehtävänsä ja

oppilaat saavat ohjeet kurssivaatimusten täyttämiseksi. Tyypikoulutusorganisaation on annettava koulutuskäsikirjan, toimintakäsikirjan ja organisaation hyväksymisasiakirjojen sisältämät tiedot henkilöstön ja tarvittaessa oppilaiden saataville. Muutosmenettely on selvitettävä ja muutoksia valvottava asianmukaisesti.

26 Koulutuskäsikirjassa on annettava jokaisen koulutusvaiheen vaatimukset, päämäärät ja opetustavoitteet, jotka oppilaiden on täytettävä tai saavutettava, sekä jokaisen kurssin pääsyvaatimukset. Siinä on oltava JAR-FCL 1.055:n liitteen 1 kohdassa 34 luetellut tiedot siltä osin kuin ne tulevat kysymykseen.

27 Toimintakäsikirjassa on annettava eri henkilöstöryhmien, kuten tyyppi-, simulaattori- ja teoria-kouluttajien sekä lentotoiminta- ja huoltohenkilöstön, tehtävissään tarvitsemat tiedot. Siinä on oltava JAR-FCL 1.055:n liitteen 1 kohdassa 35 luetellut tiedot siltä osin kuin ne tulevat kysymykseen.

JAR-FCL 1.075, liite 1

Ohjaamomiehistöön lupakirjoja koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset

YLEISTÄ

- 1 Ilma-aluksen ohjaajan on pidettävä mukanaan voimassa olevaa lupakirjaa ja lääketieteellistä kelpoisuustodistusta aina, kun hän käyttää lupakirjan mukaisia oikeuksia.
- 2 Lupakirjan haltijan tunnistamista varten on oltava mukana kuvallinen henkilötodistus.
- 3 Mahdolliset lääketieteelliset rajoitukset (esim. silmälasien käyttö) on merkittävä sekä lääketieteelliseen kelpoisuustodistukseen (katso JAR-FCL 3, IEM FCL 3.100) että lupakirjaan.
- 4 Tässä luvussa viranomaisella tarkoitetaan lupakirjan myöntäneen valtion ilmailuviranomaista.

JAA:N LUPAKIRJAN MALLI

Etusivu

<p>Viranomaisen nimi ja tunnus (Englanniksi ja ao. maan kielellä)</p> <p>JOINT AVIATION AUTHORITIES (Vain englanniksi)</p> <p>FLIGHT CREW LICENCE (Englanniksi ja ao. maan kielellä)</p> <p>Issued in accordance with ICAO standards (Englanniksi ja ao. maan kielellä)</p>

Vaatimukset

Sivut eivät saa olla pienempiä kuin A4-arkin kahdeksasosa eivätkä suurempia kuin Euroopan yhteisön passi

Sivu 2

I	Lupakirjan myöntänyt valtio
III	Lupakirjan numero
IV	Haltijan suku- ja etunimi
XIV	Syntymäaika (katso ohjeet) ja -paikka
V	Osoite Katuosoite, postinumero, paikkakunta
VI	Kansallisuus
VII	Haltijan allekirjoitus
VIII	Lupakirjan myöntänyt viranomainen
X	Lupakirjan antaneen virkailijan allekirjoitus ja myöntämispäivämäärä
XI	Viranomaisen sinetti tai leima

Vaatimukset

Lupakirjan numeron alussa on aina oltava myöntäneen valtion YK-maatunnus

Päivämäärä on merkittävä vakiomuodossa, t.s. päivä/kuukausi/vuosi (esim. 21/01/1995)

Katso JAR-FCL 1.070

II	Lupakirjojen lajit, ensimmäinen myöntämispäivä ja maatumnus
IX	Voimassaolo: Tämä lupakirja on kirjoitettava uudelleen viimeistään Lupakirjan mukaisia oikeuksia saa käyttää ainoastaan, jos haltijalla on kyseiseen toimintaan vaadittava voimassa oleva lääketieteellinen kelpoisuustodistus. Lupakirjan haltijalla on oikeus käyttää lupakirjan mukaisia oikeuksia missä tahansa JAA:n jäsenvaltiossa rekisteröidyssä ilma-aluksessa. Lupakirjan haltijan tunnistamista varten on pidettävä mukana kuvallinen henkilötodistus.
XII	Radiopuhelimenhoitajan kelpuus: Tämän lupakirjan haltija on osoittanut kykenevänsä hoitamaan ilma-aluksen radiopuhelinliikennettä englannin kielellä (muut kielet mainittava).
XIII	Lisäselvitykset: Esim. Tämä ansiolentäjän lupakirja on annettu (JAA:n ulkopuolinen valtio) myöntämän liikennelentäjän lupakirjan perusteella ja on voimassa ainoastaan lupakirjan myöntäneessä valtiossa rekisteröityjä lentokoneita käytettäessä.

Lupakirjoista on käytettävä samoja lyhenteitä kuin JAR-FCL:ssä [esim. PPL(H), ATPL(A)]. Päivämäärä on merkittävä vakiomuodossa, t.s. päivä/kuukausi/vuosi (esim. 21/01/1995)

Lupakirja on kirjoitettava uudelleen viimeistään viiden vuoden kuluttua kohtaan II merkitystä ensimmäisestä myöntämispäivästä.

Tätä asiakirjaa ei ole tarkemmin määritelty, mutta passi katsotaan riittäväksi toimittaessa lupakirjan myöntäneen valtion ulkopuolella.

Tähän kohtaan on merkittävä kaikki ICAOn, EU:n direktiivien tai asetusten ja JAR-määräysten edellyttämät lisätiedot.

XII	
Uusittavat kelpuutukset	
Luokka/Tyyppi	Huomautukset / Rajoitukset
.....
.....
.....
.....
.....
Mittarilento	
.....
.....
.....
.....
Opettaja	
.....
.....
.....
.....

Vaatimukset

Nämä sivut on tarkoitettu viranomaisen käyttöön, ja niille merkitään kelpuutusten myöntäminen tai uusiminen.

Kelpuutusten myöntämisestä tai uusimista koskevat merkinnät tekee aina viranomainen. Toimintaan liittyvät rajoitukset merkitään Huomautukset / Rajoitukset -sarakeeseen sen kelpuutuksen kohdalle, jota rajoitus koskee (esim. mittarilentokoe suoritettu perämiehen kanssa, opettajakelpuus rajoitettu yhteen ilma-alustyyppiin jne.). Lääketieteelliset rajoitukset, ehdot ja poikkeukset (esim. kelpuus voimassa vain perämiehenä toimittaessa) merkitään siten kuin lääketieteellisessä kelpoisuustodistuksessa mainitaan (katso IEM FCL 3.100).

Sivut 5, 6 ja 7:

JAA-lupakirjan vakiomuodossa näille sivuille voi tehdä merkintöjä se tarkastuslentäjä, joka ottaa vastaan tyyppi-, luokka- ja mittarilentokelpuutusten voimassaolon jatkamiseen vaadittavat tarkastuslennot. Viranomaisen voi kuitenkin harkintansa mukaan vaatia, että voimassaolon jatkamista koskevien merkintöjen on oltava viranomaisen tekemiä.

Jos monimootorisella lentokoneella suoritettuun tarkastuslentoon kuuluu myös mittarilentokelpuutusosuus, se riittää mittarilentokelpuutuksen voimassaolon jatkamiseen (mahdollisine rajoituksineen). Mikäli tarkastuslennon mittarilentokelpuutusosuutta ei suoriteta eivätkä muilla lentokoneilla suoritettut mittaritarkastuslennot anna vastaavia IFR-oikeuksia, tarkastuslentäjä merkitsee kyseisen kelpuutuksen voimassaolon jatkamisen kohdalle 'VFR'.

Tarkastuslentäjälle voidaan viranomaisen harkinnan mukaan antaa oikeus merkitä lupakirjaan myös opettajakelpuutusten ja yksimootoristen mäntämootorilentokoneiden luokkakelpuutusten voimassaolon jatkaminen. Jos tarkastuslentäjälle ei ole annettu tällaista oikeutta, kelpuutusta koskevan merkinnän tekee viranomaisen.

Ne kelpuutukset, joiden voimassaoloa ei ole jatkettu, poistetaan lupakirjasta viranomaisen harkinnan mukaan, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua viimeisestä voimassaolon jatkamisesta.

XII

Kelpuutus	Tarkastuslennon suorituspäivä	Voimassaolo päättyy	Tarkastuslentäjän valtuutuksen nro	Tarkastuslentäjän allekirjoitus

(Jokaisella sivulla on oltava 10 riviä kelpuutusten myöntämistä ja voimassaolon jatkamista koskevia merkintöjä varten)

Sivu 8:

Lupakirjassa käytetyt lyhenteet	
ATPL	Liikennelentäjän lupakirja (Airline Transport Pilot Licence)
CPL	Ansiolentäjän lupakirja (Commercial Pilot Licence)
IR	Mittarilentokelpuutus (Instrument Rating)
(A)	Lentokone (Aeroplane)
(H)	Helikopteri (Helicopter)
SE	Yksimootoriset (Single-engine)
ME	Monimootoriset (Multi-engine)
MPA	Usean ohjaajan lentokone (Multi-pilot aeroplane)
SPA	Yhden ohjaajan lentokone (Single-pilot aeroplane)
R/T	Radiopuhelinliikenne (Radio Telephony)
MEP	Mäntämootorikäyttöiset monimootorilentokoneet (Multi-engine piston aeroplanes)
SEP	Mäntämootorikäyttöiset yksimootorilentokoneet (Single-engine piston aeroplanes)
Tyyppi	katso luettelot luvussa F
Luokka	katso luettelot luvussa F
FI	Lennonopettaja (Flight Instructor)
FE	Tarkastuslentäjä (Flight Examiner)
TRE	Tyyppitarkastuslentäjä (Type Rating Examiner) jne.

LUKU B - LENTO-OPPILAS

JAR-FCL 1.085 Vaatimukset

(a) Lento-oppilaan on täytettävä sen valtion viranomaisen asettamat vaatimukset, jossa hän aikoo hankkia koulutuksen. Näitä vaatimuksia asettaessaan viranomaisen on varmistettava, etteivät lento-oppilaille annettavat oikeudet johda siihen, että he saattaisivat aiheuttaa vaaraa lentoliikenteelle.

(b) Lento-oppilas ei saa lentää yksin, ellei hän ole saanut siihen lupaa lennonopettajalta.

JAR-FCL 1.090 Vähimmäisikä

Lento-oppilaan on oltava vähintään 16-vuotias ennen ensimmäistä yksinlentoaan.

JAR-FCL 1.095 Lääketieteellinen kelpoisuus

Lento-oppilas ei saa lentää yksin, ellei hänellä ole voimassa olevaa luokan 1 tai luokan 2 lääketieteellistä kelpoisuustodistusta.

LUKU C - YKSITYISLENTÄJÄN LUPAKIRJA - PPL(A)

JAR-FCL 1.100 Vähimmäisikä

Yksityislentäjän lupakirjan hakijan on oltava vähintään 17-vuotias.

JAR-FCL 1.105 Lääketieteellinen kelpoisuus

Yksityislentäjän lupakirjan hakijalla on oltava voimassa oleva luokan 1 tai 2 lääketieteellinen kelpoisuustodistus. Yksityislentäjän lupakirjan mukaisten oikeuksien käyttämiseen vaaditaan voimassa oleva luokan 1 tai 2 lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

JAR-FCL 1.110 Oikeudet ja ehdot

(a) *Oikeudet.* Edellyttäen, että muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)) haltija on oikeutettu toimimaan ilman korvausta minkä tahansa lentokoneen päällikkönä tai perämiehenä muussa kuin ansiotarkoituksessa suoritettavilla lennoilla.

(b) Ehdot

(1) Yksityislentäjän lupakirjan hakija, joka täyttää kohdissa JAR-FCL 1.100, 1.105, 1.120, 1.125(a) ja (b), 1.130 sekä 1.135 määrättyt ehdot, täyttää yksityislentäjän lupakirjan ja vähintään lentokokeessa käytetyn lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen myöntämiseksi asetetut vaatimukset.

(2) Jos lupakirjan mukaisia oikeuksia käytetään yöllä, haltijan on täytettävä kohdan JAR-FCL 1.125(c) vaatimukset.

(3) Matkustajien kuljettaminen

(i) *Viimeaikainen kokemus.* Yksityislentäjän lupakirjan haltija ei saa toimia päällikkönä lentokoneessa, jossa kuljetetaan matkustajia, ellei hän ole viimeksi kuluneiden 90 päivän aikana suorittanut kolmea lentoonlähtöä ja kolmea laskua itse ohjaten saman tyyppin tai luokan lentokoneella.

(ii) Matkustajien kuljettaminen yöllä.

Jos näitä oikeuksia käytetään yöllä, haltijan on oltava suorittanut edellä (i) kohdassa vaaditut tehtävät yöllä.

JAR-FCL 1.115 Lupakirjaan liittyvät erityiskelpuutukset

Viranomaisen voi myöntää yksityislentäjän lupakirjaan liittyvät erityiskelpuutukset (esim. IMC-kelpuus, lentokonehinaus, taitolento, laskuvarjohyppääjien pudottaminen) kyseisen JAA:n jäsenvaltion vaatimusten mukaisesti käytettäväksi vain tämän valtion ilmatilassa. Tällaisen kelpuutuksen käyttöön muun JAA-valtion ilmatilassa on hankittava etukäteen asianomaisen valtion suostumus.

JAR-FCL 1.120 Lentokokemus ja lentoajan hyväksi laskeminen

Yksityislentäjän lupakirjan hakijalla on oltava vähintään 45 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana, josta yhteensä 5 tuntia saa olla hankittu FNPT:llä tai lentosimulaattorilla. Jos hakijalla on ohjaajan lupakirja tai vastaava oikeus ohjata helikopteria, kiinteäsiipistä ja kaikkiin kolmeen suuntaan vaikuttavilla liikutettavilla ohjainpinnoilla ohjattavaa ultrakevytlentokonetta, purjelentokonetta, apumoottorilla varustettua purjelentokonetta tai itselähtevää purjelentokonetta, 10 prosenttia tällaisen ilma-aluksen päällikkönä lennetyistä kokonaislentoajasta, mutta kuitenkin enintään 10 tuntia, voidaan laskea hänen hyväkseen lentokoneen yksityislentäjän lupakirjaa varten vaadittavaksi lentoajaksi.

JAR-FCL 1.125 Kurssi

(Katso JAR-FCL 1.125, liitteet 1, 2 ja 3)

(Katso AMC FCL 1.125)

(a) *Yleistä.* Yksityislentäjän lupakirjan hakijan on saatava vaadittu koulutus lentokoulutusorganisaatiossa tai hyväksytysti rekisteröidyltä kouluttajalta JAR-FCL 1.125:n liitteessä 1 määrätyn koulutusohjelman mukaisesti. Rekisteröintiä koskevat vaatimukset annetaan JAR-FCL 1.125:n liitteissä 2 ja 3.

(b) *Lentokoulutus.* Yksityislentäjän lupakirjan hakijan on oltava saanut lentokoulutus lentokoneilla, joilla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus. Koulutukseen on sisällyttävä vähintään 25 tuntia koululentoja ja vähintään 10 tuntia lennonopettajan valvomia yksinlentoja, joista vähintään 5 tuntia on oltava matkalentoja yksin. Näihin on kuuluttava ainakin yksi vähintään 270 kilometrin (150 NM) pituinen matkalento, jonka aikana suoritetaan lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle, jotka eivät saa olla samoja kuin lähtölentopaikka. Jos hakijan hyväksi on laskettu muiden ilma-alusten päällikkönä hankittua lentokokemusta kohdan JAR-FCL 1.120 mukaisesti, lentokoneilla suoritettavien koululentojen vaatimusta voidaan pienentää 20 tuntiin asti.

(c) *Yölentokelpuus.* Jos lupakirjan mukaisia oikeuksia käytetään yöllä, lentokoulutukseen on kuuluttava edellisten lisäksi vähintään viisi tuntia yölentoa lentokoneilla. Tähän on sisällyttävä 3 tuntia koululentoja, mukaan lukien vähintään 1 tunti matkalentoa sekä viisi lento-ohjelmointia yksin ja viisi laskua täydelliseen pysähtymiseen asti yksin. Tämä kelpuus merkitään lupakirjaan.

JAR-FCL 1.130 Teoriakoe
(Katso JAR-FCL 1.130 & 1.135, liite 1)

Yksityislentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut viranomaiselle hallitsevansa tiedot yksityislentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia vastaavalla tasolla. Teoriakokeiden vaatimuksista ja menetelmistä määrätään JAR-FCL 1.130 & 1.135:n liitteessä 1.

JAR-FCL 1.135 Lentokoe
(Katso JAR-FCL 1.130 & 1.135:n liite 1, JAR-FCL 1.135:n liite 2 sekä JAR-FCL 1.240:n liitteet 1 ja 3)

Yksityislentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut pystyvänsä suorittamaan lentokoneen päällikkönä yksityislentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia vastaavalla pätevyydellä ne vaaditut menetelmät ja lentoliikkeet, jotka luetellaan yksimoottoristen lentokoneiden osalta JAR-FCL 1.130 & 1.135:n liitteessä

1 ja JAR-FCL 1.135:n liitteessä 2, ja monimoottoristen lentokoneiden osalta JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 3. Lentokoe on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa lentokoulutuksen päättymisestä [katso JAR-FCL 1.125(a)].

JAR-FCL 1.125, liite 1**Yksityislentäjäkurssi - Yhteenveto**

(Katso JAR-FCL 1.125)

(Katso AMC FCL 1.125)

1 Yksityislentäjäkurssin päämääränä on kouluttaa lento-oppilas lentämään turvallisesti ja tehokkaasti näkölentosääntöjen mukaisesti.

TIETOPUOLINEN OPETUS

2 Yksityislentäjäkurssin teoriaosuuden koulutusohjelman on katettava seuraavat aiheet:

Ilmailun säädökset, ilma-aluksen yleistuntemus, suoritusarvot ja lennonsuunnittelu, ihmisen suorituskyky ja rajoitukset, sääoppi, lentosuunnistus, lentotoiminnan menetelmät, lennonteoria ja radiopuhelinliikenne.

Tietopuolisesta opetuksesta määrätään tarkemmin kohdassa AMC FCL 1.125.

LENTOKOULUTUS

3 Yksityislentäjän lentokoulutusohjelman on katettava:

(a) lennonvalmistelutoimenpiteet, mukaan lukien massan ja massakeskiön määrittäminen, lentokoneen tarkastus sekä huoltotoimenpiteet, jotka ohjaaja saa tehdä;

(b) toiminta lentopaikalla ja laskukierroksessa, varotoimenpiteet ja menetelmät yhteentörmäyksen välttämiseksi;

(c) lentokoneen ohjaaminen käyttäen ulkoisia näköhavaintoja;

(d) lentäminen kriittisen pienillä ilmanopeuksilla; alkavan ja täyden sakkauksen tunnistaminen ja oikaisu niistä;

(e) lentäminen kriittisen suurilla ilmanopeuksilla; kierukan tunnistaminen ja oikaisu siitä;

(f) lentoonlähdöt ja laskut normaaleissa olosuhteissa sekä sivutuulesa;

(g) lentoonlähdöt maksimisaavutusarvoja käyttäen (lyhyt kiitotie ja esteiden ylittäminen); laskut lyhyelle kiitotielle;

(h) lentäminen yksinomaan mittarien avulla, mukaan lukien 180 asteen vaakakaarto [tämän koulutuksen saa antaa lennonopettaja (FI(A))];

(i) matkalento käyttäen näkösuunnistusta, laskelmasuunnistusta sekä radiosuunnistuslaitteita, jos niitä on käytettävissä;

(j) pakkotilannemenetelmät, mukaan lukien toiminta jäljitellyissä lentokoneen laitteiden toimintahäiriötilanteissa; ja

(k) valvotulle lentopaikalle saapuminen, sieltä lähteminen, lentopaikan ohittaminen, ilmaliikennepalvelun ja radiopuhelinliikenteen menetelmien ja sanontojen noudattaminen.

KOULUTUKSESSA KÄYTETTÄVÄT LENTOKONEET

4 Käytössä on oltava riittävä määrä kyseessä oleville kurseille soveltuvia lentokoneita, jotka on varustettu ja joita huolletaan JAR-määräysten mukaisesti. Jos koulutus suoritetaan lentokoneilla, joilla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus, hakijalla on oikeus saada mäntämoottorikäyttöisten yksimoottorilentokoneiden luokkakelpuutus lupakirjaansa. JAR-22:n mukaisesti tyyppihyväksytyllä TMG-moottoripurjelentokoneella suoritettu koulutus oikeuttaa hakijan saamaan TMG-moottoripurjelentokoneiden luokkakelpuutuksen lupakirjaansa. Jokaisessa lentokoneessa on oltava kaksoisohjaimet lennonopettajan ja oppilaan käytettäväksi; ohjaajalta toiselle siirrettäviä ohjaimia ei hyväksytä. Lentokalustoon olisi kuuluttava kyseessä olevien kurssien mukaan myös yksi tai useampia lentokoneita, jotka soveltuvat sakkauksen harjoitteluun ja syöksykierteen välttämisen opetukseen sekä yksi tai useampia lentokoneita, joissa on mittarisääolosuhteiden jäljittelyyn tarvittava varustus.

Koulutuksessa käytettävien lentokoneiden on oltava viranomaisen koulutukseen hyväksymiä.

LENTOPAIKAT

5 Kotilentopaikan ja kaikkien muiden lentopaikkojen, joilla lentokoulutusorganisaatiolla on sivutoimipiste ja joilla annetaan koulutusta, on täytettävä seuraavat vaatimukset:

(a) Lentopaikalla on oltava vähintään yksi kiitotie tai lentoonlähtöalue, jolla koulutuksessa käytettävällä lentokoneella voidaan suorittaa normaali lentoonlähtö tai lasku suurimmalla sallitulla lentoonlähtö- tai laskumassalla, sen mukaan kumpi tulee kysymykseen:

(i) tyynellä (tuulen nopeus enintään neljä solmua) lämpötilassa, joka on kyseisen alueen lämpimimmän kuukauden vuorokauden maksimilämpötilojen keskiarvo,

(ii) ylittäen kaikki lentoonlähdon lenteradalla olevat esteet vähintään 50 jalan korkeusvaralla,

(iii) käyttäen voimalaitteita, laskutelinettä ja laippoja valmistajan suositusten mukaan, ja

(iv) siirtyen pehmeästi maasta irtoamisesta parasta kohoamisnopeutta vastaavaan nopeuteen ilman, että siihen tarvitaan poikkeuksellisia ohjaajantaitoja tai menetelmiä.

(b) Lentopaikalla on oltava tuulen suunnan osoitin, joka on nähtävissä maanpinnan tasolta jokaisen kiitotien päästä.

(c) Lentopaikalla on oltava kiinteät kiitotievalot, jos lentopaikkaa käytetään yölentokoulutukseen.

(d) Lentopaikalla on oltava käytettävissä viranomaista tyydyttävät välineet maan ja ilma-aluksen välisen radioyhteyden hoitamiseen.

Yksityiskohtaisemmat tiedot annetaan kohdassa AMC FCL 1.125.

JAR-FCL 1.125, liite 2**Kouluttajien rekisteröiminen yksityislentäjäkoulutusta varten**

(Katso JAR-FCL 1.125)

- 1 Koulutusorganisaation omistajan tai sen toiminnasta vastaavan henkilön on annettava rekisteröintiä viranomaiselta, joka toimittaa hakijalle rekisteröintihakemuslomakkeen.
- 2 Rekisteröintihakemuslomakkeessa on oltava JAR-FCL 1.125:n liitteessä 3 vaaditut tiedot.
- 3 Täytetyn hakemuslomakkeen saatuaan viranomainen rekisteröi kouluttajan ilman muodollista hyväksymismenettelyä, ellei sillä ole syytä epäillä, ettei koulutusta voida suorittaa turvallisesti. Viranomainen ilmoittaa asiasta hakijalle.
- 4 Viranomaiselle on ilmoitettava kaikista lomakkeen tietoihin tulleista muutoksista.
- 5 Kouluttajan rekisteröinti on voimassa, kunnes kyseisen toiminnan harjoittaja ilmoittaa viranomaiselle yksityislentäjäkoulutuksen lopettamisesta tai viranomainen toteaa, ettei koulutus ole turvallista ja/tai JAR-FCL:n mukaista. Kummassakin tapauksessa kouluttajan rekisteröinti peruutetaan.

JAR-FCL 1.125, liite 3

Rekisteröintihakemuslomakkeessa annettavat tiedot

(Katso JAR-FCL 1.125)

a	Kouluttajan toiminnassaan käyttämä nimi ja osoite; lentokerho, -koulu tms.
b	Omistajan tai omistajien nimet
c	Toiminnan aiottu aloituspäivä
d	Lennonopettajien nimet, osoitteet, puhelinnumerot ja pätevyystiedot
e	(i) Sen lentopaikan nimi ja osoite, jolta koulutustoimintaa aiotaan harjoittaa; (ii) Lentopaikan pitäjän nimi
f	Luettelo käytettävistä lentokoneista sekä mahdollisista simulaattoreista ja koulutuslaitteista. Lentokone(id)en luokka/tyyppi, rekisteritunnukset, omistajat, lentokelpoisuustodistuksen luokat
g	Kouluttajan antaman koulutuksen laji: Teoriakoulutus yksityislentäjän lupakirjaa varten Lentokoulutus yksityislentäjän lupakirjaa varten Yölentokelpuus Yksimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutukset Muu (mikä) (katso JAR-FCL 1.115)
h	Tiedot ilma-alusten vakuutuksista
i	Tieto siitä, aikooko kouluttaja toimia koko- vai osa-aikaisesti
j	Viranomaisen mahdollisesti vaatimat lisätiedot
k	Hakijan vakuutus siitä, että edellä kohdissa (a) - (j) annetut tiedot ovat oikeita ja että koulutus tullaan antamaan JAR-FCL:n mukaisesti.
Päiväys:	
Allekirjoitus:	

JAR-FCL 1.130 & 1.135, liite 1**Teoria- ja lentokoe yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.130 ja 1.135)

TEORIAKOE

1 Kokeen on oltava kirjallinen. Se voidaan suorittaa yhtenä tai useampana päivänä ja siihen on kuuluttava neljä osaa. Eri osiin käytettävät likimääräiset ajat esitetään alla, eivätkä ne saa ylittää seuraavia:

(a) Ilmailun säädökset	1:30 tuntia
(b) Ilma-aluksen yleistuntemus
Lennonteoria	2:00 tuntia
(c) Suoritusarvot ja lennonsuunnittelu
Lentosuunnistus, sääoppi ja lentotoiminnan menetelmät	2:00 tuntia
(d) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset	30 min
(e) Luokahuoneessa pidettävä radiopuhelinliikenteen koe (tarvittaessa).	

2 Kokeeseen on kuuluttava yhteensä 100 - 200 kysymystä, joista useimpien on oltava monivalintatehtäviä.

3 Koe on laadittava lupakirjan myöntävän valtion kielellä tai englanniksi. Valtion on ilmoitettava hakijoille, millä kielellä tai kielillä kyseisen valtion kokeet pidetään.

4 Hakijan on katsottava suorittaneen kokeen osan hyväksytysti, jos hän on saanut vähintään 75 % kyseisen osan enimmäispistemäärästä. Pisteitä annetaan vain oikeista vastauksista.

5 Mikäli muut JAR-FCL:n vaatimukset täyttyvät, hakijan on katsottava läpäisseen yksityislentäjän teoriakokeen, kun hän on suorittanut kaikki kokeen osat hyväksytysti 12 kuukauden kuluessa. Teoriakoe on voimassa yksityislentäjän lupakirjan myöntämistä varten 24 kuukauden ajan siitä, kun kaikki kokeet on suoritettu hyväksytysti.

LENTOKOE

6 Yksityislentäjän lupakirjaan vaadittavaa lentokoea varten hakijan on oltava saanut koulutusta saman luokan/tyypin lentokoneella, jota kokeessa käytetään. Hakija voi valintansa mukaan suorittaa kokeen yksimoottorisella lentokoneella tai, jos hänellä on kohdassa JAR-FCL 1.255(a) tai JAR-FCL 1.260(a) määrätty 70 tunnin lentokokemus lentokoneen päällikkönä, monimoottorisella lentokoneella. Kokeessa käytettävän lentokoneen on täytettävä koulutuksessa käytettäviä lentokoneita koskevat vaatimukset (katso AMC FCL 1.125).

7 Viranomainen päättää hallinnollisista järjestelyistä, joilla vahvistetaan hakijan soveltuvuus kokeen suorittamiseen, sekä hakijan koulutustietojen esittämisestä tarkastuslentäjälle.

8 Hakijan on suoritettava hyväksytysti lentokokeen osat 1 - 5 ja kyseeseen tulevin osin myös osa 6, joista määrätään JAR-FCL 1.135:n liitteessä 2 (yksimoottoriset lentokoneet). Hakijan on suoritettava hyväksytysti JAR-FCL 1.240:n liitteessä 3 määrätyn lentokokeen osat 1 - 13 (monimoottoriset lentokoneet). Jos hakijan suoritus hylätään useammassa kuin yhdessä osassa, hänen on suori-

tettava koko koe uudelleen. Vain yhdessä osassa hylätyn hakijan on suoritettava hylätty osa uudelleen. Jos uusintakokeen jokin osa hylätään, hakijan on suoritettava koko koe uudelleen, vaikka hän olisi suorittanut kyseisen osan hyväksytysti aiemmalla kerralla. Kaikki lentokokeen osat on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa.

9 Lentokokeen hylkäyksen jälkeen voidaan vaatia lisäkoulutusta. Jos hakija ei läpäise kaikkia lentokokeen osia kahdella yrityksellä, vaaditaan viranomaisen määräämä lisäkoulutus. Lentokokeen suorittamista voi yrittää miten monta kertaa tahansa.

KOKEEN SUORITTAMINEN

10 Viranomainen antaa tarkastuslentäjälle riittävät turvallisuusohjeet sen varmistamiseksi, että lentokoe suoritetaan turvallisesti.

11 Jos hakija keskeyttää lentokokeen sellaisesta syystä, jota tarkastuslentäjä ei pidä riittävänä, hakijan on suoritettava koko lentokoe uudelleen. Jos koe keskeytetään tarkastuslentäjän mielestä riittävästä syystä, vain ne osat, joita ei ole suoritettu kokonaan, on suoritettava uudelleen toisella lennolla.

12 Hakija voi suorittaa minkä tahansa kokeeseen kuuluvan liikkeen tai menetelmän kerran uudelleen. Tarkastuslentäjä voi keskeyttää kokeen missä tahansa vaiheessa, jos hän katsoo, että hakijan osoittamat lentotaidot edellyttävät kokeen suorittamista kokonaan uudelleen.

13 Hakijan on ohjattava lentokonetta sellaiselta paikalta, jolta ilma-aluksen päällikön tehtävät voi hoitaa, ja suoritettava koe siten kuin lentokoneessa ei olisi muita miehistön jäseniä. Vastuu lennosta määräytyy kansallisten määräysten mukaisesti.

14 Tarkastuslentäjä valitsee suunnistuskokeessa lennettävän reitin. Reitti voi päättyä lähtölentopaikalle tai muulle lentopaikalle. Hakija vastaa lennon suunnittelusta ja hänen on varmistettava, että kaikki lennon suorittamiseen tarvittavat varusteet ja asiakirjat ovat lentokoneessa. Lentokokeen suunnistusosuuden, josta määrätään JAR-FCL 1.135:n liitteessä 2, on kestettävä vähintään 60 minuuttia ja se voidaan hakijan ja tarkastuslentäjän niin sopiessa lentää erillisenä kokeena.

15 Hakijan on ilmaistava tarkastuslentäjälle suorittamansa tarkistukset ja tehtävät, mukaan lukien radiolaitteiden tunnistaminen. Tarkistukset on tehtävä kokeessa käytettävän lentokoneen hyväksytyin tarkistuslistan mukaisesti. Tehoasetuksista ja nopeuksista on sovittava tarkastuslentäjän kanssa ennen kokeen alkua, ja niiden on normaalisti oltava toimintakäsikirjan tai kyseisen lentokoneen lentokäsikirjan mukaisia.

16 Tarkastuslentäjä ei millään tavalla osallistu lennon suorittamiseen, paitsi milloin se on tarpeen turvallisuussyistä tai muulle liikenteelle aiheutuvan kohtuuttoman viivytyksen välttämiseksi.

LENTOKOKEEN HYVÄKSYMISRAJAT

17 Hakijan on osoitettava, että hän:

- pystyy käyttämään lentokonetta sen rajoitusten mukaisesti;
- pystyy suorittamaan kaikki lentoliikkeet pehmeästi ja tarkasti;
- toimii harkitusti ja noudattaa hyvää ilmailutapaa;
- osaa soveltaa ilmailutietämystään käytäntöön ja
- kykenee koko ajan säilyttämään lentokoneen hallinnan siten, ettei menetelmän tai liikkeen onnistumista ole missään vaiheessa aiheutta vakavasti epäillä.

18 Seuraavat raja-arvot on tarkoitettu yleisiksi ohjeiksi. Tarkastuslentäjä ottaa huomioon turbulenssiset olosuhteet sekä käytettävän lentokoneen käsittelyominaisuudet ja suorituskyvyn.

Korkeus

normaali lento	±150 jalkaa
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±200 jalkaa

Ohjaussuunta / Radiosuunnistuslaitteiden ohjauksen seuraaminen

normaali lento	±10°
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±15°

Nopeus

lento-ohjauksen ja lähestyminen	+15/-5 solmua
kaikki muut lennon vaiheet	±15 solmua

LENTOKOKEEN SISÄLTÖ

19 Yksityislentäjän lupakirjan myöntämiseksi vaadittavassa lentokokeessa on käytettävä JAR-FCL 1.135:n liitteessä 2 määrättyä lentokokeen sisältöä ja osia, kun kyseessä on yksimoottorinen lentokone. Monimoottorisia lentokoneita käytettäessä yksityislentäjän lupakirjan myöntämiseksi on suoritettava JAR-FCL 1.240:n liitteessä 3 määrätty koe. Viranomainen voi päättää lentokoe- ja hakemuslomakkeen muodosta (katso IEM FCL 1.135).

JAR-FCL 1.135, liite 2

Yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten vaadittavan lentokokeen sisältö

(Katso JAR-FCL 1.135)

(Katso IEM FCL 1.135)

OSA 1 TOIMENPITEET ENNEN LENTOA	
<i>Tarkistuslistan käyttöä ja hyvää ilmailutapaa (lentokoneen ohjaaminen käyttäen ulkoisia näköhavaintoja, jäänesto- ja jäänpoistomenetelmät jne.) tarkkaillaan kaikissa kokeen osissa.</i>	
a	Ilma-aluksen yleistuntemus
b	Massan ja massakeskiön määrittäminen
c	Lentoa edeltävä tarkastus
d	Moottorin käynnistys
e	Rullaus
f	Toimenpiteet ennen lentoa
g	Yhteydenpito lennonjohtoon - selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne

OSA 2 LENTOKONEEN KÄSITTELY	
a	Lentoonlähtö
b	Lentopaikan lähtömenetelmän noudattaminen
c	Suora vaakalento, jossa nopeuden muutoksia
d	Nousu
e	Nousukaarrot
f	Asettuminen vaakalento
g	Keskikaarrot 30° kallistuksella
h	Jyrkät kaarrot 45° kallistuksella, kierukan tunnistaminen ja oikaisu siitä
i	Hidaslento kriittisen pienellä nopeudella kone sileänä ja laipat ulkona
j	Sakkaus sileänä, oikaisu ilman tehoa
k	Sakkaus sileänä, oikaisu tehoa käyttäen
l	Sakkaukseen lähestyminen laskuasussa
m	Korkeuden vähennys tehoa käyttäen ja tyhjäkäynnillä
n	Liukukaarrot
o	Oikaisu vaakalento liu'usta
OSA 3 TOIMINTA POIKKEUS- JA PAKKOTILANTEISSA	
a	Simuloitu moottorihäiriö lentoonlähdon jälkeen
b	*Simuloitu pakkolasku
c	Simuloitu valmisteltu pakkolasku
d	Muita simuloituja pakkotilanteita
e	*Lähestyminen ja lasku ilman moottoritehoa

OSA 4 SAAPUMISMENETELMÄT JA LASKU	
a	Lentopaikan saapumismenetelmien noudattaminen
b	*Tarkkuuslasku (lasku lyhyelle kiitotielle)
c	*Lasku ilman laippoja
d	Läpilasku
e	*Sivutuulilasku, jos olosuhteet ovat sopivat
f	Ylösveto matalalta
g	Yhteydenpito lennonjohtoon - selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
h	Toimenpiteet lennon jälkeen
OSA 5 SUUNNISTUS	
a	Lentosuunnitelma, laskelmasuunnistus ja kartanluku
b	Korkeuden ja ohjaussuunnan säilyttäminen
c	Näkösuunnistus, aika-arviot ja niiden korjaukset
d	Lento varalentopaikalle (suunnittelu ja toteutus)
e	Radiosuunnistuslaitteiden käyttö
f	Perusmittarilento (180° kaarto simuloituissa IMC-olosuhteissa)
g	Lennon aikana tehtävät sisäpuoliset tarkistukset (polttoainejärjestelmän käyttö, järjestelmien valvonta, imuilman lämmitys jne.)
h	Toimenpiteet lennon jälkeen
OSA 6	
<i>Luokka- tai tyyppikelpuutuskokeen soveltuvat kohdat tarkastuslentäjän harkinnan mukaan.</i>	

* Jotkut näistä kohdista voidaan yhdistää tarkastuslentäjän niin päättäessä.

LUKU D - ANSIOLENTÄJÄN LUPAKIRJA - CPL(A)

JAR-FCL 1.140 Vähimmäisikä

Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on oltava vähintään 18-vuotias.

JAR-FCL 1.145 Lääketieteellinen kelpoisuus

Ansiolentäjän lupakirjan hakijalla on oltava voimassa oleva luokan 1 lääketieteellinen kelpoisuustodistus. Ansiolentäjän lupakirjan mukaisten oikeuksien käyttämiseen vaaditaan voimassa oleva luokan 1 lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

JAR-FCL 1.150 Oikeudet ja ehdot

(a) *Oikeudet.* Edellyttäen, että muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, ansiolentäjän lupakirjan (CPL(A)) haltijalla on oikeus:

(1) käyttää kaikkia yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)) haltijan oikeuksia;

(2) toimia päällikkönä tai perämiehenä missä tahansa lentokoneessa, kun sitä käytetään muuhun kuin kaupalliseen ilmakuljetukseen;

(3) toimia päällikkönä missä tahansa yhden ohjaajan lentokoneessa, kun sitä käytetään kaupalliseen ilmakuljetukseen;

(4) toimia perämiehenä kaupallisessa ilmakuljetuksessa.

(b) *Ehdot.* Ansiolentäjän lupakirjan hakija, joka täyttää kohdissa JAR-FCL 1.140, 1.145 ja 1.155 - 1.170 määrätyt ehdot, täyttää vähintään ansiolentäjän lupakirjan ja lentokokeessa käytetyn lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen, ja jos koulutukseen on sisällynyt mittarilentokurssi ja -koe, myös mittarilentokelpuutuksen myöntämiseksi asetetut vaatimukset.

JAR-FCL 1.155 Lentokokemus ja lentokokemuksen hyväksyminen
[Katso JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3), liite 1]
[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3)]*(a) Yhdistetyt kurssit*

(1) *Lentokokemus.* Ansiolentäjän lupakirjan hakijalla, joka on osallistunut yhdistetyille lentokoulutuskurssille ja suorittanut sen hyväksyttävästi, on oltava vähintään 150 tunnin lentokokemus sellaisten lentokoneiden ohjaajana, joilla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus.

(2) *Lentoajan hyväksyminen.* Edellä mainitusta 150 tunnin lentoajasta:

(i) 20 tuntia saa olla lennetty helikoptereilla ja/tai TMG-moottoripurjelentokoneilla; ja

(ii) 10 tuntia saa olla mittariaikaa maassa.

(b) Ositetut kurssit

(1) *Lentokokemus.* Ansiolentäjän lupakirjan hakijalla, joka ei ole suorittanut yhdistettyä lentokoulutuskurssia, on oltava vähintään 200 tunnin lentokokemus sellaisten lentokoneiden ohjaajana, joilla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus.

(2) *Lentoajan hyväksyminen.* Edellä mainitusta 200 tunnin lentoajasta:

(i) 10 tuntia saa olla mittariaikaa maassa; ja

(ii) 30 tuntia ilma-aluksen päällikkönä helikopteryksityislentäjän lupakirjan (PPL(H)) haltijana; tai

(iii) 100 tuntia ilma-aluksen päällikkönä helikoptereilla helikopteriansiolentäjän lupakirjan (CPL(H)) haltijana; tai

(iv) 30 tuntia ilma-aluksen päällikkönä TMG-moottoripurjelentokoneessa tai purjelentokoneessa.

(c) *Lentoaika.* Hakijan on oltava lentänyt lentokoneilla yhdistetyn kurssin 150 tunnin lentoajasta ja ositetun kurssin 200 tunnin lentoajasta vähintään:

(1) 100 tuntia päällikkönä, tai 70 tuntia päällikkönä, jos kokemus on hankittu yhdistetyn lentokoulutuskurssin aikana siten kuin JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3):n liitteessä 1 sekä kohdissa AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1), (2) ja (3) määrätään;

(2) 20 tuntia matkalentoja päällikkönä. Tähän on sisällyttävä vähintään 540 kilometrin (300 NM) pituinen matkalento, jonka aikana on suoritettava lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle, jotka eivät saa olla samoja kuin lähtölentopaikka;

(3) 10 tuntia mittarikoululentoja, josta enintään 5 tuntia saa olla mittariaikaa maassa; ja

(4) 5 tuntia yölentoja siten kuin kohdassa JAR-FCL 1.165(b) määrätään.

(d) *Lentoaika maakoulutuslaitteella.* Vيرانomainen päättää, hyväksytäänkö lentoppilaana FNPT:ssä tai lentosimulaattorissa hankittu kokemus osaksi vaadittua kokonaislentoaikaa [katso JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (4), liite 1].

JAR-FCL 1.160 Teoriatiedot

[Katso JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (4), liite 1]

[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3)]

(a) *Kurssi.* Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on oltava saanut teoriakoulutuksensa hyväksytyssä lentokoulutusorganisaatiossa (FTO) tai hyväksytyssä tietopuoliseen opetukseen erikoistuneessa organisaatiossa hyväksytyillä kursseilla. Teoriakurssi olisi yhdistettävä lentokoulutuskurssiin siten kuin JAR-FCL 1.165:ssä määrätään.

(b) *Koe.* Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut hallitsevansa teoriatiedot ansiolentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia

vastaavalla tasolla, ja hänen on täytettävä JAR-FCL:n luvussa J annetut vaatimukset.

(c) Yhdistetyn lentokoulutuskurssin suorittaneen hakijan on osoitettava hallitsevansa vähintään kyseisellä kurssilla vaadittavat teoriatiedot, joista määrätään kunkin kurssityypin osalta JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3):n liitteessä 1.

JAR-FCL 1.165 Lentokoulutus

[Katso JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (4), liite 1 ja AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (4)]

(a) *Kurssi.* Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on oltava suorittanut hyväksytyt yhdistetty tai ositettu lentokoulutuskurssi hyväksytyssä lentokoulutusorganisaatiossa sellaisilla lentokoneilla, joilla on JAA:n jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä lentokelpoisuustodistus. Lentokoulutus olisi yhdistettävä teoriakurssiin. Yksityiskohtaiset määräykset hyväksytyistä kursseista annetaan seuraavissa kohdissa:

(1) yhdistetty liikennelentäjäkurssi (ATP(A)) - JAR-FCL 1.160 ja 1.165(a)(1):n liite 1 sekä AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1);

(2) yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa ja mittarilentokelpuutusta (CPL(A)/IR) varten - JAR-FCL 1.160 ja 1.165(a)(2):n liite 1 sekä AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(2);

(3) yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten - JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(3):n liite 1 ja AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(3); ja

(4) ositettu kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten - JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(4):n liite 1 ja AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(4).

(b) *Yölentokoulutus.* Hakijan on oltava lentänyt lentokoneilla yöllä vähintään 5 tuntia. Tähän määrään on sisällyttävä vähintään 3 tuntia koululentoja, mukaan lukien vähintään 1 tunti matkalentoa, sekä 5 lentoonlähtöä yksin ja 5 laskua täydelliseen pysähtymiseen asti.

JAR-FCL 1.170 Taito
(Katso JAR-FCL 1.170:n
liitteet 1 ja 2)

Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut pystyvänsä suorittamaan lentokoneen päällikkönä JAR-FCL 1.170:n liitteissä 1 ja 2 luetellut menetelmät ja lentoliikkeet ansiolentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia vastaavalla pätevyydellä. Yhdistetyn lentokoulutuskurssin suorittaneen hakijan on osoitettava saavuttaneensa kyseisellä kurssilla vaadittavan taitotason, josta määrätään kunkin kurssityypin osalta JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1) - (3):n liitteessä 1 sekä kohdissa AMC FCL 1.160 & 1.165(1), (2) ja (3).

JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1), liite 1
Yhdistetty liikennelentäjäkurssi (ATP(A))

(Katso JAR-FCL 1.160, 1.165 & 1.170)
(Katso JAR-FCL 1.170:n liitteet 1 ja 2)
(Katso JAR-FCL 1.210:n liitteet 1 ja 2)
[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1)]
[Katso AMC FCL 1.470(a)]
(Katso IEM FCL 1.170)

1 Yhdistetyn liikennelentäjäkurssin päämääränä on kouluttaa ohjaaja sille tasolle, joka tarvitaan toimintaan perämiehenä monimoottorisissa usean ohjaajan lentokoneissa kaupallisessa ilmailujetuksessa sekä ansiolentäjän lupakirjan ja mittarilentokelpuutuksen saamiseen.

2 Yhdistetylle liikennelentäjäkurssille osallistuvan hakijan on hyväksytynt lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa suoritettava kaikki koulutusvaiheet samalla hyväksytyillä yhtäjaksoisella kurssilla, jonka kyseinen koulutusorganisaatio järjestää.

3 Kurssin kestoajan on oltava 12 - 36 kuukautta. Viranomaisen hyväksymin erityisjärjestelyin kurssi saa kestää yli 36 kuukautta, jos lentokoulutusorganisaatio antaa lisälento- tai maakoulutusta.

4 Hakija voidaan hyväksyä koulutukseen joko alkeisoppilaana tai ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetyn yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)) haltijana. Alkeisoppilaan on täytettävä JAR-FCL:n luvussa B annetut lento-oppilaita koskevat vaatimukset. Jos koulutettavalla on yksityislentäjän lupakirja (PPL(A)), 50 % ennen kurssia lennetyistä lentoajasta voidaan laskea hänen hyväkseen kurssilla vaadittavaksi lentoajaksi kuitenkin siten, että hyväksi laskettavan lentokokemuksen enimmäismäärä on 40 tuntia, tai 45 tuntia silloin, kun koulutettavalla on yölentokelpuus. Tästä määrästä enintään 20 tuntia saa olla koululentoaikaa. Lentokoulutusorganisaatio päättää lentotuntien hyväksi laskemisesta harkintansa mukaan, ja siitä on tehtävä merkintä hakijan koulutuskirjanpitoon.

5 Hakija, joka ei läpäise liikennelentäjäkurssia tai pysty suorittamaan sitä kokonaan, voi hakea viranomaiselta teoriakokeen ja lentokokeen suorittamista alemman luokan lupakirjaa ja mahdollista mittarilentokelpuutusta varten.

6 Hakijan, joka haluaa siirtyä toiseen lentokoulutusorganisaatioon kurssin aikana, on pyydettyä viranomaiselta virallinen arvio jäljellä olevasta koulutusajasta, joka on suoritettava toisessa koulutusorganisaatiossa.

7 Lentokoulutusorganisaation on varmistettava, että hakijalla on ennen kurssille hyväksymistään riittävät tiedot matematiikasta ja fysiikasta, jotta hänen on helpompi ymmärtää kurssin tietopuolinen opetus sisältö. Hakijan on osoitettava taitonsa käyttää englannin kieltä JAR-FCL 1.200:n liitteen 1 mukaisesti.

8 Kurssiin on sisällyttävä:

(a) tietopuolinen opetus liikennelentäjän lupakirjaan vaadittavalla tasolla;

(b) näkö- ja mittarilentokoulutus; ja

(c) miehistöyhteistyökoulutus usean ohjaajan lentokoneissa toimimista varten.

9 Suorittamalla kohdassa 11 tarkoitetun teoriakokeen tai -kokeet ja kohdassa 13 tarkoitetun lentokokeen tai -kokeet hyväksytysti hakija täyttää ansiolentäjän lupakirjan sekä kokeessa käytetyn

lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen ja monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen myöntämiseksi asetetut tieto- ja taitovaatimukset.

TIETOPUOLINEN OPETUS

10 Tietopuolisen opetuksen koulutusohjelma annetaan kohdassa AMC FCL 1.470(a). Hyväksytyyn liikennelentäjän teoriakurssiin on sisällyttävä vähintään 750 tuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) opetusta, johon voi kuulua luokahuonetyöskentelyä, interaktiivista videokoulutusta, diaääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä tarkoituksenmukaisessa suhteessa.

Nämä 750 opetustuntia on jaettava siten, että kuhunkin aiheeseen käytetään vähintään:

Aihe	Tunnit
Ilmailun säädökset	40
Ilma-alueen yleistuntemus	80
Suoritusarvot ja lennonsuunnittelu	90
Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset	50
Sääoppi	60
Lentosuunnistus	150
Lentotoiminnan menetelmät	20
Lennoteoria	30
Radiopuhelinliikenne	30

Lentokoulutusorganisaatio voi sopia viranomaisen kanssa muunlaisesta tuntijaosta.

Teoriakoe

11 Hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot liikennelentäjän lupakirjan haltijalta vaadittavalla tasolla JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

LENTOKOULUTUS

12 Lentokoulutukseen, johon ei sisällytetä tyyppikoulutusta, on kuuluttava yhteensä vähintään 195 tuntia, johon lasketaan mukaan kaikki tarkastuslennot ja josta enintään 55 tuntia koko kurssin aikana saa olla mittariaikaa maassa. Tähän 195 tunnin kokonaislentoaikaan on sisällyttävä vähintään:

(a) 95 tuntia koululentoja, josta enintään 55 tuntia saa olla mittariaikaa maassa;

(b) 100 tuntia päällikkönä, mukaan lukien 50 tuntia VFR-lentoa ja 50 tuntia mittarilentoa päällikköoppilaana (SPIC). Päällikköoppilaana lennetty lentoaika on laskettava päällikkönä lennetyksi lentoajaksi, paitsi jos lennonopettajan oli jossakin lennon vaiheessa vaikutettava lennon suoritukseen tai ohjattava lentokonetta. Lennonopettajan maassa antama palaute ei vaikuta lentoajan laskemiseen päällikkönä lennetyksi lentoajaksi;

(c) 50 tuntia matkalentoja päällikkönä, mukaan lukien vähintään 540 kilometrin (300 NM) pituinen VFR-matkalento, jonka aikana on suoritettava lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle, jotka eivät saa olla samoja kuin lähtölentopaikka;

(d) 5 tuntia lentokoneilla lennetyistä lentoajasta on suoritettava yöllä. Tähän määrään on sisällyttävä 3 tuntia koululentoja, mukaan lukien vähintään 1 tunti matkalentoa sekä 5 lento-olähtöä ja 5 laskua täydelliseen pysähtymiseen asti yksin; ja

(e) 115 tuntia mittariaikaa, johon sisältyy:

(i) 50 tuntia mittarikoululentoja, josta enintään 25 tuntia saa olla mittariaikaa maassa FNPT I:llä, tai 40 tuntia jos koko maassa annettava mittarilentokoulutus tapahtuu FNPT II:lla tai lentosimulaattorilla;

(ii) 50 tuntia lentoaikaa päällikköoppilana; ja

(iii) 15 tuntia miehistöyhteistyökoulutusta, jossa voidaan käyttää lentosimulaattoria tai FNPT II:ta.

Lentokoulutusohjelma: katso kohta AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(1).

LENTOKOKEET

13 Kurssiin kuuluvan lentokoulutuksen saatuaan hakijan on suoritettava ansiolentäjän lupakirjaa varten vaadittava lentokoe joko yksi- tai monimoottorisella lentokoneella JAR-FCL 1.170:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti, mittarilentokoe monimoottorisella lentokoneella JAR-FCL 1.210:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti sekä muut kokeet, jotka vaaditaan kohdassa JAR-FCL 1.262(c).

JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(2), liite 1**Yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa ja mittarilentokelpuutusta (CPL(A)/IR) varten**

(Katso JAR-FCL 1.160, 1.165 & 1.170)

(Katso JAR-FCL 1.170:n liitteet 1 ja 2)

(Katso JAR-FCL 1.210:n liitteet 1 ja 2)

[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(2)]

[Katso AMC FCL 1.470(b) & (c)]

(Katso IEM FCL 1.170)

1 Ansiolentäjän lupakirjaan ja mittarilentokelpuutukseen johtavan yhdistetyn kurssin päämääränä on kouluttaa ohjaaja sille tasolle, joka tarvitaan toimintaan monimoottorisissa yhden ohjaajan lentokoneissa kaupallisessa ilmakuljetuksessa sekä ansiolentäjän lupakirjan ja mittarilentokelpuutuksen saamiseen.

2 Yhdistetylle ansiolentäjä- ja mittarilentokurssille osallistuvan hakijan on hyväksytynt lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa suoritettava kaikki koulutusvaiheet samalla hyväksytyllä yhtäjaksoisella kurssilla, jonka kyseinen koulutusorganisaatio järjestää.

3 Kurssin kestoajan on oltava 9 - 30 kuukautta.

4 Hakija voidaan hyväksyä koulutukseen joko alkeisoppilaana tai ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetyn yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)) haltijana. Alkeisoppilaan on täytettävä JAR-FCL:n luvussa B annetut lento-oppilaita koskevat vaatimukset. Jos koulutettavalla on yksityislentäjän lupakirja (PPL(A)), 50 % ennen kurssia lennetyistä lentoajasta voidaan laskea hänen hyväkseen kurssilla vaadittavaksi lentoajaksi kuitenkin siten, että hyväksi laskettavan lentokokemuksen enimmäismäärä on 40 tuntia, tai 45 tuntia silloin, kun koulutettavalla on yölentokelpuus. Tästä määrästä enintään 20 tuntia saa olla koululentoaikaa. Lentokoulutusorganisaatio päättää lentotuntien hyväksi laskemisesta harkintansa mukaan, ja siitä on tehtävä merkintä hakijan koulutuskirjanpitoon.

5 Hakija, joka ei läpäise ansiolentäjä- ja mittarilentokurssia tai pysty suorittamaan sitä kokonaan, voi hakea viranomaiselta teoriakokeen ja lentokokeen suorittamista alemman luokan lupakirjaa ja mahdollista mittarilentokelpuutusta varten.

6 Hakijan, joka haluaa siirtyä toiseen lentokoulutusorganisaatioon kurssin aikana, on pyydyttävä viranomaiselta virallinen arvio jäljellä olevasta koulutusajasta, joka on suoritettava toisessa koulutusorganisaatiossa.

7 Lentokoulutusorganisaation on varmistettava, että hakijalla on ennen kurssille hyväksymistään riittävät tiedot matematiikasta ja fysiikasta, jotta hänen on helpompi ymmärtää kurssin tietopuolinen opetussisältö. Hakijan on osoitettava taitonsa käyttää englannin kieltä JAR-FCL 1.200:n liitteen 1 mukaisesti.

8 Kurssiin on sisällyttävä:

(a) tietopuolinen opetus ansiolentäjän lupakirjaan ja mittarilentokelpuutukseen vaadittavalla tasolla; ja

(b) näkö- ja mittarilentokoulutus.

9 Suorittamalla kohdassa 11 tarkoitettua teoriakokeen tai -kokeet ja kohdassa 13 tarkoitettua lentokokeen hyväksytysti hakija täyttää ansiolentäjän lupakirjan sekä kokeessa käytetyn lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen ja monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen myöntämiseksi asetetut tieto- ja taitovaatimukset.

TIETOPUOLINEN OPETUS

10 Tietopuolisen opetuksen koulutusohjelmasta määrätään kohdissa AMC FCL 1.470(b) ja (c). Hyväksytyyn ansiolentäjän ja mittarilentokelpuutuksen teoriakurssiin on sisällyttävä vähintään 500 tuntia opetusta, johon voi kuulua luokkahuonetyöskentelyä, interaktiivista videokoulutusta, dia-ääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä tarkoituksenmukaisessa suhteessa. Nämä 500 opetustuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) on jaettava siten, että kuhunkin aiheeseen käytetään vähintään:

Aihe	Tunnit
Ilmailun säädökset	30
Ilma-aluksen yleistuntemus	50
Suoritusarvot ja lennonsuunnittelu	60
Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset	15
Sääoppi	40
Lentosuunnistus	100
Lentotoiminnan menetelmät	10
Lennonteoria	25
Radiopuhelinliikenne	30

Lentokoulutusorganisaatio voi sopia viranomaisen kanssa muunlaisesta tuntijaosta.

Teoriakoe

11 Hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot ansiolentäjän lupakirjan ja mittarilentokelpuutuksen haltijalta vaadittavalla tasolla JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

LENTOKOULUTUS

12 Lentokoulutukseen, johon ei sisällytetä tyyppikoulutusta, on kuuluttava yhteensä vähintään 180 tuntia, johon lasketaan mukaan kaikki tarkastuslennot ja josta enintään 40 tuntia koko kurssin aikana saa olla mittariaikaa maassa. Tähän 180 tunnin kokonaislentoaikaan on sisällyttävä vähintään:

(a) 80 tuntia koululentoja, josta enintään 40 tuntia saa olla mittariaikaa maassa;

(b) 100 tuntia päällikkönä, mukaan lukien 50 tuntia mittarilentoja päällikköoppilaana (SPIC). Päällikköoppilaana lennetty lentoaika on laskettava päällikkönä lennetyksi lentoajaksi, paitsi jos lennonopettajan oli jossakin lennon vaiheessa vaikutettava lennon suoritukseen tai ohjattava lentokonetta. Lennonopettajan maassa antama palaute ei vaikuta lentoajan laskemiseen päällikkönä lennetyksi lentoajaksi;

(c) 50 tuntia matkalentoja päällikkönä, mukaan lukien vähintään 540 kilometrin (300 NM) pituinen VFR-matkalento, jonka aikana on suoritettava lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle, jotka eivät saa olla samoja kuin lähtölentopaikka;

(d) 5 tuntia lentokoneilla lennetyistä lentoajasta on suoritettava yöllä. Tähän määrään on sisällyttävä vähintään 3 tuntia koululentoja, mukaan lukien vähintään yksi tunti matkalentoa sekä 5 lentoonlähtöä ja 5 laskua täydelliseen pysähtymiseen asti yksin; ja

(e) 100 tuntia mittariaikaa, johon sisältyy:

(i) 50 tuntia mittarikoululentoja, josta enintään 25 tuntia saa olla mittariaikaa maassa FNPT I:llä, tai 40 tuntia jos koko maassa annettava mittarilentokoulutus tapahtuu FNPT II:lla tai lentosimulaattorilla;

(ii) 50 tuntia lentoaikaa päällikköoppilaana.

Lentokoulutusohjelma: katso kohta AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(2).

LENTOKOKEET

13 Kurssiin kuuluvan lentokoulutuksen saatuaan hakijan on suoritettava ansiolentäjän lupakirjaa varten vaadittava lentokoe joko moni- tai yksimootorisella lentokoneella JAR-FCL 1.170:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti ja mittarilentokoe monimootorisella lentokoneella JAR-FCL 1.210:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(3), liite 1**Yhdistetty kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.160, 1.165 & 1.170)

(Katso JAR-FCL 1.170:n liitteet 1 ja 2)

[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(3)]

[Katso AMC FCL 1.470(b)]

(Katso IEM FCL 1.170)

1 Ansiolentäjän yhdistetyn kurssin päämääränä on kouluttaa ohjaaja sille tasolle, joka vaaditaan ansiolentäjän lupakirjan saamiseen ja muuhun lentotyökoulutukseen, jota hakija haluaa hankkia, lukuun ottamatta lennonopettajan koulutusta ja mittarilentokoulutusta.

2 Yhdistetylle ansiolentäjäkurssille osallistuvan hakijan on hyväksytynt lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa suoritettava kaikki koulutusvaiheet samalla hyväksytyllä yhtäjaksoisella kurssilla, jonka kyseinen koulutusorganisaatio järjestää.

3 Kurssin kestoajan on oltava 9 - 24 kuukautta.

4 Hakija voidaan hyväksyä koulutukseen joko alkeisoppilaana tai ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetyn yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)) haltijana. Alkeisoppilaan on täytettävä JAR-FCL:n luvussa B annetut lento-oppilaita koskevat vaatimukset. Jos koulutettavalla on yksityislentäjän lupakirja (PPL(A)), 50 % ennen kurssia lennetyistä lentoajasta voidaan laskea hänen hyväkseen kurssilla vaadittavaksi lentoajaksi kuitenkin siten, että hyväksi laskettavan lentokokemuksen enimmäismäärä on 40 tuntia, tai 45 tuntia silloin, kun koulutettavalla on yölentokelpuus. Tästä määrästä enintään 20 tuntia saa olla koululentoaikaa. Lentokoulutusorganisaatio päättää lentotuntien hyväksi laskemisesta harkintansa mukaan, ja siitä on tehtävä merkintä hakijan koulutuskirjanpitoon.

5 Hakija, joka ei läpäise ansiolentäjäkurssia tai pysty suorittamaan sitä kokonaan, voi hakea viranomaiselta teoriakokeen ja lentokokeen suorittamista alemman luokan lupakirjaa varten.

6 Hakijan, joka haluaa siirtyä toiseen lentokoulutusorganisaatioon kurssin aikana, on pyydettyä viranomaiselta virallinen arvio jäljellä olevasta koulutusajasta, joka on suoritettava toisessa koulutusorganisaatiossa.

7 Lentokoulutusorganisaation on varmistettava, että hakijalla on ennen kurssille hyväksymistään riittävät tiedot matematiikasta ja fysiikasta, jotta hänen on helpompi ymmärtää kurssin tietopuolinen opetus sisältö.

8 Kurssiin on sisällyttävä:

(a) tietopuolinen opetus ansiolentäjän lupakirjaan vaadittavalla tasolla; ja

(b) näkö- ja mittarilentokoulutus.

9 Suorittamalla kohdassa 11 tarkoitetut teoriakokeet ja kohdassa 13 tarkoitetun lentokokeen tai -kokeet hyväksytysti hakija täyttää ansiolentäjän lupakirjan sekä kokeessa käytetyn lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen myöntämiselle asetetut tieto- ja taitovaatimukset.

TIETOPUOLINEN OPETUS

10 Tietopuolisen opetuksen koulutusohjelma ansiolentäjän lupakirjaa varten annetaan kohdassa AMC FCL 1.470(b). Hyväksytyyn ansiolentäjän teoriakurssiin on sisällyttävä vähintään 300 tuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) opetusta (tai 200 tuntia, jos hakijalla on yksityislentäjän lupakirja),

johon voi kuulua luokkahuonetyöskentelyä, interaktiivista videokoulutusta, dia-ääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä tarkoituksenmukaisessa suhteessa.

Teoriakoe

11 Hakijan on osoitettava hallitsevansa teoretiedot ansiolentäjän lupakirjan haltijalta vaadittavalla tasolla JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

LENTOKOULUTUS

12 Lentokoulutukseen, johon ei sisällytetä tyypikoulutusta, on kuuluttava yhteensä vähintään 150 tuntia, johon lasketaan mukaan kaikki tarkastuslennot ja josta enintään 5 tuntia koko kurssin aikana saa olla mittariaikaa maassa. Tähän 150 tunnin kokonaislentoaikaan on sisällyttävä vähintään:

(a) 80 tuntia koululentoja, josta enintään 5 tuntia saa olla mittariaikaa maassa;

(b) 70 tuntia päällikkönä;

(c) 20 tuntia matkalentoja päällikkönä, mukaan lukien vähintään 540 kilometrin (300 NM) pituinen VFR-matkalento, jonka aikana on suoritettava lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle, jotka eivät saa olla samoja kuin lähtölentopaikka;

(d) 5 tuntia lentokoneilla lennetyistä lentoajasta on suoritettava yöllä. Tähän määrään on sisällyttävä 3 tuntia koululentoja, mukaan lukien vähintään 1 tunti matkalentoa sekä 5 lentoonlähtöä yksin ja 5 laskua täydelliseen pysähtymiseen asti; ja

(e) 10 tuntia mittarikoululentoja, josta enintään 5 tuntia saa olla mittariaikaa maassa.

Lentokoulutusohjelma: katso kohta AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(3).

LENTOKOE

13 Lentokoulutuksen saatuaan hakijan on suoritettava ansiolentäjän lupakirjaa varten vaadittava lentokoe yksi- tai monimoottorisella lentokoneella JAR-FCL 1.170:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(4), liite 1**Ositettu kurssi ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.160, 1.165 & 1.170)

(Katso JAR-FCL 1.170:n liitteet 1 ja 2)

[Katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(4)]

[Katso AMC FCL 1.470(b)]

(Katso IEM FCL 1.170)

1 Ansiolentäjän ositetun kurssin päämääränä on kouluttaa yksityislentäjän lupakirjan haltija sille tasolle, joka vaaditaan ansiolentäjän lupakirjan saamiseen.

2 Ennen ansiolentäjän ositetun kurssin aloittamista hakijalla on oltava:

(a) ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetty yksityislentäjän lupakirja (PPL(A));

(b) 150 tunnin lentokokemus ohjaajana; ja

(c) hakijan on täytettävä kohtien JAR-FCL 1.225 ja 1.240 vaatimukset, jos lentokokeessa käytetään monimoottorista lentokonetta.

3 Ositetulle ansiolentäjäkurssille osallistuvan hakijan on hyväksytyt lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa suoritettava kaikki koulutusvaiheet samalla hyväksytyillä yhtäjaksoisella kurssilla, jonka kyseinen koulutusorganisaatio järjestää. Tietopuolinen opetus voidaan antaa teoriakurssien järjestämiseen hyväksytyssä organisaatiossa siten kuin JAR-FCL 1.055:n liitteessä 1 määrätään vain tietopuoliseen opetukseen erikoistumisesta, jolloin tämän organisaation koulutuspäällikkö vastaa kurssin sen osan valvonnasta.

4 Teoriakurssi on suoritettava 18 kuukaudessa. Lentokoulutus ja -koe on suoritettava hyväksytyt teoriakokeen voimassaoloaikana, josta määrätään kohdassa JAR-FCL 1.495.

5 Lentokoulutusorganisaation on varmistettava, että hakijalla on ennen kurssille hyväksymistään riittävät tiedot matematiikasta ja fysiikasta, jotta hänen on helpompi ymmärtää kurssin tietopuolinen opetussisältö.

6 Kurssiin on sisällyttävä:

(a) tietopuolinen opetus ansiolentäjän lupakirjaan vaadittavalla tasolla; ja

(b) näkö- ja mittarilentokoulutus.

7 Suorittamalla kohdassa 9 tarkoitettua teoriakokeen ja kohdassa 13 tarkoitettua lentokokeen hyväksytysti hakija täyttää ansiolentäjän lupakirjan sekä kokeessa käytetyn lentokoneen luokka- tai tyyppikelpuutuksen myöntämiseksi asetetut tieto- ja taitovaatimukset.

TIETOPUOLINEN OPETUS

8 Tietopuolisen opetuksen koulutusohjelma ansiolentäjän lupakirjaa varten annetaan kohdassa AMC FCL 1.470(b). Hyväksytyyn ansiolentäjän teoriakurssiin on sisällyttävä vähintään 200 tuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) opetusta, johon voi kuulua luokkahuonetyöskentelyä, interaktiivista videokoulutusta, dia-ääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä tarkoituksenmukaisessa suhteessa. Viranomaisen niin salliessa voidaan kurssin osana käyttää myös hyväksytyjä etäopiskelukurseja (kirjekurseja).

Teoriakoe

9 Hakijan on osoitettava hallitsevansa teoretiedot ansiolentäjän lupakirjan haltijalta vaadittavalla tasolla JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

LENTOKOULUTUS

10 Hakijoiden, joilla ei ole mittarilentokelpuutusta, on saatava vähintään 25 tuntia lentokoulutusta [katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(4)], mukaan lukien 10 tuntia mittarikoululentoja, joista 5 tuntia saa olla mittariaikaa maassa FNPT I:llä tai II:lla tai lentosimulaattorilla [katso AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(4)].

11 Hakijoiden, joilla on voimassa oleva mittarilentokelpuus, on saatava vähintään 15 tuntia lentokoulutusta näkölento-olosuhteissa. Hakijoille, joilla ei ole yölentokelpuutusta, on annettava vähintään 5 tuntia yölentokoulutusta.

12 Vähintään viisi tuntia lentokoulutuksesta on annettava sellaisessa lentokoneessa, joka on hyväksytty vähintään neljän henkilön kuljetukseen ja jossa on säätöpotkuri ja sisäänvedettävä lasikuteline.

Lentokoulutusohjelma: katso kohta AMC FCL 1.160 & 1.165(a)(4).

LENTOKOE

13 Lentokoulutuksen saatuaan ja asiaankuuluvat kokemusvaatimukset täytettyään hakijan on suoritettava ansiolentäjän lupakirjaa varten vaadittava lentokoe joko moni- tai yksimoottorisella lentokoneella JAR-FCL 1.170:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

JAR-FCL 1.170, liite 1**Lentokoe ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.170)

(Katso JAR-FCL 1.170, liite 2)

(Katso IEM FCL 1.170)

1 Ansiolentäjän lupakirjaan vaadittavaa lentokoea varten hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut koko vaadittava koulutus, mukaan lukien koulutus saman tyyppin/luokan lentokoneeseen, jota kokeessa käytetään. Hakija voi valintansa mukaan suorittaa kokeen yksimoottorisella lentokoneella tai, jos hänellä on kohdassa JAR-FCL 1.255 tai JAR-FCL 1.260 määrätty 70 tunnin lentokemus lentokoneen päällikkönä, monimoottorisella lentokoneella. Kokeessa käytettävän lentokoneen on täytettävä JAR-FCL 1.055:n liitteessä 1 annetut koulutuksessa käytettäviä lentokoneita koskevat vaatimukset, sen on oltava hyväksytty vähintään neljän henkilön kuljetukseen ja siinä on oltava säätöpotkuri ja sisäänvedettävä laskuteline.

2 Viranomainen päättää hallinnollisista järjestelyistä, joilla vahvistetaan hakijan soveltuvuus kokeen suorittamiseen, sekä hakijan koulutustietojen esittämisestä tarkastuslentäjälle.

3 Hakijan on suoritettava hyväksytysti lentokokeen osat 1 - 5 ja monimoottorista lentokonetta käytettäessä myös osa 6. Jos hakijan suoritus hylätään useammassa kuin yhdessä osassa, hänen on suoritettava koko koe uudelleen. Vain yhdessä osassa hylätyn hakijan on suoritettava hylätty osa uudelleen. Jos uusintakokeen jokin osa hylätään, hakijan on suoritettava koko koe uudelleen, vaikka hän olisi suorittanut kyseisen osan hyväksytysti aiemmalla kerralla. Kaikki lentokokeen osat on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa.

4 Lentokokeen hylkäyksen jälkeen voidaan vaatia lisäkoulutusta. Jos hakija ei läpäise kaikkia lentokokeen osia kahdella yrityksellä, vaaditaan viranomaisen määräämä lisäkoulutus. Lentokokeen suorittamista voi yrittää miten monta kertaa tahansa.

KOKEEN SUORITTAMINEN

5 Viranomainen antaa tarkastuslentäjälle riittävät turvallisuusohjeet sen varmistamiseksi, että lentokoe suoritetaan turvallisesti.

6 Jos hakija keskeyttää lentokokeen sellaisesta syystä, jota tarkastuslentäjä ei pidä riittävänä, hakijan on suoritettava koko lentokoe uudelleen. Jos koe keskeytetään syystä, joka tarkastuslentäjän mielestä on riittävä, vain ne osat, joita ei ole suoritettu kokonaan, on suoritettava uudelleen toisella lennolla.

7 Tarkastuslentäjän niin salliessa hakija voi suorittaa minkä tahansa kokeeseen kuuluvan liikkeen tai menetelmän kerran uudelleen. Tarkastuslentäjä voi keskeyttää kokeen missä tahansa vaiheessa, jos hän katsoo, että hakijan osoittamat lentotaidot edellyttävät kokeen suorittamista kokonaan uudelleen.

8 Hakijan on ohjattava lentokonetta sellaiselta paikalta, jolta ilma-aluksen päällikön tehtävät voi hoitaa, ja suoritettava koe siten kuin lentokoneessa ei olisi muita miehistön jäseniä. Vastuu lennosta määräytyy kansallisten määräysten mukaisesti.

9 Tarkastuslentäjä valitsee lennettävän reitin. Määräpaikan on oltava valvottu lentopaikka, ja reitti voi päättyä lähtölentopaikalle tai muulle lentopaikalle. Hakija vastaa lennon suunnittelusta ja hänen on varmistettava, että kaikki lennon suorittamiseen tarvittavat varusteet ja asiakirjat ovat lentokoneessa. Lentokokeen on kestettävä vähintään 90 minuuttia.

10 Hakijan on ilmaistava tarkastuslentäjälle suorittamansa tarkistukset ja tehtävät, mukaan lukien radiolaitteiden tunnistaminen. Tarkistukset on tehtävä kokeessa käytettävän lentokoneen hyväksytyyn tarkistuslistan mukaisesti. Tehoasetuksista ja nopeuksista olisi sovittava tarkastuslentäjän kanssa ennen kokeen alkua, ja niiden olisi normaalisti oltava toimintakäsikirjan tai kyseisen lentokoneen lentokäsikirjan mukaisia.

11 Tarkastuslentäjä ei saa millään tavalla osallistua lennon suorittamiseen, paitsi milloin se on tarpeen turvallisuussyistä tai muulle liikenteelle aiheutuvan kohtuuttoman viivytyksen välttämiseksi.

LENTOKOKEEN HYVÄKSYMISRAJAT

12 Hakijan on osoitettava, että hän:

- pystyy käyttämään lentokonetta sen rajoitusten mukaisesti;
- pystyy suorittamaan kaikki lentoliikkeet pehmeästi ja tarkasti;
- toimii harkitusti ja noudattaa hyvää ilmailutapaa;
- osaa soveltaa ilmailutietämystään käytäntöön ja
- kykenee koko ajan säilyttämään lentokoneen hallinnan siten, ettei menetelmän tai liikkeen onnistumista ole missään vaiheessa aiheutta vakavasti epäillä.

13 Seuraavat raja-arvot on tarkoitettu yleisiksi ohjeiksi. Tarkastuslentäjän on otettava huomioon turbulentit olosuhteet sekä käytettävän lentokoneen käsittelyominaisuudet ja suorituskyky.

Korkeus

normaali lento	±100 jalkaa
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±150 jalkaa

Radiosuunnistuslaitteiden ohjauksen seuraaminen ±5°

Ohjaussuunta

normaali lento	±10°
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±15°

Nopeus

lento-ohjauksen lähtö ja lähestyminen	±5 solmua/ -0 solmua
kaikki muut lennon vaiheet	±10 solmua

KOKEEN SISÄLTÖ

14 Lentokokeessa on käytettävä JAR-FCL 1.170:n liitteessä 2 määrättyä lentokokeen sisältöä ja osia. Viranomaisen voi päättää lentokoe- ja hakemuslomakkeen muodosta (katso IEM FCL 1.170). Osan 2 kohdissa c ja e(iii) tarkoitetut liikkeet sekä osat 5 ja 6 kokonaisuudessaan voidaan suorittaa FNPT II:lla tai lentosimulaattorilla.

JAR-FCL 1.170, liite 2

Ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten vaadittavan lentokokeen sisältö

(Katso JAR-FCL 1.170)

(Katso IEM FCL 1.170)

OSA 1 TOIMENPITEET LENNOLLE LÄHDETTÄESSÄ	
a	Lennon valmistelu, asiakirjat, massan ja massakeskiön määrittäminen, säätietojen hankkiminen
b	Lentokoneen tarkastus ja ohjaajan suorittamat huoltotoimenpiteet
c	Rullaus ja lento-ohjauksen aloitus
d	Suoritusarvojen huomioon ottaminen ja trimmaus
e	Toiminta lentopaikalla ja laskukierroksessa
f	Lähtömenetelmä, korkeusmittarin asetus, menetelmät yhteentörmäyksen välttämiseksi (ilmatilan tarkkailu)
g	Yhteydenpito lennonjohtoon - selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
OSA 2 LENTOKONEEN KÄSITTELY	
a	Lentokoneen ohjaaminen käyttäen ulkoisia näköhavaintoja
b	Lentäminen kriittisen pienellä ilmanopeudella sekä alkavan ja täyden sakkauksen tunnistaminen ja oikaisu
c	Kaartaminen, mukaan lukien kaarrot laskuasussa
d	Lentäminen kriittisen suurilla ilmanopeuksilla sekä kierukan tunnistaminen ja oikaisu
e	Lentäminen yksinomaan mittarien avulla, mukaan lukien: <ul style="list-style-type: none"> i Vaakalento matkalentoasussa; ohjaussuunnan, korkeuden ja ilmanopeuden hallinta ii Nousu- ja liukukaarrot 10°– 30° kallistuksella iii Oikaisu epätavallisista asennoista vajailloilla

OSA 3 MATKALENTO	
a	Lentokoneen ohjaaminen käyttäen ulkoisia näköhavaintoja
b	Näkösuunnistus, kartanluku
c	Korkeuden, nopeuden ja ohjaussuunnan hallinta, ilmatilan tarkkailu
d	Korkeusmittarin asetus
e	Lennon edistymisen seuranta, operatiivinen lentosuunnitelma, polttoainekulutuksen seuranta, lentoreitiltä poikkeaman arviointi ja palaaminen takaisin oikealle lentoreitille
f	Säätilan seuranta ja kehityksen arviointi, lennon suunnittelu varalentopaikalle
g	NDB- ja VOR-ohjauksen seuraaminen, paikanmääritys niiden avulla, suunnistuslaitteiden tunnistaminen. Varalentopaikalle lentäminen suunnitelman mukaisesti.
OSA 4 LÄHESTYMINEN JA LASKU	
a	Lähestymismenetelmät, korkeusmittarin asetus, tarkistukset
b	Yhteydenpito lennonjohtoon: selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
c	Ylös veto matalalta
d	Normaali lasku, sivutuulilasku (jos olosuhteet ovat sopivat)
e	Lasku lyhyelle kiitotielle
f	Toimenpiteet lennon jälkeen
OSA 5 TOIMINTA POIKKEUS- JA PAKKOTILANTEISSA	
<i>Hakijan on ilmaistava tarvittavat toimenpiteet ja jäljiteltävä niitä, mutta hänen ei tarvitse suorittaa mitään toimenpiteitä todellisuudessa. Tämä osa voidaan yhdistää osiin 1–4.</i>	
a	Simuloitu moottorihäiriö lentoonlähdon jälkeen (turvallisessa korkeudessa)
b	Laskutelineen käyttö varajärjestelmän avulla
c	Pakkolasku
d	Lähestyminen ja lasku tyhjäkäynnillä
e	Lasku ilman laippoja

OSA 6 (vain monimoottorisilla lentokoneilla) TOIMINTA MOOTTORIHÄIRIÖTILANTEISSA	
<i>Tämä osa voidaan yhdistää osiin 1 - 5. Kokeessa on kiinnitettävä huomiota lentokoneen hallintaan, vikaantuneen moottorin tunnistamiseen, välittömiin toimenpiteisiin (simuloituina), täydentäviin toimiin ja tarkistuksiin sekä lentämisen tarkkuuteen seuraavissa tilanteissa:</i>	
a	Simuloitu moottorihäiriö lentoalähdössä ja lähestymisessä (turvallisessa korkeudessa, ellei suoriteta FNPT II:lla tai lentosimulaattorilla)
b	Lähestyminen ja ylösveto moottorihäiriötä jäljitellen
c	Lähestyminen ja lasku täydelliseen pysähtymiseen asti moottorihäiriötä jäljitellen

LUKU E - MITTARILENTOKELPUUTUS - IR(A)

JAR-FCL 1.175 Tapaukset, joissa mittarilentokelpuutus vaaditaan

Ohjaajan lupakirjan haltija ei saa toimia missään tehtävässä lentokoneen ohjaajana IFR-lennoilla muutoin kuin lentokokeessa tai koululennolla, ellei hänellä ole JAR-FCL:n mukaisesti myönnettyä mittarilentokelpuutusta kyseessä olevaa ilma-alusryhmää varten. Niissä valtioissa, joissa VFR-lentäminen yöllä näkösaäolosuhteissa ei ole sallittua, yksityislentäjän tai ansiolentäjän lupakirjan haltijalla on oltava vähintään kohdassa JAR-FCL 1.125(c) määrätty yölentokelpuutus voidakseen lentää kyseisessä valtiossa yöllä näkösaäolosuhteissa mittarilentosääntöjen mukaisesti.

JAR-FCL 1.180 Oikeudet ja ehdot*(a) Oikeudet*

(1) Edellyttäen, että perämiehen käytöstä JAR-FCL 1.210:n liitteissä 1 ja 2 vaadittu lentokokeen aikana johtuvia kelpuutuksen rajoituksia noudatetaan ja muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen haltija on oikeutettu toimimaan moni- ja yksimoottoristen lentokoneiden ohjaajana IFR-lennoilla käyttäen 200 jalan (60 metrin) minimiratkaisukorkeutta. Viranomainen voi antaa oikeuden käyttää alle 200 jalan (60 metrin) ratkaisukorkeuksia, kun ohjaaja on suorittanut JAR-OPS:ssa, AMC FCL 1.250(2):n kohdassa 6 ja JAR-FCL 1.240:n liitteen 2 osassa 6 vaadittu lisäkoulutuksen ja -kokeet.

(2) Edellyttäen, että JAR-FCL 1.210:n liitteissä 1 ja 2 tarkoitettujen lentokokeiden perusteella määrätty ehdot ja muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen haltija on oikeutettu toimimaan yksimoottoristen lentokoneiden ohjaajana IFR-lennoilla käyttäen 200 jalan (60 metrin) minimiratkaisukorkeutta.

(b) *Ehdot.* Hakija, joka täyttää kohdissa JAR-FCL 1.185 - 1.210 määrätty ehdot, täyttää mittarilentokelpuutuksen myöntämiseksi asetetut vaatimukset.

JAR-FCL 1.185 Voimassaoloaika, voimassaolon jatkaminen ja kelpuutuksen uusiminen

(a) Mittarilentokelpuutus on voimassa yhden vuoden. Monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi haltijan on suoritettava kohdassa JAR-FCL 1.245(b) määrätty lennot, jotka voidaan suorittaa lentosimulaattorissa. Yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi haltijan on suoritettava tarkastuslentona JAR-FCL 1.210:n liitteissä 1 ja 2 vaadittu lentokoe, joka voidaan suorittaa lentosimulaattorissa tai FNPT II:ssa siten kuin JAR-FCL 1.210:n liitteen 1 kohdassa 14 määrätään.

(b) Jos mittarilentokelpuutus koskee yhden ohjaajan lentokoneita, voimassaolon jatkamiseksi vaadittavat lennot on suoritettava joko usean ohjaajan tai yhden ohjaajan lentokoneilla. Jos mittarilentokelpuutus on rajoitettu vain toimintaan usean ohjaajan miehistössä, voimassaolon jatkamiseksi vaadittavat lennot on suoritettava usean ohjaajan miehistön jäsenenä.

(c) Kelpuutuksen uusimiseksi haltijan on täytettävä edellä olevat vaatimukset ja viranomaisen mahdollisesti määräämät lisävaatimukset.

JAR-FCL 1.190 Kokemus

Mittarilentokelpuutuksen hakijalla on oltava yksityislentäjän lupakirja (PPL(A)) ja yölentokelpuutus tai ansiolentäjän lupakirja (CPL(A)), sekä vähintään 50 tunnin matkalentokokemus lentokoneen tai helikopterin päällikkönä, josta vähintään 10 tuntia lentokoneella.

JAR-FCL 1.195 Teoriatiedot

(a) Mittarilentokelpuutuksen hakijan on oltava saanut teoriakoulutuksensa hyväksytyllä kurssilla hyväksytyssä lentokoulutusorganisaatiossa tai sellaisessa organisaatiossa, joka on hyväksytty teoriakurssien järjestämiseen siten kuin JAR-FCL 1.055:n liitteessä 1 määrätään tietopuolisesta opetuksesta. Teo-

riakurssi olisi yhdistettävä lentokoulutuskursiin aina kun se on käytännössä mahdollista.

(b) Hakijan on osoitettava hallitsevansa tiedot mittarilentokelpuutuksen haltijan oikeuksia vastaavalla tasolla ja täytettävä JAR-FCL:n luvussa J annetut vaatimukset.

JAR-FCL 1.200 Englannin kielen käyttö (Katso JAR-FCL 1.200, liite 1)

Mittarilentokelpuutuksen hakijan on oltava osoittanut kykenevänsä käyttämään englannin kieltä siten kuin JAR-FCL 1.200:n liitteessä 1 määrätään.

JAR-FCL 1.205 Lentokoulutus (Katso JAR-FCL 1.205, liite 1)

Mittarilentokelpuutuksen hakijan on oltava osallistunut yhdistetylle lentokoulutuskursille, johon kuuluu koulutus mittarilentokelpuutusta varten (katso JAR-FCL 1.165), tai oltava suorittanut hyväksytyt ositetut lentokoulutuskurssi siten kuin JAR-FCL 1.205:n liitteessä 1 määrätään. Jos hakijalla on mittarilentokelpuus helikoptereita varten, JAR-FCL 1.205:n liitteessä 1 vaadittu lentokoulutuksen kokonaismäärä voidaan vähentää 10 tuntiin yksi- tai monimoottorisilla lentokoneilla riippuen siitä, mitä kelpuutusta haetaan.

JAR-FCL 1.210 Taito (Katso JAR-FCL 1.210, liitteet 1 ja 2)

(a) *Yleistä.* Mittarilentokelpuutuksen hakijan on oltava osoittanut pystyvänsä suorittamaan JAR-FCL 1.210:n liitteissä 1 ja 2 määrätty menetelmät ja lentoliikkeet mittarilentokelpuutuksen haltijan oikeuksia vastaavalla pätevyydellä.

(b) *Monimoottoriset lentokoneet.* Monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutusta varten koe on suoritettava monimoottorisella lentokoneella.

Jos hakija haluaa lentokokeessa käytettävän lentokoneen tyyppi- tai luokkakelpuutuksen, hänen on täytettävä myös JAR-FCL 1.262:n vaatimukset.

(c) *Yksimoottoriset lentokoneet.* Yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutusta varten koe on suoritettava yksimoottorisella lentokoneella. Monimoottorista lentokonetta, jossa työntövoima vaikuttaa keskilinjalla, on yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen hankkimisen kannalta pidettävä yksimoottorisena lentokoneena.

JAR-FCL 1.200, liite 1**Mittarilentokelpuus (IR(A)) - Englannin kielen käyttö**

(Katso JAR-FCL 1.200)

(Katso JAR-FCL 1.005, liite 1)

(Katso JAR-FCL 1.015, liite 1)

ENGLANNIN KIELEN KÄYTTÖ

1 Mittarilentokelpuutuksen hakijan on kyettävä käyttämään englannin kieltä seuraaviin tarkoituksiin:

(a) lennon aikana:

kaikkiin lennon vaiheisiin liittyvä radioliikenne, mukaan lukien pakkotilanteet.

(b) maassa:

kaikkien lennon suorittamiseen tarvittavien tietojen hankkiminen, esim.

- * kyettävä lukemaan ja osoitettava ymmärtävänsä englanninkielisiä teknisiä käsikirjoja, kuten toimintakäsikirja, lentokäsikirja jne.
- * lennon suunnittelu, säätietojen hankkiminen, NOTAMit, ATC-lentosuunnitelma jne.
- * englanninkielisten reitti-, lähtöreitti- ja lähestymiskarttojen sekä niihin liittyvien asiakirjojen käyttö.

(c) viestintä:

kyettävä viestimään muiden miehistön jäsenten kanssa englanniksi kaikissa lennon vaiheissa, mukaan lukien lennon valmistelu.

2 Tämä on osoitettava kummalla tahansa seuraavista tavoista:

(a) suorittamalla englanninkielinen mittarilentokelpuus- tai liikennelentäjäkurssi, tai

(b) osallistumalla kurssille, jolla hakija saa edellä 1(a), (b) ja (c) kohdissa lueteltujen vaatimusten täyttämiseen tarvittavan koulutuksen, ja suorittamalla sen jälkeen viranomaisen pitämä erityinen koe.

JAR-FCL 1.205, liite 1**Mittarilentokelpuutus (IR(A)) - Ositettu kurssi**

(Katso JAR-FCL 1.205)

1 Ositetun mittarilentokurssin päämääränä on kouluttaa ohjaaja sille tasolle, joka vaaditaan lentokoneen käyttöön mittarilentosääntöjen (IFR) mukaisesti ja mittarisääolosuhteissa (IMC) ICAO PANS OPS Document 8168:n mukaisesti.

2 Voidakseen osallistua ositetulle mittarilentokurssille hakijalla on oltava ICAO Annex 1:n mukaisesti myönnetty yksityislentäjän (PPL(A)) tai ansiolentäjän (CPL(A)) lupakirja, jossa on yölentokelpuutus.

3 Ositetulle mittarilentokurssille osallistuvan hakijan on vaadittava suorittavan kaikki koulutusvaiheet hyväksytyin lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa samalla hyväksytyillä yhtäjaksoisella kurssilla, jonka kyseinen koulutusorganisaatio järjestää. Tietopuolinen opetus voidaan antaa teoriakurssien järjestämiseen erikoistuneessa organisaatiossa siten kuin JAR-FCL 1.055:n liitteessä 1 määrätään vain tietopuoliseen opetukseen erikoistumisesta, jolloin tämän organisaation koulutuspäällikkö vastaa kurssin sen osan valvonnasta.

4 Teoriakurssi on suoritettava 18 kuukaudessa. Lentokoulutus ja lentokoe on suoritettava hyväksytyin teoriakokeen voimassaoloaikana, josta määrätään kohdassa JAR-FCL 1.495.

5 Kurssiin on sisällyttävä:

(a) tietopuolinen opetus mittarilentokelpuutukseen vaadittavalla tasolla; ja

(b) mittarilentokoulutus.

6 Suorittamalla kohdassa 8 tarkoitetun teoriakokeen tai -kokeet ja kohdassa 14 tarkoitetun lentokokeen hyväksytysti hakija täyttää mittarilentokelpuutuksen myöntämiseksi asetetut tieto- ja taitovaatimukset.

TIETOPUOLINEN OPETUS

7 Tietopuolisen opetuksen koulutusohjelma mittarilentokelpuutusta varten annetaan kohdassa AMC FCL 1.470(c). Hyväksytyyn ositettuun mittarilentokurssiin on sisällyttävä vähintään 200 tuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) opetusta, johon voi kuulua luokkahuonetyöskentelyä, interaktiivista videokoulutusta, dia-ääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä tarkoituksenmukaisessa suhteessa. Jos viranomainen sen sallii, voidaan kurssin osana käyttää myös hyväksytyjä etäopiskelukursseja (kirjekursseja).

Teoriakoe

8 Hakijan on osoitettava hallitsevansa teorian tiedot mittarilentokelpuutuksen haltijalta vaadittavalla tasolla JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

LENTOKOULUTUS

9 Yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokurssiin on kuuluttava vähintään 50 tuntia mittarilentokoulutusta, josta enintään 20 tuntia saa olla mittariaikaa maassa FNPT I:llä, tai enintään 35 tuntia lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla, jos viranomainen sen hyväksyy.

10 Monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokurssiin on kuuluttava vähintään 55 tuntia mittarilentokoulutusta, josta enintään 25 tuntia saa olla mittariaikaa maassa FNPT I:llä, tai enintään 40 tuntia lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla, jos viranomainen sen hyväksyy. Jäljelle jäävään osuuteen on kuuluttava vähintään 15 tuntia mittarikoululentoja monimoottorisilla lentokoneilla.

11 Yksimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen haltijan, jolla on myös monimoottorikoneen tyyppikelpuus tai luokkakelpuus monimoottorisia lentokoneita varten, on monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuutuksen saadakseen suoritettava hyväksytysti kurssi, johon kuuluu vähintään viisi tuntia mittarilentokoulutusta monimoottorisilla lentokoneilla.

12 Jos hakijalla on ICAOn vaatimusten mukaisesti myönnetty ansiolentäjän lupakirja (CPL(A)), edellä kohdassa 9 tai 10 vaaditun koulutuksen kokonaismäärää voidaan vähentää 5 tunnilla.

13 Koululentoihin, jotka on suoritettava ennen mittarilentokelpuutusta varten vaadittavaa lentokoetta, on sisällyttävä:

(a) IFR-lentojen valmistelutoimenpiteet, mukaan lukien lentokäsikirjan ja asiaankuuluvien ilmailuliikennepalvelun asiakirjojen käyttö IFR-lentosuunnitelman laadinnassa;

(b) mittarilentotoiminnassa normaaliolosuhteissa, häiriötilanteissa ja pakkotilanteissa käytettävät menetelmät ja lentoliikkeet, joihin on kuuluttava vähintään:

- siirtyminen näkölennosta mittarilentoon lentoonlähdössä
- mittarilähtö- ja saapumismenetelmät
- matkalennoilla mittarilentosääntöjen mukaisesti toimittaessa noudatettavat menetelmät
- odotusmenetelmät
- mittarilähestymiset minimikorkeuteen
- keskeytetyn lähestymisen menetelmät
- laskut mittarilähestymisistä, mukaan lukien kiertolähestymiset;

(c) normaalit lentoliikkeet ja käytettävän lentokoneen erityiset lento-ominaisuudet;

(d) monimoottorisen lentokoneen käyttö edellä mainituissa harjoituksissa, milloin niin vaaditaan, mukaan lukien lentokoneen ohjaaminen yksinomaan mittarien avulla jäljitellyssä moottorihäiriötilanteessa sekä moottorin sammutus ja uudelleen käynnistys (jälkimmäinen harjoitus on suoritettava turvallisessa korkeudessa, ellei sitä tehdä lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla).

LENTOKOKEET

14 Kurssiin kuuluvan lentokoulutuksen saatuaan ja täytettyään JAR-FCL 1.190:ssä määrätyt kokemusvaatimukset hakijan on suoritettava mittarilentokelpuutusta varten vaadittava lentokoe joko moni- tai yksimoottorisella lentokoneella JAR-FCL 1.210:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

JAR-FCL 1.210, liite 1**Mittarilentokelpuutus (IR(A)) - Lentokoe ja tarkastuslento**

(Katso JAR-FCL 1.185 ja 1.210)

(Katso IEM FCL 1.210)

1 Hakijan on oltava saanut koulutusta saman luokan tai tyyppin lentokoneella, jota käytetään mittarilentokelpuutusta varten suoritettavassa lentokokeessa. Kokeessa käytettävän lentokoneen on täytettävä JAR-FCL 1.055:n liitteessä 1 annetut koulutuksessa käytettäviä lentokoneita koskevat vaatimukset.

2 Hakijan koulutuksen hyväksynyt viranomainen päättää hallinnollisista järjestelyistä, joilla vahvistetaan hakijan soveltuvuus kokeen suorittamiseen, sekä hakijan koulutustietojen esittämisestä tarkastuslentäjälle.

3 Hakijan on suoritettava hyväksytysti lentokokeen osat 1 - 5 ja monimoottorista lentokonetta käytettäessä myös JAR-FCL 1.210:n liitteessä 2 määrätty osa 6. Jos hakijan suoritus hylätään useammassa kuin yhdessä osassa, hänen on suoritettava koko koe uudelleen. Vain yhdessä osassa hylätyn hakijan on suoritettava hylätty osa uudelleen. Jos uusintakokeen jokin osa hylätään, hakijan on suoritettava koko koe uudelleen, vaikka hän olisi suorittanut kyseisen osan hyväksytysti aiemalla kerralla. Kaikki lentokokeen osat on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa.

4 Lentokokeen hylkäyksen jälkeen voidaan vaatia lisäkoulutusta. Jos hakija ei läpäise kaikkia lentokokeen osia kahdella yrityksellä, vaaditaan viranomaisen määräämä lisäkoulutus. Lentokokeen suorittamista voi yrittää miten monta kertaa tahansa.

KOKEEN SUORITTAMINEN

5 Kokeessa on tarkoitus jäljitellä käytännön lentoa. Tarkastuslentäjä valitsee lennettävän reitin. Kokeen oleellinen osa on selvittää hakijan kyky suunnitella ja suorittaa lento käyttäen tavanomaista lennonvalmisteluaineistoa. Hakijan on suunniteltava lento ja varmistettava, että kaikki lennon suorittamiseen tarvittavat varusteet ja asiakirjat ovat lentokoneessa. Lentokokeen on kestettävä vähintään yksi tunti.

6 Viranomainen antaa tarkastuslentäjälle turvallisuusohjeet, joita kokeessa on noudatettava.

7 Jos hakija keskeyttää lentokokeen sellaisesta syystä, jota tarkastuslentäjä ei pidä riittävänä, hakijan on suoritettava koko lentokoe uudelleen. Jos koe keskeytetään tarkastuslentäjän mielestä riittävästä syystä, vain ne osat, joita ei ole suoritettu kokonaan, on suoritettava uudelleen toisella lennolla.

8 Tarkastuslentäjän niin salliessa hakija voi suorittaa minkä tahansa kokeeseen kuuluvan liikkeen tai menetelmän kerran uudelleen. Tarkastuslentäjä voi keskeyttää kokeen missä tahansa vaiheessa, jos hän katsoo, että hakijan osoittamat lentotaidot edellyttävät kokeen suorittamista kokonaan uudelleen.

9 Hakijan on normaalisti ohjattava lentokonetta sellaiselta paikalta, jolta ilma-aluksen päällikön tehtävät voi hoitaa, ja suoritettava koe siten kuin lentokoneessa ei olisi muita miehistön jäseniä. Tarkastuslentäjä ei saa millään tavalla osallistua lennon suorittamiseen, paitsi milloin se on tarpeen turvallisuussyistä tai muulle liikenteelle aiheutuvan kohtuuttoman viivytyksen välttämiseksi. Jos tarkastuslentäjä tai muu ohjaaja toimii perämiehenä kokeen aikana, mittarilentokelpuutuksen oikeudet rajoitetaan koskemaan vain toimintaa usean ohjaajan miehistön jäsenenä. Tämä rajoitus voidaan poistaa, kun hakija on suorittanut toisen lentokokeen mittarilentokelpuutusta varten yhden

ohjaajan lentokoneella toimien siten kuin lentokoneessa ei olisi muita miehistön jäseniä. Vastuu lennosta määräytyy kansallisten määräysten mukaisesti.

10 Hakijan on määritettävä ja tarkastuslentäjän hyväksyttävä ratkaisukorkeudet, minimilaskeutumiskorkeudet ja lähestymisen keskeytyspiste.

11 Hakijan on ilmaistava tarkastuslentäjälle suorittamansa tarkistukset ja tehtävät, mukaan lukien radiolaitteiden tunnistaminen. Tarkistukset on tehtävä kokeessa käytettävän lentokoneen hyväksytyn tarkistuslistan mukaisesti. Tehoasetuksista ja nopeuksista olisi sovittava tarkastuslentäjän kanssa ennen kokeen alkua, ja niiden olisi normaalisti oltava toimintakäsikirjan tai kyseisen lentokoneen lentokäsikirjan mukaisia.

LENTOKOKEEN HYVÄKSYMISRAJAT

12 Hakijan on osoitettava, että hän:

- pystyy käyttämään lentokonetta sen rajoitusten mukaisesti;
- pystyy suorittamaan kaikki lentoliikkeet pehmeästi ja tarkasti;
- toimii harkitusti ja noudattaa hyvää ilmailutapaa;
- osaa soveltaa ilmailutietämystään käytäntöön ja
- kykenee koko ajan säilyttämään lentokoneen hallinnan siten, ettei menetelmän tai liikkeen onnistumista ole missään vaiheessa aiheutta vakavasti epäillä.

13 Seuraavat raja-arvot on tarkoitettu yleisiksi ohjeiksi. Tarkastuslentäjän on otettava huomioon turbulentit olosuhteet sekä käytettävän lentokoneen käsittelyominaisuudet ja suorituskyky.

Korkeus

yleensä	±100 jalkaa
ylösvedon aloitus ratkaisukorkeudessa	+50 jalkaa/-0 jalkaa
minimilaskeutumiskorkeuden noudattaminen	+50 jalkaa/-0 jalkaa

Lentoradan noudattaminen

radiosuunnistuslaitteiden ohjauksen seuraaminen ±5° tarkkuuslähestyminen	puolet suuntasäteen ja liukupolun maksimipoikkeamasta
--	---

Ohjaussuunta

kaikkien moottorien toimiessa	±5°
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±10°

Nopeus

kaikkien moottorien toimiessa	±5 solmua
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	+10 solmua/-5 solmua

KOKEEN SISÄLTÖ

14 Lentokokeessa on käytettävä JAR-FCL 1.210:n liitteessä 2 määrättyä lentokokeen sisältöä ja osia. Viranomainen voi päättää lentokoe- ja hakemuslomakkeen muodosta (katso IEM FCL 1.210). Lentokokeen ja tarkastuslennon osan 2 kohta d sekä osa 6 kokonaisuudessaan voidaan turvallisuuden vuoksi suorittaa lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla.

JAR-FCL 1.210, liite 2

Mittarilentokelpuutusta (IR(A)) varten vaadittavan lentokokeen/tarkastuslennon sisältö

(Katso JAR-FCL 1.185 ja 1.210)

(Katso IEM FCL 1.210)

OSA 1 TOIMENPITEET LENNOLLE LÄHDETTÄESSÄ	
a	Lentokäsikirjan (tai vastaavan) käyttö, erityisesti suoritusarvolaskelmat sekä massan ja massakeskiön määrittäminen
b	Ilmailukelpuutuksen asiakirjojen ja säätietojen käyttö
c	Operatiivisen ja ATC-lentosuunnitelman laatiminen IFR-lentoa varten
d	Lentoa edeltävä tarkastus
e	Sääminimit
f	Rullaus
g	Ennen lentoa tehtävät tarkistukset
h	Siirtyminen mittarilentoon
i	Mittarilähtömenetelmät
OSA 2 LENTOKONEEN KÄSITTELY	
a	Lentokoneen ohjaaminen yksinomaan mittarien avulla, mukaan lukien:
b	Nousu- ja liukukaarrot säilyttäen 30° kallistuksen
c	Oikaisu epätavallisista asennoista, mukaan lukien kaarrot säilyttäen 45° kallistuksen ja jyrkät liukukaarrot
d	Oikaisu lähestyvistä sakkauksesta vaakalennossa tai loivassa nousu- tai liukukaarrossa
e	Lentäminen vajaille mittareilla

OSA 3 MATKALENNON IFR-MENETELMÄT	
a	Radiosuunnistuslaitteiden ohjauksen seuraaminen, mukaan lukien hakeutuminen määrättylle linjalle, esim. NDB, VOR, RNAV
b	Radiosuunnistuslaitteiden käyttö
c	Vaakalento, ohjaussuunnan, korkeuden ja ilmanopeuden hallinta, tehonsäätö, trimmaus
d	Korkeusmittarin asetus
e	Aika-arviot ja niiden korjaaminen
f	Lennon edistymisen seuranta, operatiivinen lentosuunnitelma, polttoaineenkulutuksen seuranta, järjestelmien valvonta
g	Jäänestomenetelmät, tarvittaessa simuloituina
h	Yhteydenpito lennonjohtoon, selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
OSA 4 TARKKUUSLÄHESTYMINEN	
a	Suunnistuslaitteiden asetukset ja tarkistukset, asemien tunnistus
b	Saapumismenetelmät, korkeusmittarin asetus
c	Lähestymisen ja laskun valmistelu, mukaan lukien laskeutumiseen, lähestymiseen ja laskuun liittyvät tarkistukset
d*	Odotusmenetelmä
e	Julkaistun lähestymismenetelmän noudattaminen
f	Kellon käyttö lähestymisessä
g	Korkeuden, nopeuden ja ohjaussuunnan hallinta, (vakaa lähestyminen)
h*	Ylösveto
i*	Keskeytetyn lähestymisen menetelmä / lasku
j	Yhteydenpito lennonjohtoon - selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
* suoritettava osassa 4 tai osassa 5	

OSA 5 EI-TARKKUUSLÄHESTYMINEN	
a	Suunnistuslaitteiden asetukset ja tarkistukset, asemien tunnistus
b	Saapumismenetelmät, korkeusmittarin asetus
c	Lähestymisen ja laskun valmistelu, mukaan lukien laskeutumiseen, lähestymiseen ja laskuun liittyvät tarkistukset
d*	Odotusmenetelmä
e	Julkaistun lähestymismenetelmän noudattaminen
f	Kellon käyttö lähestymisessä
g	Korkeuden, nopeuden ja ohjaussuunnan hallinta, (vakaa lähestyminen)
h*	Ylös veto
i*	Keskeytetyn lähestymisen menetelmä / lasku
j	Yhteydenpito lennonjohtoon - selvitysten noudattaminen, radiopuhelinliikenne
* suoritettava osassa 4 tai osassa 5	
OSA 6 (vain monimoottorisilla lentokoneilla) TOIMINTA MOOTTORIHÄIRIÖTILANTEISSA	
<i>Tämä osa voidaan yhdistää osiin 1 - 5. Kokeessa on kiinnitettävä huomiota lentokoneen hallintaan, vikaantuneen moottorin tunnistamiseen, välittömiin toimenpiteisiin (simuloituina), täydentäviin toimiin ja tarkistuksiin sekä lentämisen tarkkuuteen seuraavissa tilanteissa:</i>	
a	Moottorihäiriö lentoonlähdön ja lähestymisen jälkeen (turvallisessa korkeudessa, ellei suoriteta lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla)
b	Lähestyminen ja ylös vetomenetelmä moottorihäiriötä jäljitellen
c	Lähestyminen ja lasku täydelliseen pysähtymiseen asti moottorihäiriötä jäljitellen

LUKU F - TYYPPI- JA LUOKKAKELPUUTUKSET (Lentokoneet)

JAR-FCL 1.215 Luokkakelpuutukset
(Katso AMC FCL 1.215)

(a) *Jaottelu.* Sellaisten yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuksissa, joita varten ei vaadita tyyppikelpuutusta, on käytettävä seuraavaa jaottelua:

(1) yksimoottoriset mäntämoottori-käyttöiset maalentokoneet;

(2) yksimoottoriset mäntämoottori-käyttöiset vesilentokoneet;

(3) TMG-moottoripurjelentokoneet;

(4) kunkin valmistajan yksimoottoriset potkuriturbiinikäyttöiset maalentokoneet;

(5) kunkin valmistajan yksimoottoriset potkuriturbiinikäyttöiset vesilentokoneet;

(6) monimoottoriset mäntämoottori-käyttöiset maalentokoneet; ja

(7) monimoottoriset mäntämoottori-käyttöiset vesilentokoneet.

(b) *Luettelo.* Lentokoneiden luokkakelpuutukset myönnetään kohdassa AMC FCL 1.215 annetun luokkakelpuutusten luettelon mukaisesti.

JAR-FCL 1.220 Tyyppikelpuutukset
(Katso AMC FCL 1.220)

(a) *Kriteerit.* Erillisten tyyppikelpuutusten tarve muille kuin kohdassa JAR-FCL 1.215 tarkoitetuille lentokoneille arvioidaan seuraavien näkökohtien perusteella:

(1) lentokoneella on erillinen tyyppihyväksymistodistus; tai

(2) lentokoneen käsittelyominaisuudet edellyttävät lisäkoulutusta lentokoneessa tai simulaattorissa; tai

(3) lentokoneella on erilaisia hyväksytyjä ohjaamomiestön vähimmäismääriä.

(b) *Jaottelu.* Lentokoneiden tyyppikelpuutuksissa on käytettävä seuraavaa jaottelua:

(1) jokainen usean ohjaajan lentokonetyyppi;

(2) jokainen monimoottorinen yhden ohjaajan lentokonetyyppi, jossa on potkuri- tai suihkuturbiinimoottorit;

(3) jokainen yksimoottorinen yhden ohjaajan lentokonetyyppi, jossa on suihkuturbiinimoottori;

(4) mikä tahansa muu lentokonetyyppi, jos katsotaan tarpeelliseksi.

(c) *Luettelo.* Lentokoneiden tyyppikelpuutukset myönnetään kohdassa AMC FCL 1.220 annetun tyyppiluettelon mukaisesti.

JAR-FCL 1.225 Tapaukset, joissa tyyppi- tai luokkakelpuutus vaaditaan

Ohjaajan lupakirjan haltija ei saa toimia missään tehtävässä lentokoneen ohjaajana muutoin kuin lentokokeessa tai koululennolla, ellei hänellä ole voimassa olevaa asianmukaista luokka- tai tyyppikelpuutusta. Jos luokka- tai tyyppikelpuutus on rajoitettu vain perämiehen tehtäviin tai siihen liittyy muita JAA:ssa sovittuja ehtoja, nämä rajoitukset on merkittävä kelpuutukseen.

JAR-FCL 1.230 Erityisluvut

Tiettyjä muussa kuin ansiotarkoituksessa suoritettavia erityislentoja, kuten ilma-alusten koelentoja, varten viranomainen voi myöntää lupakirjan haltijalle kirjallisen erityisluvan JAR-FCL 1.225:n mukaisen luokka- tai tyyppikelpuutuksen sijasta. Tällaisen luvan voimassaolo on rajoitettava tietyn tehtävän suorittamiseen.

JAR-FCL 1.235 Tyypin- ja luokkakelpuutukset - Oikeudet, lukumäärä ja lentokoneversiot
(Katso AMC FCL 1.215 ja AMC FCL 1.220)

(a) *Oikeudet.* Edellyttäen, että alla olevan (c) alakohdan vaatimukset täyttyvät, tyyppi- tai luokkakelpuutuksen haltija on oikeutettu toimimaan ohjaajana siinä ilma-alustyyppissä tai -luokassa, joka kelpuutuksessa mainitaan.

(b) *Tyyppi- tai luokkakelpuutusten enimmäismäärä.* JAR-FCL ei rajoita niiden kelpuutusten määrää, jotka lupakirjan haltijalla voi samanaikaisesti olla. JAR-OPS:n vaatimukset voivat kuitenkin rajoittaa niiden kelpuutusten määrää, joiden mukaisia oikeuksia voidaan käyttää.

(c) *Siirtyminen lentokoneen versiosta toiseen.* Saman lentokonetyypin tai -luokan (katso AMC FCL 1.215 ja AMC FCL 1.220) toiseen versioon siirtymiseksi vaaditaan eroavuus- tai perehdyttämiskoulutus.

(1) Eroavuuskoulutus vaaditaan:

(i) kun saman lentokonetyypin toisen version tai samaan luokkaan kuuluvan toisen lentokonetyypin käyttäminen tai

(ii) niiden lentokonetyyppien tai -versioiden varustuksen tai menetelmien muuttuminen, joissa ohjaamomiehistön jäsen toimii,

edellyttää lisätietoja ja koulutusta asianmukaisessa koulutuslaitteessa.

(2) Perehdyttämiskoulutus vaaditaan:

(i) kun samaan tyyppiin tai versioon kuuluvan toisen lentokoneen käyttäminen tai

(ii) sen lentokonetyypin tai -version varustuksen tai menetelmien muuttuminen, jossa ohjaamomiehistön jäsen toimii,

edellyttää lisätietojen saamista.

Eroavuuskoulutuksesta on tehtävä merkintä ohjaajan lentopäiväkirjaan tai muuhun vastaavaan asiakirjaan, ja tapauksen mukaan joko tyyppikouluttajan, simulaattorikoulutta-

jan tai lennonopettajan on vahvistettava merkintä allekirjoituksellaan.

JAR-FCL 1.240 Tyypin- ja luokkakelpuutukset - Vaatimukset
(Katso JAR-FCL 1.240, liitteet 1 - 3)

(a) *Yleistä*

(1) Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijan on täytettävä kohdissa JAR-FCL 1.250, 1.261 ja 1.262 annetut tyyppikelpuutuksia koskevat vaatimukset.

(2) Yhden ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijan on täytettävä kohdissa JAR-FCL 1.255, 1.261 ja 1.262 annetut vaatimukset.

(3) Luokkakelpuutuksen hakijan on täytettävä kohdissa JAR-FCL 1.260, 1.261 ja 1.262 annetut vaatimukset.

(4) Viranomainen voi harkintansa mukaan päättää yksimoottorisia mäntämoottorikäyttöisiä vesilentokoneita varten vaadittavasta koulutuksesta.

(b) *Lentokoe*

(1) Lentokokeen sisällöstä ja osista monimoottoristen usean ohjaajan lentokoneiden kelpuutusta varten määrätään JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 2.

(2) Lentokokeen sisällöstä ja osista monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden sekä yksimoottoristen lentokoneiden kelpuutuksia varten määrätään JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 3.

Kaikki vaadittavat lentokokeen osat on oltava hyväksytysti suoritettu sitä päivää välittömästi edeltäneiden kuuden kuukauden kuluessa, jona kelpuutushakemus on vastaanotettu.

JAR-FCL 1.245 Tyypin- ja luokkakelpuutukset - Voimassaoloaika, voimassaolon jatkaminen ja kelpuutusten uusiminen
(Katso JAR-FCL 1.240, liitteet 1 - 3)

(a) *Lentokoneiden tyyppikelpuutukset ja monimoottoriluokkakelpuutukset - Voimasaoloaika.* Lentokoneiden tyyppikelpuutukset ja monimoottoriluokkakelpuutukset ovat voimassa yhden vuoden ajan niiden myöntämispäivästä, tai edellisen kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivästä, jos voimasaoloa on jatkettu kelpuutuksen ollessa vielä voimassa.

(b) *Lentokoneiden tyyppikelpuutukset ja monimoottoriluokkakelpuutukset - Voimasaolon jatkaminen.* Lentokoneiden tyyppikelpuutusten ja monimoottoriluokkakelpuutusten voimassaolon jatkamiseksi hakijan on suoritettava:

(1) JAR-FCL 1.240:n liitteen 1 mukainen tarkastuslento kyseessä olevalla lentokonetyypillä tai -luokalla kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää välittömästi edeltävien kolmen kuukauden kuluessa; ja

(2) vähintään kymmenen yksittäistä lentoa ohjaajana kyseessä olevalla lentokonetyypillä tai -luokalla, tai yksi yksittäinen lento ohjaajana kyseessä olevalla lentokonetyypillä tai -luokalla tarkastuslentäjän kanssa kelpuutuksen voimassaoloaikana. (Yksittäisel-lä lennolla tarkoitetaan tässä yhteydessä lentoa, johon sisältyvät: lentoonlähtö, lähtömenetelmän noudattaminen, vähintään 15 minuutin matkalento-osuus, saapumismenetelmän noudattaminen, lähestyminen ja lasku.)

Mittarilentokelpuutuksen voimassaoloa on jatkettava edellä kohdissa (1) ja (2) tarkoitetun tyyppi- tai luokkakelpuutuksen voimassaolon jatkamisen yhteydessä JAR-FCL 1.185:n mukaisesti.

(c) *Yksimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutukset - Voimassaoloaika ja voimassaolon jatkaminen.* Yksimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutukset ovat voimassa kaksi vuotta.

(1) *Yksimoottoristen mäntämoottorikäyttöisten maalentokoneiden luokkakelpuutukset ja TMG-moottoripurjelentokoneiden kelpuutukset - Voimassaolon jatkaminen.* Yksimoottoristen mäntämoottorikäyttöisten yhden ohjaajan maalentokoneiden ja/tai TMG-moottoripurjelentokoneiden luokkakelpuutusten voimassaolon jatkami-

seksi hakijan on yksimoottorisilla mäntämoottorikäyttöisillä maalentokoneilla ja/tai TMG-moottoripurjelentokoneilla:

(i) kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltävien kolmen kuukauden kuluessa suoritettava hyväksytysti tarkastuslento valtuutetun tarkastuslentäjän kanssa joko yksimoottorisella mäntämoottorikäyttöisellä maalentokoneella tai TMG-moottoripurjelentokoneella; tai

(ii) kelpuutuksen voimassaolon päättymistä edeltävien 12 kuukauden kuluessa:

(A) lennettävä 12 lentotuntia, joista 6 tuntia päällikkönä, sekä 12 lentoonlähtöä ja 12 laskua; ja

(B) suoritettava vähintään tunnin kestävä koululento lennonopettajan kanssa. Tämä lento voidaan korvata millä tahansa muulla luokka- tai tyyppikelpuutusta varten lennetyllä tarkastuslennolla tai lentokokeella.

(2) *Yksimoottoriset potkuriturbiinikäyttöiset yhden ohjaajan maalentokoneet - Voimassaolon jatkaminen.* Yksimoottoristen potkuriturbiinikäyttöisten maalentokoneiden luokkakelpuutusten voimassaolon jatkamiseksi hakijan on kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltävien kolmen kuukauden kuluessa suoritettava hyväksytysti tarkastuslento valtuutetun tarkastuslentäjän kanssa kyseessä olevalla lentokoneluokalla.

(d) *Yksimoottoriset mäntämoottorikäyttöiset vesilentokoneet.* Viranomaisen voi harkintansa mukaan päättää yksimoottoristen mäntämoottorikäyttöisten vesilentokoneiden kelpuutusten voimassaolon jatkamista koskevista vaatimuksista.

(e) *Vanhentuneet kelpuutukset*

(1) Jos tyyppikelpuutuksen tai monimoottoriluokkakelpuutuksen voimassaoloaika on päätynyt, hakijan on täytettävä edellä olevan (b) kohdan vaatimukset ja viranomaisen mahdollisesti määräämät kertauskoulutusvaatimukset. Kelpuutus on voimassa siitä päivästä alkaen, jona uusimisvaatimukset on täytetty.

(2) Jos yksimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuksen voimassaoloaika on päättynyt, hakijan on suoritettava JAR-FCL 1.240:n liitteessä 3 vaadittu lentokoe.

JAR-FCL 1.250 Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuus - Ehdot

[Katso AMC FCL 1.261(d)]
[Katso IEM FCL 1.261(d)]

(a) *Koulutuksen aloittamisen ehdot.* Ensimmäisen usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijalla on oltava:

(1) vähintään 100 tunnin kokemus lentokoneen päällikkönä;

(2) voimassa oleva monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuus;

(3) todistus miehistöyhteistyökoulutuksen (MCC) hyväksytystä suorittamisesta. Jos miehistöyhteistyökurssi sisältyy tyyppikurssiin [katso JAR-FCL 1.261 ja 1.262 sekä AMC FCL 1.261(d) ja IEM FCL 1.261(d)], tämä vaatimus ei ole voimassa; ja

(4) hakijan on täytettävä JAR-FCL 1.285:n vaatimukset.

(b) Muiden usean ohjaajan lentokoneiden tyyppikoulutusta varten vaaditaan voimassa oleva monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuus.

(c) Se tietotaso, joka yksityislentäjän (PPL(A)) tai ansiolentäjän (CPL(A)) lupakirjan haltijoilla ja muiden kuin JAR-FCL-vaatimusten mukaisesti myönnetyn usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen haltijoilla oletetaan olevan, ei korvaa edellä olevan kohdan (4) vaatimusten täyttymisen osoittamista.

JAR-FCL 1.255 Yhden ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuus - Ehdot

Kokemus - vain monimoottoriset lentokoneet

Ensimmäisen monimoottorisen yhden ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijalla on oltava vähintään 70 tunnin kokemus lentokoneen päällikkönä.

JAR-FCL 1.260 Luokkakelpuus - Ehdot

Kokemus - vain monimoottoriset lentokoneet

Monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuksen hakijalla on oltava vähintään 70 tunnin kokemus lentokoneen päällikkönä.

JAR-FCL 1.261 Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Tietopuolinen opetus ja lentokoulutus

[Katso JAR-FCL 1.261(a):n liite 1 ja AMC FCL 1.261(a)]
(Katso JAR-FCL 1.240:n liitteet 1, 2 ja 3)
(Katso JAR-FCL 1.055, liite 2)
[Katso AMC FCL 1.261(d) ja IEM FCL 1.261(d)]

(a) *Teoriakoulutus- ja koevaatimukset*

(1) Yksi- tai monimoottoristen lentokoneiden luokka- tai tyyppikelpuutuksen hakijan on oltava saanut vaadittu teoriakoulutus [katso JAR-FCL 1.261(a):n liite 1 ja AMC FCL 1.261(a)] ja osoittanut hallitsevansa kyseisen lentokonetyypin turvalliseen käyttöön tarvittavat tiedot.

(2) *Vain monimoottoriset lentokoneet.* Monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuksen hakijan on oltava saanut vähintään 7 tunnin teoriakoulutus monimoottoristen lentokoneiden käyttöön.

(b) *Lentokoulutus*

(1) Yksi- tai monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuksen hakijan on oltava suorittanut luokka- tai tyyppikelpuutusta varten vaadittavaan lentokokeeseen johtava lentokoulutuskurssi (katso JAR-FCL 1.240, liite 3).

(2) *Vain monimoottoriset lentokoneet.* Monimoottoristen yhden ohjaajan lentoko-

neiden luokkakelpuutuksen hakijan on oltava lentänyt monimoottorisilla lentokoneilla vähintään 2 tuntia 30 minuuttia koululentoja normaaliolosuhteissa ja vähintään 3 tuntia 30 minuuttia koululentoja, joilla on harjoitettu moottorin vikaantuessa noudatettavia menetelmiä ja lentämistä moottorihäiriötilanteessa.

(3) Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijan on oltava suorittanut tyyppikelpuutusta varten vaadittavaan lentokokeeseen johtava lentokoulutuskurssi (katso JAR-FCL 1.240, liite 2).

(c) *Kurssien järjestäminen*

(1) Edellä tarkoitettujen kurssien on oltava lentokoulutusorganisaation tai tyyppikoulutusorganisaation järjestämiä. Kurseja voi järjestää myös lentotoiminnan harjoittaja, lentokonevalmistaja tai alihankkija, tai joissakin erityistapauksissa yksittäinen valtuutettu kouluttaja.

(2) Kurssien on oltava viranomaisen hyväksymiä ja koulutusjärjestelyjen on täytettävä JAR-FCL 1.055:n liitteen 2 asiaa koskevat vaatimukset viranomaisen edellyttämällä tavalla.

(3) Yksimoottoristen lentokoneiden ja TMG-moottoripurjelentokoneiden luokkakelpuutuskurssit voi pitää lennonopettaja tai luokkakelpuutuskouluttaja.

(d) *Miehistöyhteistyökoulutus* [katso myös JAR-FCL 1.250(a)(3)]

(1) Kurssin tarkoituksena on antaa miehistöyhteistyökoulutusta seuraavissa tapauksissa:

(i) yhdistetylle liikennelentäjän kursseille osallistuville oppilaille kurssin tavoitteiden mukaisesti [katso JAR-FCL 1.160 & 1.165(a)(1):n liite 1];

(ii) ansiolentäjän lupakirjan ja mittarilentokelpuutuksen haltijoille, jotka eivät ole suorittaneet yhdistettyä liikennelentäjän kurssia mutta hakevat ensimmäistä usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutusta [katso JAR-FCL 1.250(a)(3)].

Miehistöyhteistyökurssiin on kuuluttava vähintään 25 tuntia tietopuolista opetusta ja

harjoituksia sekä 20 tuntia miehistöyhteistyökoulutusta. Yhdistetylle liikennelentäjän kursseille osallistuvien oppilaiden käytännön koulutusta voidaan vähentää 5 tunnilla. Mikäli mahdollista, miehistöyhteistyökoulutus olisi yhdistettävä ensimmäiseen usean ohjaajan lentokoneen tyyppikurssiin.

(2) Miehistöyhteistyökoulutus on suoritettava hyväksytyntyyppikoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa tai lentotoiminnan harjoittajan järjestämällä hyväksytyillä kursseilla kuuden kuukauden kuluessa. Lentotoiminnan harjoittajan järjestämän kurssin on täytettävä JAR-FCL 1.055:n liitteen 2 asiaankuuluvat vaatimukset viranomaisen edellyttämällä tavalla. Lisäohjeita miehistöyhteistyökoulutuksesta annetaan kohdissa AMC FCL 1.261(d) ja IEM FCL 1.261(d). Koulutuksessa on käytettävä FNPT II:ta tai simulaattoria.

JAR-FCL 1.262 Tyyppi- ja luokkakelpuutukset - Taito

(Katso JAR-FCL 1.240, liitteet 1, 2 ja 3)

(a) *Yhden ohjaajan lentokoe.* Yhden ohjaajan lentokoneen tyyppi- tai luokkakelpuutuksen hakijan on oltava osoittanut, että hänellä on kyseessä olevan lentokonetyypin tai -luokan turvalliseen käyttöön tarvittavat taidot siten kuin JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 3 määrätään.

(b) *Usean ohjaajan lentokoe.* Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen hakijan on oltava osoittanut, että hänellä on taidot, jotka tarvitaan kyseessä olevan lentokonetyypin turvalliseen käyttöön usean hengen ohjaamomiehistöllä päällikkönä tai perämiehenä, siten kuin JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 2 määrätään.

(c) *Miehistöyhteistyö.* Miehistöyhteistyökoulutuksen saatuaan hakijan on osoitettava kykynsä hoitaa ohjaajan tehtäviä usean ohjaajan lentokoneissa suorittamalla hyväksytysti tyyppikelpuutukseen vaadittava lentokoe usean ohjaajan lentokoneella, siten kuin JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 2 määrätään, tai hänelle on annettava AMC FCL 1.261(d):n liitteessä 1 esitetty todistus miehistöyhteistyökoulutuksen suorittamisesta.

JAR-FCL 1.240 & 1.295, liite 1**Lentokoe ja tarkastuslento tyyppi- tai luokkakelpuutuksia ja liikennelentäjän lupakirjaa varten**

(Katso JAR-FCL 1.240 - 1.262 ja 1.295)

[Katso AMC FCL 1.261(a)]

[Katso IEM FCL 1.240(1) ja (2)]

1 Hakijan on oltava suorittanut vaadittava koulutus yksityiskohtaisen koulutusohjelman mukaisesti [katso myös JAR-FCL 1.261(a):n liite 1 sekä JAR-FCL 1.240:n liitteet 2 ja 3]. Viranomaisen päättää hallinnollisista järjestelyistä, joilla vahvistetaan hakijan soveltuvuus kokeen suorittamiseen, sekä hakijan koulutustietojen esittämisestä tarkastuslentäjälle.

2 Lentokokeessa tai tarkastuslennolla suoritettavat tehtävät luetellaan JAR-FCL 1.240:n liitteissä 2 ja 3. Jos viranomaisen sen hyväksyy, voidaan laatia useita erilaisia lentokokeen ja tarkastuslennon ohjelmia, joihin sisältyy reittilentotoiminnan jäljittelyä. Tarkastuslentäjä valitsee jonkun näistä ohjelmista. Lentosimulaattoreita, jos niitä on käytettävissä, ja muita hyväksytyjä koulutuslaitteita on käytettävä.

3 Hakijan on suoritettava hyväksytysti kaikki lentokokeen tai tarkastuslennon kohdat. Jos hakijan suoritus hylätään useammassa kuin viidessä kohdassa, hänen on suoritettava koko koe tai tarkastuslento uudelleen. Enintään viidessä kohdassa hylätyn hakijan on suoritettava hylätyt kohdat uudelleen. Jos uusintakokeen tai -tarkastuslennon jokin kohta hylätään, hakijan on suoritettava koko koe tai tarkastuslento uudelleen, vaikka hän olisi suorittanut kyseisen kohdan hyväksytysti aiemmalla kerralla.

4 Lentokokeen tai tarkastuslennon hylkäyksen jälkeen voidaan vaatia lisäkoulutusta. Jos hakija ei läpäise kaikkia kohtia kahdella yrityksellä, vaaditaan tarkastuslentäjän määräämää lisäkoulutusta. Lentokokeen tai tarkastuslennon suorittamista voi yrittää miten monta kertaa tahansa.

KOKEEN TAI TARKASTUSLENNON SUORITTAMINEN - YLEISTÄ

5 Viranomaisen antaa tarkastuslentäjälle turvallisuusohjeet, joita kokeen tai tarkastuslennon suorittamisessa on noudatettava.

6 Jos hakija keskeyttää lentokokeen tai tarkastuslennon sellaisesta syystä, jota tarkastuslentäjä ei pidä riittävänä, hakijan suoritus katsotaan hylätyksi niissä kohdissa, joita hän ei yrittänyt. Jos koe tai tarkastuslento keskeytetään syystä, joka tarkastuslentäjän mielestä on riittävä, vain ne kohdat, joita ei ole suoritettu kokonaan, on suoritettava uudelleen toisella lennolla.

7 Tarkastuslentäjän niin salliessa hakija voi suorittaa minkä tahansa kokeeseen tai tarkastuslentoon kuuluvan liikkeen tai menetelmän kerran uudelleen. Tarkastuslentäjä voi keskeyttää kokeen tai tarkastuslennon missä tahansa vaiheessa, jos hän katsoo, että hakijan taidot edellyttävät sen suorittamista kokonaan uudelleen.

8 Tarkistukset ja ohjaamomenetelmät on suoritettava kokeessa tai tarkastuslennolla käytettävän lentokoneen hyväksytyin tarkistuslistan mukaisesti ja miehistön yhteistyömenetelmiä noudattaen, mikäli tämä tulee kyseeseen. Hakijan on laskettava lentoonlähdon, lähestymisen ja laskun suoritusarvotiedot toimintakäsikirjan tai käytettävän lentokoneen lentokäsikirjan mukaisesti, ja niistä olisi sovittava tarkastuslentäjän kanssa. Hakijan on etukäteen määritettävä käytettävät ratkaisukorkeudet, minimilaskeutumiskorkeudet ja lähestymisen keskeytyspiste sekä hyväksyttävä ne tarkastuslentäjällä.

ERITYISVAATIMUKSET, JOTKA KOSKEVAT LENTOKOETTA JA TARKASTUSLENTOA USEAN OHJAAJAN LENTOKONEEN TYYPIKELPUUTUSTA VARTEN SEKÄ LENTOKOETTA LIIKENNELENTÄJÄN LUPAKIRJAA (ATPL(A)) VARTEN

9 Usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutukseen vaadittava lentokoe tai tarkastuslento on suoritettava vähintään kahden hengen ohjaamomiehistöä käyttäen, jolloin toisena ohjaajana voi toimia toinen hakija tai muu ohjaaja. Jos kokeessa tai tarkastuslennolla käytetään lentokonetta eikä simulaattoria, toisen ohjaajan on oltava kouluttaja.

10 Tarkastuslennolla, joka suoritetaan usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutuksen myöntämiseksi tai liikennelentäjän lupakirjaa varten, on hakijan toimittava kaikissa lentokokeen tai tarkastuslennon osissa ohjaavana ohjaajana (PF). Lisäksi hakijan on osoitettava kykynsä toimia avustavana ohjaajana (PNF). Hakija voi valintansa mukaan suorittaa lentokokeen tai tarkastuslennon joko vasemmalta tai oikealta ohjaajan paikalta.

11 Kun lentokoe tai tarkastuslento koskee liikennelentäjän lupakirjaa tai usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutusta, jonka haltija tulee toimimaan ilma-aluksen päällikkönä, on kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin riippumatta siitä, toimiiko hakija ohjaavana ohjaajana vai avustavana ohjaajana:

- (a) ohjaamoyhteistyön johtaminen;
- (b) hakijan kyky valvoa lennon suoritusta kokonaisuutena; ja
- (c) hakijan kyky asettaa asiat tärkeysjärjestykseen ja tehdä päätöksiä ottaen huomioon tilanteeseen liittyvät turvallisuusnäkökohdat, säännöt ja määräykset, mukaan lukien pakkotilanteet.

12 Lentokoe tai tarkastuslento olisi suoritettava mahdollisimman pitkälle kuten mittarilentosääntöjen (IFR) mukaisesti tapahtuva kaupallinen ilmajetetus. Kokeen oleellinen osa on selvittää hakijan kyky suunnitella ja suorittaa lento käyttäen tavanomaista lennonvalmisteluaineistoa.

HYVÄKSYTTÄVÄ SUORITUS

13 Hakijan on osoitettava, että hän:

- (a) pystyy käyttämään lentokonetta sen rajoitusten mukaisesti;
- (b) pystyy suorittamaan kaikki lentoliikkeet pehmeästi ja tarkasti;
- (c) toimii harkitusti ja noudattaa hyvää ilmailutapaa;
- (d) osaa soveltaa ilmailutietämystään käytäntöön;
- (e) kykenee koko ajan säilyttämään lentokoneen hallinnan siten, ettei menetelmän tai liikkeen onnistumista ole missään vaiheessa aiheutta epäillä;
- (f) tuntee ja hallitsee käytännössä miehistöyhteistyön menetelmät sekä toimenpiteet miehistön jäsenen tullessa toimintakyvyttömäksi, milloin tämä tulee kysymykseen; ja
- (g) pystyy kommunikoimaan tehokkaasti muiden miehistön jäsenten kanssa, milloin tämä tulee kysymykseen.

14 Seuraavat raja-arvot on tarkoitettu yleisiksi ohjeiksi. Tarkastuslentäjän on otettava huomioon turbulenttiset olosuhteet sekä käytettävän lentokonetypin käsittelyominaisuudet ja suorituskyky.

Korkeus

yleensä	±100 jalkaa
ylösvedon aloitus ratkaisukorkeudessa	+50 jalkaa/-0 jalkaa
minimilaskeutumiskorkeuden noudattaminen	+50 jalkaa/-0 jalkaa

Lentoradan noudattaminen

radiosuunnistuslaitteiden ohjauksen seuraaminen ±5° tarkkuuslähestymisessä	puolet suuntasäteen ja liukupolun maksimipoikkeamasta
--	---

Ohjaussuunta

kaikkien moottoreiden toimiessa	±5°
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	±10°

Nopeus

kaikkien moottoreiden toimiessa	±5 solmua
moottorihäiriötä jäljiteltäessä	+10 solmua/-5 solmua

LENTOKOKEEN TAI TARKASTUSLENNON SISÄLTÖ

Lentokokeen tai tarkastuslennon sisällöstä ja osista määrätään usean ohjaajan lentokoneiden osalta JAR-FCL 1.240:n liitteessä 2 ja yhden ohjaajan lentokoneiden osalta JAR-FCL 1.240:n liitteessä 3. Viranomainen voi päättää lentokoe- ja hakemuslomakkeen muodosta [katso IEM FCL 1.240(1) ja (2)].

JAR-FCL 1.240 & 1.295, liite 2

Liikennelentäjän lupakirjaa tai tyyppikelpuutusta varten vaadittavan koulutuksen, lentokokeen ja tarkastuslennon sisältö usean ohjaajan lentokoneilla

(Katso JAR-FCL 1.240 - 1.262 ja 1.295)

1 Taulukon merkkien selitykset:

P = Koulutetaan päällikön tai perämiehen tehtävissä sekä ohjaavana ohjaajana (PF) ja avustavana ohjaajana (PNF) kyseisen tyyppikelpuutuksen myöntämistä varten.

X = Tehtävässä on käytettävä simulaattoria, jos sellainen on käytettävissä; muussa tapauksessa on käytettävä lentokonetta, ellei toisin mainita.

2 Käytännön koulutus on annettava vähintään P-kirjaimella merkityllä koulutuslaitteella, ja se voidaan antaa nuolen (—————>) osoittamilla korkeammantasoisilla laitteilla.

Koulutuslaitteista käytetään seuraavia lyhenteitä:

A/C = Lentokone
FS = Lentosimulaattori
FTD = Lentokoulutuslaite
OTD = Muu koulutuslaite

3 Tähdellä (*) merkityt kohdat on lennettävä todellisissa tai jäljitellyissä mittarisääolosuhteissa.

4 M-kirjain lentokoe/tarkastuslento -sarakeessa osoittaa tehtävän olevan pakollinen.

5 Käytännön koulutuksessa on käytettävä lentosimulaattoria, jos simulaattorin käyttö kuuluu hyväksytyyn tyyppikurssiin. Kurssin hyväksymisessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

(a) käytettävän simulaattorin hyväksyntä, josta määrätään JAR-STD:ssä;

(b) kouluttajan ja tarkastuslentäjän pätevyys;

(c) kurssilla annettavan reittitoiminnan mukaisen simulaattorikoulutuksen määrä;

(d) koulutettavan ohjaajan pätevyys ja aiempi kokemus reittitoiminnasta; ja

(e) uuden tyyppikelpuutuksen myöntämisen jälkeen valvonnan alaisena hankittavan reittilentokokemuksen määrä.

	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
Lentoliikkeit/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet							
OSA 1							
1 Lennon valmistelu	P						
1.1 Suoritusarvolaskelmat							
1.2 Lentokoneen ulkopuolinen tarkastus; tarkastuskohteet ja tarkastuksen tarkoitus				P			
1.3 Ohjaamotarkistukset		P					
1.4 Tarkistuslistan käyttö ennen moottoreiden käynnistystä, käyn- nistys, radio- ja suunnistuslait- teiden tarkistus, suunnistus- ja yhteydenpitotaajuuksien valinta ja asetus	P →					M	
1.5 Rullaus lennonjohdon tai kouluttajan antamien ohjeiden mukaan			P →				
1.6 Tarkistukset ennen lentoon- lähtöä		P →				M	
OSA 2							
2 Lentoonlähdöt							
2.1 Normaalit lentoonlähdöt eri laippa-asetuksilla, myös pysähtymättä kiitotielle			P →				
2.2 Lentoonlähtö, siirtyminen mittarilentoon rotaation aikana tai heti irtoamisen jälkeen			P* →				
2.3 Lentoonlähtö sivutuulessa (lentokoneella, jos mahdollista)			P →				
2.4 Lentoonlähtö todellisella tai simuloidulla suurimmalla sallii- tulla lentoonlähtömassalla			P →				
2.5 Lentoonlähdöt, joissa jälji- telty moottorihäiriö			P* →				
2.5.1* pian V ₂ :n saavuttamisen jälkeen, tai			P* →				

	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet							
* Lentokoneilla, joita ei ole tyyppi- hyväksytty liikenneluokan (JAR /FAR 25) tai kevytliikenneluokan (SFAR 23) lentokoneiksi, moottori- häiriötä ei saa jäljitellä ennen kuin on saavutettu vähintään 500 jalan korkeus kiitotien pään kor- keustasosta. Jos lentokoneen suoritusarvot ovat lentoonlähtö- massan ja tiheyskorkeuden suh- teen samat kuin liikenneluokan lentokoneilla, kouluttaja voi jäl- jitellä moottorihäiriötä pian V_2 :n saavuttamisen jälkeen.							
2.5.2 V_1 :n ja V_2 :n välillä, tai			P*	X		M* Vain FS	
2.5.3 mahdollisimman pian V_1 :n jälkeen, kun V_1 ja V_2 tai V_1 ja V_R ovat samat.			P*	X		M* Vain FS	
2.5.4 Lentoonlähdon keskeytys riittävän paljon ennen V_1 :n saa- vuttamista ottaen huomioon len- tokoneen ominaisuudet, kiitotien pituuden, pinnan kunnon, tuulen suunnan, jarrujen kuumenemisen ja muut tekijät, jotka saattaisivat heikentää turvallisuutta.			P →	X		M	
OSA 3							
3 Lentoliikkeet ja -menetelmät							
3.1 Kaarrot spoilereita käyttäen ja ilman niitä			P →				
3.2 Pituuskallistuksen muutos ja tärinä kriittisen Machin luvun saavuttamisen jälkeen sekä len- tokoneen muut erityiset lento- ominaisuudet (esim. dutch roll)			P	X Tätä harjoitusta ei saa suorittaa lentokoneella			
3.3 Lentomekaanikon paneelin normaali käyttö	P →						

	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet							
3.4 Seuraavien järjestelmien käyttö normaalitoiminnassa ja poikkeustilanteissa:						Kohdista 3.4 - 3.5 on valitta- va vähintään 3 kohtaa	
3.4.0 Moottori (tarvittaessa potkuri)	P →					M	
3.4.1 Paineistus ja ilmastointi	P →					M	
3.4.2 Pitot-staattinen järjestelmä	P →					M	
3.4.3 Polttoainejärjestelmä	P →					M	
3.4.4 Sähköjärjestelmä	P →					M	
3.4.5 Hydraulijärjestelmä	P →					M	
3.4.6 Ohjaimet ja trimmit	P →					M	
3.4.7 Jäänesto- ja jäänpoistojär- jestelmä, tuulilasin lämmitys	P →					M	
3.4.8 Autopilotti, lennonohjaus- näyttö (flight director)	P →					M	
3.4.9 Sakkauksen varoitus- tai ehkäisyjärjestelmät, vakautus- järjestelmät	P →					M	
3.4.10 GPWS, säätutka, radiokorkeusmittari, transponderi		P →				M	
3.4.11 Radiot, suunnistuslaitteet, mittarit, lennonhallintajärjestelmä (FMS)	P →					M	
3.4.12 Laskuteline ja jarrut	P →					M	
3.4.13 Johtoreunan ja jättöreunan laipat	P →					M	
3.4.14 Apuvoimalaite (APU)	P →					M	
3.5 TCAS	P →					M	

Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäviksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuiittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuiittaus, kun tarkastettu
3.6 Toiminta poikkeus- ja pakkotilanteissa							
3.6.1 Toimenpiteet tulipaloissa, esim. moottorin, APU:n, matkustamon, rahtitilan, ohjaamon, siiven ja sähkölaitteiden palot, mukaan lukien evakuointi		P →					Kohdista 3.6 - 3.6.8 on valittava vähintään 3 kohtaa
3.6.2 Savun torjunta ja poisto		P →				M	
3.6.3 Moottorihäiriöt, pysäytys ja uudelleenkäynnistys turvallisessa korkeudessa		P →				M	
3.6.4 Polttoaineen poisto lennolla (simuloituna)		P →				M	
3.6.5 Nopeat tuulen muutokset (windshear) lentoonlähdessä ja laskussa			P	X		M Vain FS	
3.6.6 Paineistuksen häiriö (simuloituna) ja nopea korkeuden vähennys (emergency descent)			P →			M	
3.6.7 Ohjaamomiehistön jäsenen toimintakyvyn menetys		P →				M	
3.6.8 Muut pakkotilannemenetelmät koneen lentokäsikirjan mukaisesti		P →				M	
3.7 Jyrkät kaarrot 45° kallistuksella, 180° - 360° vasemmalle ja oikealle		P →					
3.8 Lähestyvän sakkauksen varhainen tunnistaminen ja oikaisu (sakkau/varoituksesta) lentoonlähtöasussa (laipat lentoonlähtöasennossa), matkalentoasussa ja laskuasussa (laipat laskuasennossa, laskuteline ulkona)			P →				
3.8.1 Oikaisu täydestä sakkauksesta tai sakkau/varoitimen toimimisen jälkeen nousu-, matkalento- ja lähestymisasussa			P	X			

	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet							
3.9 Mittarilentomenetelmät							
3.9.1 Lähtö- ja saapumisreittien sekä lennonjohdon ohjeiden noudattaminen		P* →				M*	
3.9.2 Odotusmenetelmät		P* →					
3.9.3 ILS-lähestymiset ratkaisu- korkeuteen 60 metriä (200 ft) tai enemmän			P* →			M*	
3.9.3.1 käsin, ilman lennonoh- jausnäyttöä (flight director)							
3.9.3.2 käsin, käyttäen lennon- ohjausnäyttöä			P* →				
3.9.3.3 automaattiohjauksella			P* →				
3.9.3.4 käsin, yksi moottori epä- kunnossa; moottorihäiriötä on jäljiteltävä loppulähestymisen aikana ennen ulkomerkin ylitystä maakosketukseen asti tai kes- keytetyn lähestymisen menetel- män loppuun asti. Lentokoneilla, joita ei ole tyyppihväk- sytty liikenneluokan (JAR/FAR 25) tai kevytliikenneluokan (SFAR 23) lentoko- neiksi, lähestyminen moottorihäiriötä jäljitellen ja sitä seuraava ylösveto on tehtävä kohdassa 3.9.4 tarkoitetun NDB- tai VOR-lähestymisen yhteydessä. Ylös- veto on aloitettava, kun saavutetaan julkaistu estevarakorkeus (OCH/A), mutta kuitenkin viimeistään saavutettaessa minimilaskautumiskorkeus (MDH/A) 500 jalkaa kiitotien kynnyksen korkeustaso- sta. Jos lentokoneen suoritusarvot ovat kyseisellä lentoalähtömassalla ja tiheys- korkeudella samat kuin liikenneluokan lentokoneilla, kouluttaja voi jäljitellä moottorihäiriötä kohdan 3.9.3.4 mukai- sesti.			P* →			M*	

Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuiittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuiittaus, kun tarkastettu
3.9.4 NDB- tai VOR/LOC -lähestyminen minimilaskeutu- miskorkeuteen (MDH/A)			P* →			M*	
3.9.5 Kiertolähestyminen seu- raavasti: (a) mittarilähestyminen kyseisen lentopaikan kiertolähestymisen minimilaskeutumiskorkeuteen jäljitellyissä IMC-olosuhteissa, jota seuraa: (b) kiertolähestyminen minimilas- keutumiskorkeudessa toiselle kiitotielle, jonka suunta poikkeaa vähintään 90° kohdan a) mittari- lähestymisen loppulähestymis- suunnasta. Huom: Jos kohtien a) ja b) tehtä- viä ei voida lennonjohdollisista systä suorittaa, huonon näkyvyy- den kuvio voidaan lentää simu- loituna.			P* →			M*	
OSA 4							
4 Keskeytetyt lähestymiset							
4.1 Ylösveto kaikkien moottorien toimiessa* ILS-lähestymisen rat- kaisukorkeudesta			P* →				
4.2 Muita keskeytettyjä lähesty- misiä			P* →				
4.3 Ylösveto yksi moottori epä- kunnossa (simuloituna)* ILS- lähestymisen ratkaisukorkeudesta (ks. myös 3.9.3.4)			P* →			M*	
4.4 Laskun keskeytys 15 metrin (50 ft) korkeudesta kiitotien kyn- nyksen yläpuolella ja ylösveto			P →				

Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS					ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C	Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
OSA 5							
5 Laskut							
5.1 Normaaleja laskuja*, myös ILS-lähestymisistä siirtyen näkö- lentoon ratkaisukorkeudessa			P				
5.2 Lasku, jossa korkeusohjajai- men trimmi on simuloitu lukkiu- tuneeksi sellaiseen asentoon, että lentokone ei ole trimmattuna			P	X Tätä har- joitusta ei saa suorittaa lentoko- neella			
5.3 Sivutuulilaskuja (lento- koneella, jos mahdollista)			P →				
5.4 Laskukierros ja lasku johto- reunan ja jättöreunan laipat si- sällä tai vain osittain ulkona			P →				
5.5 Lasku kriittinen moottori epäkunnossa (simuloituna)			P →			M	
5.6 Lasku kaksi moottoria epä- kunnossa (simuloituina): - Kolmimoottorisilla lentokoneilla keskimmäinen ja toinen ulompi moottori, jos se on mahdollista lentokäsikirjan tietojen mukaan - Nelimoottorisilla lentokoneilla kaksi saman puolen moottoria.			P	X		M Vain FS	

Yleisiä huomautuksia:

Lentokokeen ehdotettu suoritusjärjestys

3.9.4	→	3.9.5
3.9.3	→	4.3
3.9.3.4	→	5.5/5.6

Erityisvaatimukset tyypikelpuutuksen laajentamiseksi koskemaan mittarilähestymisiä alle 200 jalan (60 metrin) ratkaisukorkeutta käyttäen, t.s. Cat II/III -toimintaa:
katso luku E, kohta 1.180.

Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
OSA 6							
<p>6 Tyypikelpuus mittarilähestymisiin, joissa käytetään alle 60 metrin (200 ft) ratkaisukorkeutta (CAT II/III)</p> <p>Sellaisten mittarilähestymisten sallimiseksi, joissa ratkaisukorkeus on alle 60 metriä (200 ft), koulutukseen on kuuluttava vähintään seuraavat lentoliikkeet ja menetelmät.</p> <p>Seuraavassa tarkoitettujen mittarilähestymisten ja keskeytettyjen lähestymisten aikana on käytettävä kaikkia lentokoneen varusteita, jotka tyyppihyväksynnän mukaan vaaditaan mittarilähestymisiin käyttäen alle 60 metrin (200 ft) ratkaisukorkeutta.</p> <p>6.1 Lentoalueiden keskeytys kiitotienäkyyvyyden ollessa huonoin sallittu</p>			P*	X Tätä harjoitusta ei saa suorittaa lentokoneella		M*	
<p>6.2 ILS-lähestymiset</p> <p>Jäljitellyissä mittarilentoolosuhteissa ratkaisukorkeuteen asti käyttäen lennonohjausjärjestelmää. Normaleja miehistön yhteistyömenetelmiä (tehtäväjako, vakiosanonnat ja niiden käyttö, keskinäinen valvonta, tiedonvaihto ja avustaminen) on noudatettava.</p>			P* →			M*	

Lentoliikkeet/Menetelmät Kahden ohjaajan käytettäväksi hyväksytyillä lentokoneilla myös MCC-koulutus ja kokeet	KÄYTÄNNÖN KOULUTUS				Kouluttajan kuittaus, kun koulutus valmis	ATPL/TYYPPIKELP. LENTOKOE/ TARKASTUSLENTO	
	OTD	FTD	FS	A/C		Millä tarkastettu FS A/C	Tarkastuslentäjän kuittaus, kun tarkastettu
<p>6.3 Ylösveto</p> <p>kohdassa 6.2 tarkoitettujen lähestymisten jälkeen ratkaisukorkeudesta.</p> <p>Koulutukseen on kuuluttava myös ylösveto, jonka syynä on (simuloitu) riittämätön kiitotienäkyvyys, nopeat tuulen muutokset (wind shear), lentokoneen poikkeaminen liiaksi onnistuneen lähestymisen rajoista ja maalaitteiden tai lentokoneen laitteiden häiriö ennen ratkaisukorkeuden saavuttamista, sekä ylösveto, jossa jäljitelty lentokoneen laitehäiriö.</p> <p>Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että ylösvedossa noudatetaan määrättyä tai automaattisesti osoitettua ylösvetoasentoa.</p>			P* →			M*	
<p>6.4 Lasku(t)</p> <p>siten, että näköyhteys on saavutettu mittarilähestymisessä ratkaisukorkeuteen tultaessa. Jos se on kyseisellä lennonohjausjärjestelmällä mahdollista, on suoritettava automaattilasku.</p>			P* →			M*	

HUOM: CAT II/III -lähestymiset on suoritettava kyseistä toimintaa koskevien määräysten mukaisesti.

JAR-FCL 1.240, liite 3

Luokka- tai tyyppikoulutuksen sekä lentokokeen ja tarkastuslennon sisältö yksi- ja monimoottorisilla yhden ohjaajan lentokoneilla

(Katso JAR-FCL 1.240 - 1.262)

	KOULUTUS	TARKASTUSLENTÄJÄN KUITTAUS, KUN TARKASTETTU
OSA 1		
1 Ulkopuoliset ja ohjaamotarkistukset		
OSA 2		
2 Moottorin käynnistys		
2.1 normaali käynnistys		
2.2 häiriöt		
OSA 3		
3 Rullaus		
OSA 4		
4 Tarkistukset ennen lento-olähtöä (mukaan lukien moottorin koekäyttö)		
OSA 5		
5 Lento-olähdöt		
5.1 normaalit lento-olähdöt eri laippa-asetuksilla		
5.2 lento-olähtö sivutuulella		
5.3 simuloitu moottorihäiriö lento-olähdön ja/tai alkunousun aikana (vain yksimoottorisilla)		
OSA 6		
6 Nousu		
6.1 nousu parhaan nousunopeuden ja parhaan nousukulman nopeudella		
6.2 tehoasetukset nousussa		
6.3 nousukaarrot määrättyihin ohjaussuuntiin tai lähtöreitin noudattaminen		
6.4 siirtyminen vaakalento-olähtöön		

	KOULUTUS	TARKASTUSLENTÄJÄN KUITTAUS, KUN TARKASTETTU
OSA 7		
7 Lentoharjoitukset		
7.1 vaakalento eri nopeuksilla		
7.1.1 hidaslento		
7.2 jyrkät kaarrot, 360° vasemmalle ja oikealle 45° kallistuksella		
7.3 Sakkausnopeuteen lähestyminen tai sakkaus- varoituksen käynnistyminen:		
(a) Täysi sakkaus suorassa vaakalennossa, kone sileänä, moottori(t) tyhjäkäynnillä; ja		
(b) Sakkaukseen lähestyminen liukukaarroissa 10° - 30° kallistuksella, lähestymisasussa, mootto- ri(t) tyhjäkäynnillä; tai		
(c) Täysi sakkaus suorassa vaakalennossa, lä- hestymisasussa, moottori(t) tyhjäkäynnillä; ja		
(d) Sakkaukseen lähestyminen nousukaarroissa 10° - 30° kallistuksella, laipat lentoonlähtöasen- nossa, nousuteholla.		
7.4 Automaattiohjauksen käyttö		
7.5 Simuloitu moottorihäiriö		
7.5.1 parhaan liitosuhteen nopeus (vain yksimoot- torisilla)		
7.5.2 lähestyminen valitulle pakkolaskupaikalle (vain yksimoottorisilla)		
7.5.3 moottorin sammuttaminen ja uudelleen- käynnistys (vain monimoottorikoulutuksessa)		
OSA 8		
8 Ylösveto		
OSA 9		
9 Laskut		
9.1 normaalit laskut		
9.2 sivutuulilaskut		

	KOULUTUS	TARKASTUSLENTÄJÄN KUITTAUS, KUN TARKASTETTU
9.3 laskut ilman laippoja		
9.4 lasku moottorihäiriötä jäljitellen 2000 jalan korkeudesta kiitotien kynnyksen yläpuolelta enintään 100 metriä sovitun kosketuskohdan yli (vain yksimoottorisilla)		
OSA 10		
10* Mittarilento Suoritettava ainoastaan, jos lentokoe on samalla tarkastuslento mittarilentokelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi		
10.1* lentoonlähtö ja lähtöreitin noudattaminen mittarilentona		
10.2* odotusmenetelmä		
10.3* ILS-lähestyminen 200 jalan (60 metrin) ratkaisukorkeuteen tai minimiin		
10.3.1 käsin, lennonohjausnäytön (flight director) avulla tai ilman sitä		
10.3.2* automaattiohjauksella (jos on)		
10.4* ei-tarkkuuslähestyminen minimilaskeutumiskorkeuteen (MD/A) ja edelleen lähestymisen keskeytyspisteeseen (MAPt)		
10.5* Mittarihäiriöt: varhainen tunnistaminen lennon aikana		
10.5.1* kompassi		
10.5.2* keinohorisontti		
10.5.3* ILS-näytön suuntasäde tai liukupolku		
10.5.4* lentoharjoituksia kompassin ja keinohorisontin häiriötä jäljitellen		
OSA 11		
11 Yöleno (jos vaaditaan)		
11.1 normaali laskukierros		
11.2 ylösveto		
11.3 lasku ilman laskuvalonheittäimiä		

	KOULUTUS	TARKASTUSLENTÄJÄN KUITTAUS, KUN TARKASTETTU
OSA 12		
12 Maakoulutus tai -koe		
12.1 sähkölaitteiden tai -järjestelmän häiriö		
12.2 paineistusjärjestelmän häiriö		
12.3 häiriö laskutelineen ulosotossa		
12.4 savunmuodostus tai tulipalon syttyminen lennon aikana		
12.5 jäänesto- ja jäänpoistojärjestelmän käyttö, jos on		
OSA 13 - (vain monimoottorisilla lentokoneilla)		
Toiminta moottorihäiriötilanteissa		
Tämä osa voidaan yhdistää osiin 1 - 12. Kokeessa on kiinnitettävä huomiota lentokoneen hallintaan, vikaantuneen moottorin tunnistamiseen, välittömiin toimenpiteisiin (simuloituina), täydentäviin toimiin ja tarkistuksiin sekä lentämisen tarkkuuteen seuraavissa tilanteissa:		
13.1* Moottorihäiriö lentoonlähdessä ja lähestymisessä (turvallisessa korkeudessa, ellei suoriteta FNPT II:lla tai lentosimulaattorilla)		
13.2* Lähestyminen ja ylösveto moottorihäiriötä jäljitellen		
13.3* Lähestyminen ja lasku täydelliseen pysähtymiseen asti moottorihäiriötä jäljitellen		

* Tähdellä (*) merkityt kohdat on lennettävä todellisissa tai jäljitellyissä mittarisääolosuhteissa (IMC), jos ohjaajalla on mittarilentokelpuus.

JAR-FCL 1.261(a), liite 1

Luokka- ja tyyppikelpuutuksia varten vaadittaviin lentokokeisiin ja tarkastuslentoihin liittyvät teoriakoulutusvaatimukset

[Katso JAR-FCL 1.261(a)]

[Katso AMC FCL 1.261(a)]

- 1 Tietopuolisen opetuksen antajan on oltava valtuutettu kouluttaja, jolla on tarvittava tyyppi- tai luokkakelpuus, tai muu kouluttaja, jolla on riittävä kokemus ilmailun alalta ja joka tuntee kyseisen ilma-aluksen, esim. lentomekaanikko, huoltomekaanikko, lennonvalmistelija.
- 2 Tietopuolisen opetuksen on katettava kohdassa AMC FCL 1.261(a) luetellut aiheet siten kuin kyseisen lentokoneluokan tai -tyypin mukaan on tarkoituksenmukaista.
- 3 Uutta usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutusta koskevaan kirjalliseen kokeeseen on normaalisti kuuluttava sata monivalintatehtävää, jotka kattavat tarkoituksenmukaisesti koulutusohjelman pääaiheet. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan 75 % tulos jokaisessa koulutusohjelman pääaiheessa.
- 4 Uutta monimoottorisen yhden ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutusta koskevassa kirjallisessa kokeessa monivalintatehtävien määrä riippuu lentokoneen vaativuudesta. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan 75 % tulos.
- 5 Jos kyseessä on yksimoottorinen lentokone, tarkastuslentäjä voi kuulustella lentokoneen ja tarkastuslennon teoriaosan suullisesti ja ratkaista sen perusteella, onko hakijalla riittävät tiedot.
- 6 Usean ohjaajan lentokoneiden ja monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden tarkastuslentoihin liittyvissä teoriakokeissa on käytettävä monivalintatehtäviä tai muita soveltuvia menetelmiä.

LUKU G - LIIKENNELENTÄJÄN LUPAKIRJA - ATPL(A)

JAR-FCL 1.265 Vähimmäisikä

Liikennelentäjän lupakirjan hakijan on oltava vähintään 21-vuotias.

JAR-FCL 1.270 Lääketieteellinen kelpoisuus

Liikennelentäjän lupakirjan hakijalla tai haltijalla on oltava voimassa oleva luokan 1 lääketieteellinen kelpoisuustodistus. Liikennelentäjän lupakirjan mukaisten oikeuksien käyttämiseen vaaditaan voimassa oleva luokan 1 lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

JAR-FCL 1.275 Oikeudet ja ehdot

(a) *Oikeudet.* Edellyttäen, että muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, liikennelentäjän lupakirjan (ATPL(A)) haltijalla on oikeus:

(1) käyttää kaikkia yksityislentäjän lupakirjan (PPL(A)), ansiolentäjän lupakirjan (CPL(A)) ja mittarilentokelpuutuksen (IR(A)) haltijan oikeuksia; ja

(2) toimia päällikkönä tai perämiehenä lentokoneessa, kun sitä käytetään ilmakuljetukseen.

(b) *Ehdot.* Liikennelentäjän lupakirjan hakija, joka täyttää kohdissa JAR-FCL 1.265, 1.270 ja 1.280 - 1.295 määrätyt ehdot, täyttää liikennelentäjän lupakirjan ja lentokoneessa käytetyn lentokoneen tyyppikelpuutuksen myöntämiseksi asetetut vaatimukset.

JAR-FCL 1.280 Lentokokemus ja lentokoneen hyväksyminen

(a) Liikennelentäjän lupakirjan hakijalla on oltava lentokoneen ohjaajana vähintään 1500 tunnin lentokokemus, josta enintään 100 tuntia saa olla hankittu lentosimulaattorilla. Tuntimäärään on sisällyttävä vähintään:

(1) 500 tuntia lentokoneilla, jotka on tyyppi hyväksytty JAR/FAR-25:n (liikenne-luokka), JAR/FAR-23:n (kevytliikenneluokka) tai vastaavien vaatimusten mukaisesti, sellaisessa lentotoiminnassa, johon vaaditaan vähintään kahden ohjaajan miehistö;

(2) 250 tuntia päällikkönä, tai vähintään 100 tuntia päällikkönä ja 150 tuntia perämiehenä hoitaen päällikön tehtäviä päällikön valvonnassa edellyttäen, että valvontamenetelmä on viranomaista tyydyttävä;

(3) 200 tuntia matkalentoja, joista vähintään 100 tuntia päällikkönä tai perämiehenä hoitaen päällikön tehtäviä päällikön valvonnassa edellyttäen, että valvontamenetelmä on viranomaista tyydyttävä;

(4) 75 tuntia mittariaikaa, josta enintään 30 tuntia saa olla mittariaikaa maassa; ja

(5) 100 tuntia yölentoja joko päällikkönä tai perämiehenä.

(b) (1) Sellaisten hakijoiden hyväksi, joilla on ohjaajan lupakirja tai vastaava muuta ilma-alusryhmää varten, lasketaan näillä muilla ilma-alusryhmillä lennetty lentoaika siten kuin kohdassa JAR-FCL 1.155 määrätään, lukuun ottamatta helikopterilentokokemusta, jolla voidaan korvata enintään 50 % kaikista (a) alakohdan lentoaikavaatimuksista.

(2) Lentomekaanikon lupakirjan haltijoiden hyväksi lasketaan 50 % lentomekaniikkona hankitusta lentokokemuksesta, kuitenkin enintään 250 tuntia. Nämä 250 tuntia voidaan vähentää alakohdassa (a) vaaditusta 1500 tunnista ja alakohdassa (a)(1) vaaditusta 500 tunnista edellyttäen, ettei näiden alakohdian vaatimuksista hyvitettyjen tuntien kokonaismäärä ylitä 250 tuntia.

(c) Vaadittava kokemus on oltava hankittu ennen JAR-FCL 1.295:ssä tarkoitetun lentokoneen suorittamista.

JAR-FCL 1.285 Teoriatiedot
(Katso AMC FCL 1.285)

(a) *Kurssi.* Liikennelentäjän lupakirjan hakijan on oltava saanut teoriakoulutuksensa hyväksytyllä kurssilla hyväksytyssä lentokoulutusorganisaatiossa (FTO) tai tietopuoliseen opetukseen erikoistuneessa organisaatiossa. Jos hakija ei ole saanut teoriakoulutusta yhdistetyn kurssin aikana, hänen on suoritettava JAR-FCL 1.285:n liitteessä 1 määrätty kurssi.

(b) *Koe.* Liikennelentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut hallitsevansa teoria-tiedot liikennelentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia vastaavalla tasolla ja JAR-FCL:n luvun J vaatimusten mukaisesti.

JAR-FCL 1.290 Lentokoulutus
[Katso AMC FCL 1.261(d)]

Liikennelentäjän lupakirjan hakijalla on oltava JAR-FCL:n mukaisesti myönnetty tai hyväksytty ansiolentäjän lupakirja (CPL(A)) ja monimoottoristen lentokoneiden mittarilentokelpuus, ja hänen on oltava saanut kohdassa JAR-FCL 1.261(d) vaadittu miehistöyhteistyökoulutus [katso AMC FCL 1.261(d)].

JAR-FCL 1.295 Taito

(a) Liikennelentäjän lupakirjan hakijan on oltava osoittanut pystyvänsä suorittamaan JAR-FCL 1.240:n liitteissä 1 ja 2 kuvatut menetelmät ja lentoliikkeet liikennelentäjän lupakirjan haltijan oikeuksia vastaavalla pätevyydellä sellaisen lentokoneen päällikkönä, jonka tyyppihyväksyntä edellyttää vähimmäismiehistöön kuuluvan IFR-lentotoiminnassa vähintään kaksi ohjaajaa (katso AMC FCL 1.220, osa B).

(b) Liikennelentäjän lupakirjaa varten vaadittava lentokoe voi toimia samalla kertaa lentokokeena lupakirjan myöntämiseksi ja tarkastuslentona kokeessa käytettävän lentokoneen tyyppikelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi. Se voidaan myös yhdistää usean ohjaajan lentokoneen tyyppikelpuutusta varten vaadittavaan lentokokeeseen.

JAR-FCL 1.285, liite 1**Ositettu teoriakurssi liikennelentäjän lupakirjaa (ATPL(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.285)

[Katso AMC FCL 1.470(a)]

1 Kurssin päämääränä on kouluttaa sellaiset ohjaajat, jotka eivät ole saaneet tietopuolista opetusta yhdistetyn kurssin aikana, sille tietotasolle, joka vaaditaan liikennelentäjän lupakirjaa varten.

2 Ositetulle liikennelentäjän teoriakurssille osallistuvan hakijan on saatava hyväksytyn lentokoulutusorganisaation koulutuspäällikön valvonnassa 650 tuntia (1 oppitunti = 60 minuuttia) liikennelentäjän teoriakoulutusta 18 kuukauden kuluessa. Hakijalla on oltava yksityislentäjän lupakirja (PPL(A)).

Jos hakijalla on ansiolentäjän lupakirja ja mittarilentokelpuus {CPL(A)/IR}, teoriakoulutuksen tuntimäärää voidaan vähentää 350 tunnilla.

Jos hakijalla on joko ansiolentäjän lupakirja tai mittarilentokelpuus, teorituntimäärää voidaan vähentää 200 tunnilla. Koulutus voidaan antaa myös vain tietopuoliseen opetukseen erikoistuneessa hyväksytyssä organisaatiossa siten kuin JAR-FCL 1.055:n liitteessä 2 määrätään, jolloin tämän organisaation koulutuspäällikkö vastaa kurssin valvonnasta.

3 Lentokoulutusorganisaation on varmistettava, että hakijalla on ennen kurssille hyväksymistään riittävät tiedot matematiikasta ja fysiikasta, jotta hänen on helpompi ymmärtää kurssin opetus sisältö.

4 Koulutuksen on katettava kaikki AMC FCL 1.470(a):ssa määrättyjen asiaankuuluvien koulutusohjelmien kohdat. Hyväksytyyn kurssiin olisi sisällyttävä luokkahuonetyöskentelyä, ja siihen voi kuulua esimerkiksi interaktiivista videokoulutusta, dia-ääniesityksiä, opiskelua koulutuslaitteella, tietokoneavusteista opetusta ja muiden viranomaisen hyväksymien opetusvälineiden käyttöä. Viranomaisen niin salliessa voidaan kurssin osana käyttää myös hyväksytyjä etäopiskelukursseja (kirjekursseja).

LUKU H - OPETTAJAKELPUUTUKSET (Lentokoneet)

JAR-FCL 1.300 Koulutuksen antaminen - Yleistä

(a) Ohjaajan lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiseen vaadittavaa lentokoulutusta saa antaa ainoastaan henkilö, jolla on:

(1) ohjaajan lupakirja, jossa on opettajakelpuus; tai

(2) JAA:n jäsenvaltion myöntämä erityislupa, kun:

(i) uusi lentokonetyyppi otetaan käyttöön; tai

(ii) kyseessä on museolentokone tai erikoisvalmisteinen lentokone, jota varten kenelläkään ei ole opettajakelpuutusta; tai

(iii) koulutus annetaan JAA:n jäsenvaltioiden ulkopuolella [katso AMC FCL 1.300 (lisätään myöhemmin)].

(b) Synteettistä lentokoulutusta saa antaa ainoastaan henkilö, jolla on lennonopettajan, tyyppikouluttajan tai mittarilentokouluttajan kelpuus tai simulaattorikouluttajan valtuutus.

JAR-FCL 1.305 Opettajakelpuutukset ja valtuutus - Jaottelu

Opettajakelpuutuksia on viittä eri lajia:

(a) Lennonopettajan kelpuus - lentokoneet (FI(A))

(b) Tyyppikouluttajan kelpuus - lentokoneet (TRI(A))

(c) Luokkakelpuutuskouluttajan kelpuus - lentokoneet (CRI(A))

(d) Mittarilentokouluttajan kelpuus - lentokoneet (IRI(A))

(e) Simulaattorikouluttajan valtuutus - lentokoneet (SFI(A)).

JAR-FCL 1.310 Opettajakelpuutukset - Yleistä

(a) *Edellytykset.* Kaikilla opettajilla on oltava vähintään samantasoinen lupakirja, kelpuus ja pätevyys kuin se, jota varten he antavat opetusta (ellei toisin määrätä), ja oikeus toimia ilma-aluksen päällikkönä kyseisen koulutuksen aikana.

(b) *Toimiminen useassa tehtävässä.* Edellyttäen, että opettaja täyttää tässä luvussa annetut pätevyys- ja kokemusvaatimukset kunkin suorittamansa tehtävän osalta, kelpuus ei ole rajoitettu toimintaan vain yhdessä tehtävässä lennonopettajana (FI), tyyppikouluttajana (TRI), luokkakelpuutuskouluttajana (CRI) tai mittarilentokouluttajana (IRI).

(c) *Taitojen hyvittäminen muiden kelpuutusten hankkimista varten.* Ne opettamiseen ja oppimiseen liittyvät taidot, jotka opettajakelpuutuksen haltija on jo osoittanut kyseistä kelpuutusta varten, voidaan laskea hänen hyväkseen muita opettajakelpuutuksia haettaessa.

JAR-FCL 1.315 Opettajakelpuutukset - Voimassaoloaika

Kaikki opettajakelpuutukset ovat voimassa kolmen vuoden ajan.

JAR-FCL 1.320 Lennonopettajan kelpuus (FI(A)) - Vähimmäisikä

Lennonopettajan kelpuutuksen hakijan on oltava vähintään 18-vuotias.

JAR-FCL 1.325 FI(A) - Rajoitetut oikeudet

(a) *Rajoitusten voimassaolo.* Kelpuutuksen oikeudet ovat rajoitetut, kunnes lennonopettajan kelpuutuksen haltija on antanut vähintään 100 tuntia lennonopetusta ja sen lisäksi valvonut vähintään 25 oppilaan yksinlentoa. Rajoitukset poistetaan, kun edellä mainitut vaatimukset on täytetty ja valvova lennonopettaja on antanut puoltavan lausuntonsa.

(b) *Rajoitukset*. Rajoitettu kelpuutus oikeuttaa antamaan tarkoitusta varten hyväksytyyn lennonopettajan valvonnassa:

(1) lennonopetusta yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten (tai yhdistettyjen kurssien niissä osissa, jotka vastaavat yksityislentäjän lupakirjan tasoa) sekä yksimoottoristen lentokoneiden luokka- ja tyyppikelpuutuksia varten, lukuun ottamatta ensimmäiselle päivällä tai yöllä suoritettavalle yksinlennolle ja yksin lennettävälle päivä- tai yömatkalennolle hyväksymistä; ja

(2) yölentokoulutusta.

JAR-FCL 1.330 FI(A) - Oikeudet ja vaatimukset
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1)
(Katso AMC FCL 1.395)

Rajoituksettoman lennonopettajan kelpuutuksen haltijalla (rajoituksista määrätään kohdassa JAR-FCL 1.325) on oikeus antaa lennonopetusta:

(a) yksityislentäjän lupakirjaa (PPL(A)) varten sekä yksimoottoristen lentokoneiden luokka- ja tyyppikelpuutuksia varten edellyttäen, että tyyppikoulutusta antava lennonopettaja on lentänyt kyseisellä tyyppillä vähintään 15 tuntia viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana;

(b) ansiolentäjän lupakirjaa (CPL(A)) varten edellyttäen, että hänellä on vähintään 500 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana, josta vähintään 200 tuntia lennonopettajana;

(c) yölentokelpuutusta varten;

(d) mittarilentokelpuutusta varten edellyttäen, että:

(1) hänellä on vähintään 200 tunnin kokemus mittarilentosääntöjen (IFR) mukaisesta toiminnasta, josta enintään 50 tuntia saa olla mittariaikaa maassa lentosimulaattorilla; ja

(2) hän on suorittanut oppilaana hyväksytyyn kurssiin, johon on kuulunut vähintään 5 tuntia lentokoulutusta lentokoneella, lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla (katso AMC

FCL 1.395) ja läpäissyt vaadittavan lentokoneen siten kuin JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteessä 1 määrätään;

(e) monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden tyyppi- tai luokkakelpuutuksia varten edellyttäen, että hän täyttää JAR-FCL 1.380(a):n vaatimukset;

(f) lennonopettajan kelpuutusta varten edellyttäen, että:

(1) hän on toiminut opettajana lentokoneessa vähintään 500 tuntia; ja

(2) hän on osoittanut lennonopettajien tarkastuslentäjälle JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteen 1 mukaisesti suoritettussa lentokokeessa kykynsä antaa lennonopettajakoulutusta; ja

(3) viranomainen on valtuuttanut hänet tähän toimintaan.

JAR-FCL 1.335 FI(A) - Pääsyaatimukset
[Katso AMC FCL 1.470(b)]

Ennen hyväksytyyn lennonopettajakurssin aloittamista:

(a) hakijalla on oltava vähintään 200 tunnin lentokokemus. Tästä kokemuksesta päällikkönä on oltava vähintään 100 tuntia, jos hakijalla on liikennelentäjän (ATPL(A)) tai ansiolentäjän (CPL(A)) lupakirja, ja 150 tuntia, jos hänellä on yksityislentäjän lupakirja (PPL(A));

(b) hakijan on oltava täyttänyt kohdassa AMC FCL 1.470(b) annetut ansiolentäjän teoriakoulutusvaatimukset;

(c) hakijan on oltava lentänyt yksimoottorisilla määntämöottorikäyttöisillä lentokoneilla vähintään 30 tuntia, joista vähintään viisi tuntia niiden kuuden kuukauden kuluessa, jotka edeltävät kohdassa (f) määrättyä, kursille hyväksymistä varten suoritettavaa tarkastuslentoa;

(d) hakijan on oltava saanut vähintään 10 tuntia mittarilentokoulutusta, josta enintään viisi tuntia saa olla mittariaikaa maassa lentomenetelmien koulutuslaitteella tai lentosimulaattorilla;

(e) hakijalla on oltava vähintään 20 tunnin matkalentokokemus päällikkönä, mukaan lukien vähintään 540 kilometrin (300 nm) pituinen lento, jonka aikana on tehty lasku täydelliseen pysähtymiseen asti kahdelle eri lentopaikalle; ja

(f) hakijan on oltava läpäissyt erityinen tarkastuslento kurssille hyväksymistä varten enintään 6 kuukautta ennen kurssin alkua. Tarkastuslennon vastaanottajana on oltava lennonopettaja, jolla on JAR-FCL 1.330(f):n mukainen pätevyys, ja sen on perustuttava JAR-FCL 1.240:n liitteessä 3 määrättyyn tarkastuslentoon. Tämän tarkastuslennon perusteella arvioidaan hakijan kyky kurssin suorittamiseen.

JAR-FCL 1.340 FI(A) - Kurssi
(Katso AMC FCL 1.340)

(a) Lennonopettajan kelpuutuksen hakijan on oltava suorittanut hyväksytyt teoria- ja lentokoulutuskurssi hyväksytyssä lentokoulutusorganisaatiossa (katso AMC FCL 1.340).

(b) Kurssin tarkoituksena on kouluttaa hakija antamaan opetusta yksityislentäjän lupakirjan tasolla yksimooottorisilla lentokoneilla. Lentokoulutukseen on kuuluttava vähintään 30 tuntia lentoharjoituksia, joista 25 tuntia on oltava opettajan kanssa suoritettavia koululentoja. Jäljelle jäävät viisi tuntia voivat olla oppilaiden keskenään suorittamia lentoja, joilla kaksi hakijaa lentää yhdessä harjoittelakseen lentotehtävien näyttämistä. 25 tunnin koululennoista viisi tuntia voidaan suorittaa viranomaisen tarkoitusta varten hyväksymällä lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla. Lentokokeeseen käytettävää aikaa ei lasketa mukaan kurssin koulutusaikaan.

JAR-FCL 1.345 FI(A) - Taito
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1)

Lennonopettajan kelpuutuksen hakijan on osoitettava viranomaisen tarkoitusta varten määräämälle tarkastuslentäjälle JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteiden 1 ja 2 mukaisesti kykynsä kouluttaa lento-oppilas yksityislentäjän lupakirjan myöntämiseen vaadittavalle tasolle, mukaan lukien tehtävänanto, lennon jälkeinen palaute ja tietopuolinen opetus.

JAR-FCL 1.350 FI(A) - Kelpuutuksen myöntäminen

Lennonopettajan kelpuutuksen hakija, joka täyttää kohdissa JAR-FCL 1.310, 1.315 ja 1.335 - 1.345 määrättyt ehdot, täyttää lennonopettajan kelpuutuksen myöntämiseksi asetetut vaatimukset. Kelpuutusta koskevat JAR-FCL 1.325:ssä annetut alkuvaiheen rajoitukset.

JAR-FCL 1.355 FI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liitteet 1 ja 2)
(Katso IEM FCL 1.355)

(a) Lennonopettajan kelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi haltijan on täytettävä kaksi seuraavista kolmesta vaatimuksesta:

(1) hänen on oltava antanut kelpuutuksen voimassaoloaikana vähintään 100 tuntia lennonopetusta, josta vähintään 30 tuntia lennonopettajan kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa. Jos oikeutta antaa lennonopetusta mittarilentokelpuutusta varten halutaan jatkaa, näistä 30 tunnista vähintään 10 tuntia on oltava mittarilentokelpuutusta varten annettua opetusta;

(2) hänen on oltava osallistunut viranomaisen hyväksymälle lennonopettajan kertauskurssille kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa;

(3) hänen on oltava suorittanut kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa tarkastuslentoa JAR-FCL 1.330:n ja 1.345:n liitteissä 1 ja 2 määrätty lentokoe.

(b) Jos kelpuutuksen voimassaolo on päättynyt, hakijan on täytettävä edellä kohdissa (a)(2) ja (a)(3) annetut vaatimukset 12 kuukauden kuluessa ennen kelpuutuksen uusimista.

JAR-FCL 1.360 Tyypikouluttajan kelpuus (usean ohjaajan lentokoneet) (TRI(MPA)) - Oikeudet
[Katso AMC FCL 1.261(d)]

Usean ohjaajan lentokoneen tyypikouluttajakelpuutuksen haltijalla on oikeus antaa lupakirjan haltijoille opetusta usean ohjaajan lentokoneen tyypikelpuutusta varten, mukaan lukien miehistöyhteistyökoulutus [katso JAR-FCL 1.261(d) ja AMC FCL 1.261(d)].

JAR-FCL 1.365 TRI(MPA) - Vaatimukset
(Katso AMC FCL 1.365)

Tyypikouluttajakelpuutuksen myöntämiseksi usean ohjaajan lentokonetta varten:

(a) (1) hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut hyväksyty tyypikouluttajakurssi (katso AMC FCL 1.365);

(2) hakijalla on oltava vähintään 1500 tunnin lentokokemus usean ohjaajan lentokoneiden ohjaajana;

(3) hakijan on oltava hakemusta edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa suorittanut päällikkönä tai perämiehenä kyseisellä lentokonetyypillä tai samankaltaisella tyypillä, jonka käyttöön on viranomaisen suostumus, vähintään 30 yksittäistä lentoa, mukaan lukien lentoonlähdöt ja laskut. Näistä lennoista enintään 15 saa olla suoritettu lentosimulaattorilla; ja

(4) hakijan on oltava opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyypikurssin osa, joka kuuluu tyypikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyypikouluttajan valvonnassa ja häntä tyydyttävästi.

(b) Ennen oikeuksien laajentamista muihin usean ohjaajan lentokonetyyppeihin:

(1) hakijan on oltava hakemusta edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa suorittanut päällikkönä tai perämiehenä kyseisellä lentokonetyypillä tai samankaltaisella tyypillä, jonka käyttöön on viranomaisen suostumus, vähintään 30 yksittäistä lentoa, mukaan lukien lentoonlähdöt ja laskut. Näistä lennoista

enintään 15 saa olla suoritettu lentosimulaattorilla;

(2) hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut hyväksyty tyypikouluttajakurssin asiaankuuluva tekninen opetussisältö (katso AMC FCL 1.365); ja

(3) hakijan on oltava opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyypikurssin osa, joka kuuluu tyypikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyypikouluttajan valvonnassa.

JAR-FCL 1.370 TRI(MPA) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen
(Katso AMC FCL 1.365)

(a) Usean ohjaajan lentokoneen tyypikouluttajakelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi hakijan on kelpuutuksen voimassaolon päättymispäivää edeltävien 12 kuukauden kuluessa:

(1) opetettava yksi seuraavista täydellisen tyypin-, kertaus- tai määräaikaikurssin osista:

(i) yksi vähintään kolmen tunnin pituinen simulaattoriharjoitus; tai

(ii) yksi vähintään yhden tunnin pituinen lentoharjoitus, johon kuuluu vähintään kaksi lentoonlähtöä ja laskua; tai

(2) saatava kertauskoulutusta tyypikouluttajan tehtäviin. Kertauskoulutus on suoritettava opetustilannetta jäljitellen viranomaisesta tyydyttävällä tavalla.

(b) Jos kelpuutuksen voimassaolo on päättynyt, hakijan on oltava:

(1) lentänyt hakemusta edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa päällikkönä tai perämiehenä kyseisellä lentokonetyypillä tai samankaltaisella tyypillä, jonka käyttöön on viranomaisen suostumus, vähintään 30 yksittäistä lentoa, mukaan lukien lentoonlähdöt ja laskut. Näistä lennoista enintään 15 saa olla suoritettu lentosimulaattorilla;

(2) hyväksytysti suorittanut hyväksytyin TRI(MPA)-kurssin asiaankuuluvat osat, jotka viranomaisen on tätä varten hyväksynyt (katso AMC FCL 1.365), ottaen huomioon hakijan viimeaikaisen kokemuksen; ja

(3) opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyyppikurssin osa, joka kuuluu tyyppikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyyppikouluttajan valvonnassa.

JAR-FCL 1.375 Luokkakelpuutuskouluttajan kelpuutus (yhden ohjaajan lentokoneet) (CRI(SPA)) - Oikeudet

Yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuskouluttajan kelpuutuksen haltijalla on oikeus antaa lupakirjan haltijoille opetusta yhden ohjaajan lentokoneiden tyyppi- tai luokkakelpuutuksia varten. Kelpuutuksen haltija voi antaa opetusta yksi- tai monimoottorisilla lentokoneilla edellyttäen, että hänellä on tarvittava pätevyys [katso JAR-FCL 1.310(a)].

JAR-FCL 1.380 CRI(SPA) - Vaatimukset
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1)
(Katso AMC FCL 1.380)

(a) *Monimoottoriset lentokoneet.* CRI(SPA) -kelpuutuksen myöntämiseksi monimoottorisia lentokoneita varten:

(1) hakijalla on oltava vähintään 500 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana;

(2) hakijan on oltava hakemusta edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa lentänyt päällikkönä kyseisellä lentokonetyypillä tai -luokalla vähintään 50 tuntia;

(3) hakijan on oltava suorittanut hyväksytty kurssi, johon on kuulunut vähintään viisi tuntia tarkoitusta varten hyväksytyin kouluttajan antamaa lentokoulutusta lentokoneella tai lentosimulaattorilla (katso AMC FCL 1.380); ja

(4) hakijan on oltava suorittanut lentokoe JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteiden 1 ja 2 osien 2, 3, 5 ja 7 mukaisesti.

(b) *Yksimoottoriset lentokoneet.* CRI(SPA) -kelpuutuksen myöntämiseksi yksimoottorisia lentokoneita varten:

(1) hakijalla on oltava vähintään 300 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana;

(2) hakijan on oltava hakemusta edeltäneiden 12 kuukauden kuluessa lentänyt päällikkönä kyseisellä lentokonetyypillä tai -luokalla vähintään 50 tuntia;

(3) hakijan on oltava suorittanut hyväksytty kurssi, johon on kuulunut vähintään kolme tuntia tarkoitusta varten hyväksytyin kouluttajan antamaa lentokoulutusta lentokoneessa tai lentosimulaattorissa; ja

(4) hakijan on oltava suorittanut lentokoe JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteiden 1 ja 2 osien 2, 3, 5 ja 7 mukaisesti.

(c) Ennen kelpuutuksen mukaisten oikeuksien laajentamista muuhun lentokonetyyppiin tai -luokkaan hakijan on oltava viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana lentänyt vähintään 50 tuntia kyseisellä lentokonetyypillä tai -luokalla, tai samankaltaisella tyyppillä, jonka käyttöön on viranomaisen suostumus.

JAR-FCL 1.385 CRI(SPA) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1)

(a) Yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutuskouluttajan kelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi hakijan on voimassaolon päättymispäivää edeltävien 12 kuukauden kuluessa:

(1) annettava koulutusta vähintään 10 tuntia;

(2) annettava kertauskoulutusta viranomaisesta tyydyttävästi; tai

(3) saatava kertauskoulutus luokkakelpuutuskouluttajana.

(b) Jos kelpuutuksen voimassaolo on päättynyt, hakijan on oltava hakemusta edeltävien 12 kuukauden kuluessa:

(1) saanut luokkakelpuutuskouluttajana kertauskoulutusta viranomaista tyydyttävästi; ja

(2) suorittanut tarkastuslentona JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteessä 1 määrätyn lentokokeen asiaankuuluva osa (t.s. sen mukaan, onko kyseessä monimoottorinen vai yksimoottorinen lentokone).

JAR-FCL 1.390 Mittarilentokouluttajan kelpuutus (IRI(A)) - Oikeudet

Mittarilentokouluttajan kelpuutuksen haltijan oikeudet on rajoitettu lennonopetuksen antamiseen mittarilentokelpuutuksen (IR(A)) myöntämistä varten.

JAR-FCL 1.395 IRI(A) - Vaatimukset
(Katso JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1)
(Katso AMC FCL 1.395)

Mittarilentokouluttajan kelpuutuksen myöntämiseksi:

(a) hakijalla on oltava vähintään 800 tunnin lentokokemus mittarilentosääntöjen (IFR) mukaisesta toiminnasta;

(b) hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut hyväksytyt kurssi (katso AMC FCL 1.395), johon on kuulunut tietopuolista opetusta ja vähintään 10 tuntia lentokoulutusta lentokoneella, lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla; ja

(c) hakijan on oltava läpäissyt JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteissä 1 ja 2 määrätty lentokoe.

JAR-FCL 1.400 IRI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen

(a) Mittarilentokouluttajan kelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi haltijan on täytettävä kohdassa JAR-FCL 1.355(a) annetut vaatimukset.

(b) Jos kelpuutuksen voimassaolo on päättynyt, haltijan on täytettävä kohdan JAR-FCL 1.355(b) vaatimukset ja muut viranomaisen mahdollisesti asettamat vaatimukset.

JAR-FCL 1.405 Simulaattorikouluttajan valtuutus (SFI(A)) - Oikeudet

Simulaattorikouluttajan valtuutuksen haltijalla on oikeus antaa synteettistä lentokoulutusta lentosimulaattorissa tyyppikelpuutuksia varten, mukaan lukien miehistöyhteistyökoulutus [katso JAR-FCL 1.261(d)].

JAR-FCL 1.410 SFI(A) - Vaatimukset
(Katso JAR-FCL 1.240, liite 1)
(Katso AMC FCL 1.365)

(a) Simulaattorikouluttajan valtuutuksen myöntämiseksi:

(1) hakijalla on oltava tai oltava aiemmin ollut JAA:n jäsenvaltion myöntämä ammattilentäjän lupakirja tai viranomaista tyydyttävä muu kuin JAR-FCL-lupakirja;

(2) hakijan on oltava suorittanut asiaankuuluvan tyyppikurssin simulaattoriosuus;

(3) hakijalla on oltava vähintään 1500 tunnin lentokokemus usean ohjaajan lentokoneiden ohjaajana;

(4) hakijan on oltava suorittanut hyväksytyt tyyppikouluttajakurssi (katso AMC FCL 1.365);

(5) hakijan on oltava opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyyppikurssin osa, joka kuuluu tyyppikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyyppikouluttajan valvonnassa;

(6) hakijan on oltava suorittanut 12 kuukauden kuluessa JAR-FCL 1.240:n liitteessä 1 määrätty tarkastuslento kyseisen lentokonetyypin lentosimulaattorilla; ja

(7) hakijan on oltava ollut 12 kuukauden kuluessa vähintään kolmella yksittäisellä lennolla tarkkailijana kyseisen lentokonetyypin ohjaamossa.

(b) Jos oikeudet halutaan laajentaa muihin usean ohjaajan lentokonetyyppeihin:

(1) hakijan on oltava hyväksytysti suorittanut asiaankuuluvan tyypikurssin simulaattoriosuus; ja

(2) hakijan on oltava opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyypikurssin osa, joka kuuluu tyypikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyypikouluttajan valvonnassa.

JAR-FCL 1.415 SFI(A) - Voimassaolon jatkaminen ja uusiminen

(a) Simulaattorikouluttajan valtuutuksen voimassaolon jatkamiseksi hakijan on valtuutuksen voimassaoloajan 12 viimeisen kuukauden kuluessa:

(1) opetettava yksi seuraavista täydellisen tyypin-, kertaus- tai määräaikaikurssin osista:

(i) yksi vähintään kolmen tunnin pituinen simulaattoriharjoitus; tai

(ii) yksi vähintään yhden tunnin pituinen lentoharjoitus, johon kuuluu vähintään kaksi lentoonlähtöä ja laskua; tai

(2) saatava kertauskoulutusta tyypikouluttajan tehtäviin. Kertauskoulutus on suoritettava opetustilannetta jäljitellen viranomaista tyydyttävällä tavalla.

(b) Jos valtuutuksen voimassaolo on päätynyt, hakijan on oltava:

(1) suorittanut asiaankuuluvan tyypikurssin simulaattoriosuus;

(2) hyväksytysti suorittanut hyväksytty tyypikouluttajakurssi viranomaisen sopivaksi katsomalla tavalla (katso AMC FCL 1.365); ja

(3) opettanut kyseisellä lentokonetyypillä vähintään yksi täydellisen tyypikurssin osa, joka kuuluu tyypikouluttajan tehtäviin, viranomaisen tätä tarkoitusta varten hyväksymän tyypikouluttajan valvonnassa.

JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 1**Lentokokeen ja suullisen teoriakuulustelun järjestäminen lennonopettajan kelpuutusta (FI(A)) varten**

(Katso JAR-FCL 1.330, 1.345, 1.355, 1.380, 1.385 ja 1.395)

1 Lennonopettajan kelpuutusta varten vaadittavasta lentokokeesta määrätään JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteessä 2. Kokeeseen kuuluvat maassa suoritettavat suulliset teoriakuulustelut, opetus/tehtävänanto ennen lentoa ja lennon jälkeinen palaute sekä lentokokeiden aikana lentokoneessa annettavat opetusnäytteet.

2 Hakijan on oltava saanut koulutusta saman tyyppin tai luokan lentokoneella, jota lentokokeessa käytetään. Kokeessa käytettävän lentokoneen on täytettävä JAR-FCL 1.055:n liitteen 1 kohdassa 25 annetut vaatimukset.

3 Hakijan on oltava suorittanut vaadittu koulutus ennen lentokoetta. Lentokoulutusorganisaation on esitettävä hakijaa koskeva koulutuskirjanpito tarkastuslentäjän niin vaatiessa.

4 Kokeen osa 1, suullinen teoriakuulustelu, jakautuu kahteen osaan:

(a) Hakija pitää koetilanteessa oppitunnin muille "oppilaille", joista yksi on tarkastuslentäjä. Näyteoppitunnin aihe on valittava osan 1 kohdista 1 - 8. Näyteoppitunnin valmisteluun käytettävästä ajasta on sovittava tarkastuslentäjän kanssa etukäteen. Hakija voi käyttää apunaan asianmukaista kirjallisuutta. Näyteoppitunti ei saisi kestää yli 45 minuuttia.

(b) Tarkastuslentäjä kuulustelee suullisesti hakijan tiedot osan 1 kohdista 1 - 9 sekä opettamista ja oppimista koskevasta lennonopettajakurssin sisällöstä.

5 Osa 2, 3 ja 7 vaaditaan lennonopettajakelpuutuksen saamiseksi yksimoottorisia yhden ohjaajan lentokoneita varten. Näihin osiin sisältyy tehtäviä, joiden tarkoituksena on osoittaa kyky toimia lennonopettajana (t.s. opetusnäytteitä) ja jotka tarkastuslentäjä on valinnut lennonopettajakurssien lentokoulutusohjelmista (katso AMC FCL 1.340, 1.380 ja 1.395). Hakijan on osoitettava lennonopettajalta vaadittavat taidot, mukaan lukien tehtävänanto, lennonopetus ja palaute.

6 Osa 4 on tarkoituksellisesti jätetty tyhjäksi. Siihen voidaan merkitä muita tarkastuslentäjän valitsemissa opetusnäytteitä, jotka on ilmoitettu hakijalle ennen lentokoetta.

7 Osa 5 sisältää monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden lennonopettajakelpuutusta varten vaadittavat lisätehtävät (opetusnäytteet). Tämä osa on suoritettava monimoottorisella yhden ohjaajan lentokoneella, lentosimulaattorilla tai FNPT II:lla. Jos käytetään simulaattoria tai FNPT:tä, sillä on jäljiteltävä monimoottorista lentokonetta. Tämä osa on suoritettava osien 2, 3, 4 (jos se tulee kysymykseen) ja 7 lisäksi.

8 Osa 6 on tarkoituksellisesti jätetty tyhjäksi. Tähän osaan merkitään tarkastuslentäjän valitsemat lisätehtävät (opetusnäytteet), jotka vaaditaan myös mittarilentokouluttajan kelpuutuksen saamiseen ja jotka on ilmoitettu hakijalle ennen lentokoetta. Nämä tehtävät liittyvät mittarilentokoulutuksen koulutusvaatimuksiin.

9 Lentokokeen aikana hakijan on oltava sillä paikalla, jolla lennonopettaja normaalisti istuu. "Oppilaana" toimii tarkastuslentäjä tai toinen lennonopettaja. Hakijan on selitettävä harjoitukset ja näytettävä "oppilaalle" niiden suoritus, milloin se on tarkoituksenmukaista. Tämän jälkeen "oppilas" suorittaa saman harjoituksen tehden tyypillisiä kokemattoman oppilaan virheitä. Hakijan on korjattava virheet suullisesti ja/tai tarvittaessa puuttuttava ohjaamiseen.

10 Osat 1 ja 2 - 7 (siltä osin kuin vaaditaan) on suoritettava kuuden kuukauden kuluessa, mutta kaikki osat olisi pyrittävä suorittamaan samana päivänä, mikäli se on mahdollista. Jos hakijan suoritus hylätään missä tahansa osien 2, 3 ja 4 (jos vaaditaan) ja 5/6 (jos tulevat kyseeseen) kohdassa, hänen on suoritettava uusintakoe, joka kattaa kaikki kohdat. Jos suoritus hylätään osassa 1, se voidaan uusia erikseen.

11 Tarkastuslentäjä voi keskeyttää kokeen missä tahansa vaiheessa, jos hän katsoo, että hakijan osoittamat lento- tai opetustaidot edellyttävät kokeen suorittamista uudelleen.

12 Tarkastuslentäjän on normaalisti toimittava ilma-aluksen päällikkönä, paitsi milloin toinen lennonopettaja on tarkastuslentäjän suostumuksella nimitetty lennolle ilma-aluksen päälliköksi. Vastuu lennosta määräytyy kansallisten määräysten mukaisesti.

13 Lentokokeessa on käytettävä JAR-FCL 1.330 & 1.345:n liitteessä 2 määrättyä lentokokeen sisältöä ja osia. Viranomainen voi päättää lentokoe- ja hakemuslomakkeen muodosta (katso IEM FCL 1.130).

JAR-FCL 1.330 & 1.345, liite 2

Lennonopettajan kelpuutusta (FI(A)) varten vaadittavan lentokokeen, suullisen teoriakuulustelun ja tarkastuslennon sisältö

(Katso JAR-FCL 1.330, 1.345)

(Katso IEM FCL 1.330)

OSA 1 SUULLINEN TEORIAKUULUSTELU	
a	Ilmailun säädökset
b	Ilma-aluksen yleistuntemus
c	Suoritusarvot ja lennonsuunnittelu
d	Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset
e	Sääoppi
f	Lentosuunnistus
g	Lentotoiminnan menetelmät
h	Lennonteoria
i	Koulutusjärjestelyt

OSISTA 2 JA 3 VALITTU PÄÄTEHTÄVÄ:

OSA 2 LENTOON LIITTYVÄ OPETUS ENNEN LENTOA	
a	Visuaalinen esitys
b	Sisällön tarkkuus
c	Opetuksen selkeys
d	Puheen selkeys
e	Opetustekniikka
f	Apuvälineiden käyttö
g	Oppilaan aktivoiminen

OSA 3 LENTO	
a	Suorituksen näyttäminen
b	Näyttämisen ja puheen synkronointi
c	Virheiden korjaaminen
d	Lentokoneen käsittely
e	Opetustekniikka
f	Hyvä ilmailutapa ja turvallisuus
g	Paikannus, ilmatilan käyttö
OSA 4 MUUT TEHTÄVÄT	
a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
OSA 5 MONIMOOTTORISILLA LENTOKONEILLA SUORITETTAVAT TEHTÄVÄT	
a	¹ Toimenpiteet moottorihäiriön sattuessa pian lentoonlähdon jälkeen
b	¹ Yksimoottorilähestyminen ja ylösveto
c	¹ Yksimoottorilähestyminen ja lasku
d	
e	
f	
g	

¹ Nämä tehtävät on suoritettava monimoottoristen yhden ohjaajan lentokoneiden luokkakelpuutus-kouluttajan kelpuutukseen vaadittavassa lentokokeessa.

OSA 6 MITTARILENTO	
a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
OSA 7 LENNON JÄLKEINEN PALAUTE	
a	Visuaalinen esitys
b	Sisällön tarkkuus
c	Opetuksen selkeys
d	Puheen selkeys
e	Opetustekniikka
f	Apuvälineiden käyttö
g	Oppilaan aktivoiminen

LUKU I - TARKASTUSLENTÄJÄT (Lentokoneet)

**JAR-FCL 1.420 Tarkastuslentäjät -
Jaottelu**

Tarkastuslentäjiä on viittä eri lajia:

- (a) tarkastuslentäjä (FE(A))
- (b) tyyppitarkastuslentäjä (TRE(A)) /
simulaattoritarkastuslentäjä (SFE(A))
- (c) luokkakelpuutustarkastuslentäjä
(CRE(A))
- (d) mittaritarkastuslentäjä (IRE(A))
- (e) lennonopettajien tarkastuslentäjä
(FIE(A))

JAR-FCL 1.425 Tarkastuslentäjät - Yleistä
(Katso AMC FCL 1.425)
(Katso IEM FCL 1.425)(a) *Edellytykset*

(1) Tarkastuslentäjällä on oltava vähintään samantasoinen lupakirja tai kelpuutus kuin se, johon vaadittavia lentokokeita tai tarkastuslentoja hänet valtuutetaan vastaanottamaan. Ellei toisin määrätä, hänellä on oltava myös oikeus antaa opetusta kyseistä lupakirjaa tai kelpuutusta varten.

(2) Tarkastuslentäjällä on oltava lentokokeessa tai tarkastuslennolla käytetyn ilma-aluksen päälliköltä vaadittu pätevyys ja hänen on täytettävä kohtien JAR-FCL 1.435 - 1.460 asiaankuuluvat kokemusvaatimukset. Jos pätevää tarkastuslentäjää ei ole saatavilla, valtuutus voidaan viranomaisen harkinnan mukaan antaa myös sellaiselle tarkastuslentäjälle tai tarkastajalle, joka ei täytä edellä mainittuja opettaja-, tyyppi- tai luokkakelpuutusvaatimuksia.

(3) Tarkastuslentäjän valtuutuksen hakijan on oltava vastaanottanut siinä tarkastuslentäjän tehtävässä, jota varten valtuutusta haetaan, vähintään yksi lentokoe mukaan lukien tarkastettavan neuvonta ennen lentoa, lentokokeen vastaanottaminen, tarkastettavan suorituksen arviointi, palautteen antaminen

lennon jälkeen ja tarvittavien asiakirjojen täyttö. Tämä tarkastuslentäjän valtuutukseen vaadittava koe suoritetaan viranomaisen tarkastajan tai viranomaisen kyseistä tarkoitusta varten erikseen valtuuttaman kokeneen tarkastuslentäjän valvonnassa.

(b) *Toimiminen useassa tehtävässä.* Edellyttäen, että tarkastuslentäjä täyttää tässä luvussa annetut pätevyys- ja kokemusvaatimukset kunkin suorittamansa tehtävän osalta, valtuutus ei ole rajoitettu toimintaan vain yhdessä tehtävässä [FE(A), TRE(A), CRE(A), IRE(A) tai FIE(A)].

(c) *JAR:ien noudattaminen.* Tarkastuslentäjät valtuutetaan JAR-FCL 1.030:n mukaisesti. Tarkastuslentäjän on noudatettava viranomaisen tekemiä tai hyväksymiä järjestelyitä tarkastuslentäjien toiminnan yhdenmukaistamiseksi (katso AMC FCL 1.425 ja IEM FCL 1.425).

(d) *Lupakirjaan tehtävät merkinnät.* Jos voimassaolon jatkamista koskevat merkinnät tekee tarkastuslentäjä, hän:

(1) merkitsee kyseessä olevan kelpuutuksen, tarkastuslennon suorituspäivän, voimassaolon päättymispäivän ja valtuutuksen numeron sekä allekirjoittaa merkinnän;

(2) toimittaa alkuperäisen lentokokeen lausuntolomakkeen lupakirjan myöntävälle viranomaiselle ja säilyttää itsellään jäljennöksen lomakkeesta.

**JAR-FCL 1.430 Tarkastuslentäjät -
Valtuutuksen voimassaolo**

Tarkastuslentäjän valtuutus myönnetään enintään kolmeksi vuodeksi. Valtuutuksen voimassaoloa jatketaan viranomaisen harkinnan mukaan.

**JAR-FCL 1.435 Tarkastuslentäjä (FE(A)) -
Oikeudet ja vaatimukset**

Tarkastuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan lentokokeita ohjaajan lupakirjan ja siihen liittyvien tyyppi- tai luokkakelpuutusten myöntämiseksi edellyttäen, että hänellä on:

(a) yksityislentäjän (PPL(A)) lentokokeiden vastaanottamista varten vähintään 1000 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana, josta vähintään 250 tuntia kouluttajana;

(b) ansiolentäjän (CPL(A)) lentokokeiden vastaanottamista varten vähintään 2000 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana, josta vähintään 250 tuntia kouluttajana.

JAR-FCL 1.440 Tyypitarkastuslentäjä (TRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset

Tyypitarkastuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan:

(a) lentokokeita usean ohjaajan lentokoneiden tyypikelpuutusten myöntämiseksi;

(b) tarkastuslentoja usean ohjaajan lentokoneiden tyypin- ja mittarilentokelpuutusten voimassaolon jatkamiseksi;

(c) lentokokeita liikennelentäjän lupakirjan myöntämiseksi;

edellyttäen, että tarkastuslentäjällä on vähintään 1500 tunnin lentokokemus usean ohjaajan lentokoneiden ohjaajana, josta vähintään 500 tuntia päällikkönä, ja hänellä on tai on ollut tyypikouluttajan (TRI(A)) kelpuus.

JAR-FCL 1.445 Luokkalkelpuutus-tarkastuslentäjä (CRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset

Luokkalkelpuutuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan:

(a) lentokokeita yhden ohjaajan lentokoneiden luokka- ja tyypikelpuutusten myöntämiseksi;

(b) tarkastuslentoja yhden ohjaajan lentokoneiden luokka- ja tyypikelpuutusten voimassaolon jatkamiseksi sekä mittarilentokelpuutusten voimassaolon jatkamiseksi;

edellyttäen, että tarkastuslentäjällä on ammattilentäjän lupakirja ja vähintään 500 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana.

JAR-FCL 1.450 Mittaritarkastuslentäjä (IRE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset

Mittaritarkastuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan lentokokeita mittarilentokelpuutusten myöntämiseksi ja tarkastuslentoja niiden voimassaolon jatkamiseksi edellyttäen, että hänellä on vähintään 2000 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana. Tähän määrään on sisällyttävä vähintään 450 tuntia IFR-lentoaikaa, josta 250 tuntia lennonopettajana.

JAR-FCL 1.455 Simulaattoritarkastuslentäjä (SFE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset

Simulaattoritarkastuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan tarkastuslentoja usean ohjaajan lentokoneiden tyypin- ja mittarilentokelpuutuksia varten lentosimulaattorissa edellyttäen, että hänellä on liikennelentäjän lupakirja (ATPL(A)), vähintään 1500 tunnin lentokokemus usean ohjaajan lentokoneiden ohjaajana ja oikeus toimia simulaattorikouluttajana (katso JAR-FCL 1.405).

JAR-FCL 1.460 Lennonopettajien tarkastuslentäjä (FIE(A)) - Oikeudet ja vaatimukset

Lennonopettajien tarkastuslentäjällä on oikeus ottaa vastaan lentokokeita ja tarkastuslentoja lennonopettajan kelpuutusten myöntämiseksi ja voimassaolon jatkamiseksi edellyttäen, että hänellä on vähintään 2000 tunnin lentokokemus lentokoneen ohjaajana, josta vähintään 100 tuntia lennonopettajan kelpuutuksen hakijoiden kouluttajana.

**LUKU J - TEORIAKOULUTUSVAATIMUKSET JA TEORIAKOKEIDEN JÄRJESTÄMINEN
AMMATTILENTÄJÄN LUPAKIRJOJA JA MITTARILENTOKELPUUTUKSIA VARTEN**

JAR-FCL 1.465 Vaatimukset

Ammattilentäjän lupakirjan tai mittarilentokelpuutuksen hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot kyseisen lupakirjan tai kelpuutuksen haltijan oikeuksia vastaavalla tasolla suorittamalla teoriakokeet hyväksytysti kohtien JAR-FCL 1.470 - 1.495 mukaisesti.

JAR-FCL 1.470 Teoriakokeiden sisältö
[Katso AMC FCL 1.470(a),
(b) ja (c)]

(a) Liikennelentäjän lupakirjan hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot hänelle myönnettäviä oikeuksia vastaavalla tasolla seuraavissa aihepiireissä: Ilmailun säädökset, ilma-aluksen yleistuntemus, suoritusarvot ja lennonsuunnittelu, ihmisen suorituskyky ja rajoitukset, sääoppi, lentosuunnistus, lento-toiminnan menetelmät, lennonteoria ja radiopuhelinliikenne. Aiheiden jakamisesta osakokeisiin ja näihin käytettävästä ajasta sovitaan JAA:n jäsenvaltioiden sisällä [katso AMC FCL 1.470(a)].

(b) Ansiolentäjän lupakirjan hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot hänelle myönnettäviä oikeuksia vastaavalla tasolla seuraavissa aihepiireissä: Ilmailun säädökset, ilma-aluksen yleistuntemus, suoritusarvot ja lennonsuunnittelu, ihmisen suorituskyky ja rajoitukset, sääoppi, lentosuunnistus, lento-toiminnan menetelmät, lennonteoria ja radiopuhelinliikenne. Aiheiden jakamisesta osakokeisiin ja näihin käytettävästä ajasta sovitaan JAA:n jäsenvaltioiden sisällä [katso AMC FCL 1.470(b)].

(c) Mittarilentokelpuutuksen hakijan on osoitettava hallitsevansa teoritiedot hänelle myönnettäviä oikeuksia vastaavalla tasolla seuraavissa aihepiireissä: Ilmailun säädökset / lentotoiminnan menetelmät, ilma-aluksen yleistuntemus, suoritusarvot ja lennonsuunnittelu, ihmisen suorituskyky ja rajoitukset, sääoppi, lentosuunnistus ja radiopuhelinliikenne. Aiheiden jakamisesta osakokeisiin ja näihin käytettävästä ajasta sovitaan JAA:n jäsenvaltioiden sisällä [katso AMC FCL 1.470(c)].

JAR-FCL 1.475 Kysymykset
(Katso IEM FCL 1.475)

(a) *Tehtävätietopankki.* Koulutusohjelmiin [katso AMC FCL 1.470(a), (b) ja (c)] liittyvät kysymykset säilytetään JAA:n tehtävätietopankissa (Central Question Bank). Tietopankkiin tallennettavat kysymykset laaditaan englannin kielellä tietokonekäsittelyyn soveltuvassa muodossa noudattaen kohdassa IEM FCL 1.475(a) annettuja ohjeita ja käyttäen lyhenteitä [katso IEM FCL 1.475(b)]. Kysymykset ovat monivalintatehtäviä. Viranomaisen voi käyttää kysymyksiä kokeissa harkintansa mukaan siten kuin JAR-FCL 1.480:ssa määrätään.

(b) *Julkaiseminen.* JAA julkaisee ajoittain näytteitä kysymyksistä ja monivalintatehtävien vastausvaihtoehdoista.

JAR-FCL 1.480 Koemenettely
[Katso AMC FCL 1.470(a),
(b) ja (c)]
(Katso IEM FCL 1.480)

(a) *Yleistä.* JAA:n jäsenvaltio antaa hakijalle mahdollisuuden suorittaa vaaditut kokeet tässä luvussa määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Täydelliseen lupakirja- tai kelpuutuskokeeseen sisältyy kuulustelu kaikista kohdissa AMC FCL 1.470(a), (b) ja (c) luetelluista osa-alueista. Viranomaisen voi sallia sellaisen liikennelentäjän lupakirjan hakijan, joka yrittää suorittaa kaikki osa-alueet, suorittavan vaaditut koetehtävät kahdessa osassa. Nämä kaksi osasuoritusta lasketaan yhteensä yhdeksi yritykseksi. Tällaisissa tapauksissa kumpaankin osaan kuuluvista aiheista ja kokeiden välisestä ajasta päättää viranomaisen.

(b) *Kieli.* Kokeet pidetään viranomaisen tarkoituksenmukaiseksi katsomalla kielellä tai kielillä. Viranomaisen ilmoittaa hakijoille, millä kielellä tai kielillä kyseisen viranomaisen kokeet järjestetään.

(c) *Sisältö.* Viranomaisen valitsee kokeessa käytettävät kysymykset tehtävätietopankista noudattaen yhteisesti sovittavaa menetelmää [katso IEM FCL 1.480 (lisätään myöhemmin)],

jonka avulla voidaan kattaa jokaisen osa-alueen koko koulutusohjelma. Kysymysten sisältöä ei muuteta, paitsi milloin se on tarpeen kansalliselle kielelle tai kielille kääntämisen helpottamiseksi. Laskemista tai kaavioiden tulkintaa edellyttävien tehtävien vastustapaa voidaan muuttaa sellaiseen muotoon, jota viranomaisen pitää tarkoituksenmukaisena. Radiopuhelinliikenteen koe voidaan viranomaisen niin päättäessä järjestää erillään muiden osa-alueiden kokeista. Hakijan, joka on aikaisemmin suorittanut hyväksytysti joko VFR- tai IFR-radiopuhelinliikenteen kokeen tai molemmat, ei tarvitse suorittaa näitä kokeen osia uudelleen.

(d) *Suulliset kuulustelut.* Suullisilla kuulusteluilla ei voi korvata kirjallisia tai tietokonepohjaisia kokeita.

(e) *Välineet.* Viranomaisen antaa hakijoiden käyttöön koetehtäviin vastaamisessa tarvittavat kartat ja taulukot sekä muistilla varustetun nelilaskimen. Hakija ei saa käyttää muita elektronisia laskukoneita tai muistilaitteita.

(f) *Varotoimet.* Hakijan henkilöllisyys varmistetaan ennen koetta. Koetehtävien sisältö on luottamuksellista tietoa, kunnes kyseisiä tehtäviä ei enää käytetä.

JAR-FCL 1.485 Hakijan velvollisuudet

(a) Hakijan on suoritettava koko koe samassa JAA:n jäsenvaltiossa.

(b) Hakijan on annettava kokeen järjestäjälle viranomaiselle sitä tyydyttävä osoitus siitä, että kokeisiin valmistautuminen on tapahtunut JAR-FCL:n mukaisesti.

(c) Jos viranomaisen katsoo, ettei hakija kokeen aikana noudata määrättyjä koemennettelyjä, rikkomuksen vakavuus arvioidaan ja hakijan suoritus saatetaan hylätä kokonaan tai tietyssä osa-alueessa.

JAR-FCL 1.490 Hyväksytyin suorituksen kriteerit

(a) Osakokeen hyväksytyin suorittamiseen vaaditaan vähintään 75 % kyseisen osakokeen enimmäispistemäärästä. Vääristä vastauksista ei anneta virhepisteitä.

(b) Kokeen osittaiseen hyväksymiseen vaaditaan hyväksytyt tulos vähintään 50 prosentissa kaikista kokeeseen kuuluvista osakoikeista. Jos koe suoritetaan ensimmäisellä yrityskerralla kahdessa osassa, osittaisesta hyväksymisestä päätetään hyväksytyin suoritusten kokonaismäärän perusteella.

(c) Jos hakijan suoritus on osittain hyväksytyt, hänen on suoritettava uudelleen kaikki hyväksymättä jääneet osakoikeet. Uusinta-koetta ei saa suorittaa useammassa osassa. Mikäli hakija ei ole läpäissyt koetta kolmella yrityskerralla, hänen on suoritettava koko koe uudelleen siten kuin kyseessä olisi ensimmäinen yritys. Ennen kokeen uudelleen suorittamista hakijan on hankittava viranomaisen määräämä lisäkoulutus.

(d) Edellyttäen, että muut JAR:ien vaatimukset täyttyvät, hakijan katsotaan suorittaneen lupakirjaa tai kelpuutusta varten vaadittavan teoriakokeen hyväksytysti, kun hän on saanut hyväksytyin tuloksen kaikista vaadituista osa-alueista 12 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on ansiolentäjän lupakirja tai mittarilentokelpuutus, ja 18 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on liikennelentäjän lupakirja. Tämä aika lasketaan sen kalenterikuukauden lopusta, jona hakija ensimmäisen kerran läpäisi kokeen tai sai hyväksytyin tai osittain hyväksytyin tuloksen.

(e) Jos hakija ei saa edellä (d) alakohdassa tarkoitetun enimmäisajan kuluessa hyväksytyin tulosta kaikista vaadittavista kokeista tai JAR-FCL:n sallimasta pienemmästä määrästä osakoikeita, hänen on suoritettava koe uudelleen siten kuin kyseessä olisi ensimmäinen yritys.

JAR-FCL 1.495 Hyväksytyin suorituksen voimassaolo

(a) JAR-FCL 1.490:n mukainen teoriakokeen hyväksytyt suoritus on voimassa ansiolentäjän lupakirjan tai mittarilentokelpuutuksen myöntämistä varten 36 kuukauden ajan siitä päivämäärästä, jona hakija ensimmäisen kerran sai vaadituista kokeista hyväksytyin tai osittain hyväksytyin tuloksen.

(b) Jos ansiolentäjän lupakirja ja mittarilentokelpuutus on hankittu edellä olevan (a) alakohdan mukaisesti, liikennelentäjän teo-

riakokeen hyväksyty suoritus on voimassa 7 vuoden ajan ansiolentäjän lupakirjaan merkityn mittarilentokelpuutuksen viimeisestä voimassaolopäivästä.